

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ДРУГА СЕДНИЦА
ПРВОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Пети дан рада
2. април 2018. године

(Седница је почела у 10.05 часова. Председава Верољуб Арсић, потпредседник Народне скупштине.)

*
*   *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Добар дан, поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Друге седнице Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2018. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 76 народних посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно сто народних посланика, односно да су присутна најмање 84 народна посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Обавештавам вас да су спречени да присуствују седници народни посланици проф. др Жарко Обрадовић и Александар Чотрић.

Настављамо рад.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О НАЦИОНАЛНОМ ОКВИРУ КВАЛИФИКАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ (претрес у појединостима).

Сагласно члану 90. ставу 1. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да су поводом претреса у појединостима 1. тачке дневног реда позвани да данашњој седници присуствују: Младен Шарчевић, министар просвете, науке и технолошког развоја, проф. др Владимир Џамић, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развоја и доцент др Бојан Тубић, помоћник министра просвете, науке и технолошког развоја.

Примили сте амандмане које су на Предлог закона поднели народни посланици: Вјерица Радета, Наташа Јовановић, Срето Перић, Миљан

Дамјановић, Ружица Николић, Никола Савић, Александра Белачић, Дубравко Бојић, Петар Јојић, Милорад Мирчић, Немања Шаровић, Александар Шешел, Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић, Здравко Станковић, Зоран Живковић, Мариника Тепић, Јован Јовановић, Соња Павловић, Александра Чабраја, Звонимир Стевић, Неђо Јовановић, Ивана Динић, Даница Буквић, Божидар Делић, Томислав Љубеновић, Весна Ивковић, Љубинко Ракоњац, Снежана Пауновић, Владан Заграђанин, Мирјана Драгаш, Марјана Мараш, Стефана Миладиновић, Милетић Михајловић, Данијела Стојадиновић, Драгана Костић, Марко Парезановић, Љубиша Стојмировић, Милан Кнежевић, Бранко Поповић, Далибор Радичевић, Александра Малетић, Ивана Стојиљковић, Александра Мајкић, Мирко Крлић, Александар Марковић, Дубравка Филиповски, Весна Марковић, Наташа Јовановић, Душица Стојковић, Душко Тарбук, Владимир Ђукановић, Горан Пекарски, Миодраг Линта, Остоја Мијаиловић, Жељко Сушец, Миланка Јевтовић Вукојичић, Младен Лукић, Милован Дрецун, Љубица Мрдаковић Тодоровић, Јовица Јевтић, Милован Кривокапић, Станија Компировић, Никола Јоловић, Ана Карацић, Бојан Торбица, Ђорђе Комленски, Јасмина Обрадовић, Драгана Баришић, Ивана Николић, Владо Бабић, Зоран Драгишић, Жарко Мићин, Соња Влаховић, Маја Мачужић, Владимир Орлић, Иван Манојловић, Славиша Булатовић, Вера Јовановић, Сандра Божић, Игор Бечић, Бранимир Ранчић, Студенка Ковачевић, Радмило Костић, Жарко Богатиновић, Јелена Жарић Ковачевић, Ненад Митровић, Борка Грубор, Србислав Филиповић, Радослав Цокић, Марко Зељуг, Горан Николић, Марко Атлагић, Маријан Ристичевић, Александар Мартиновић, Станислава Јаношевић, Звонимир Ђокић, Зоран Бојанић, Верољуб Арсић, др Десанка Репец, Љибушка Лакатош, Владимир Петковић, Оливера Пешић, Катарина Ракић, др Александра Томић, Бобан Бирманчевић, Блажа Кнежевић, др Светлана Николић Павловић, Верољуб Матић, Милена Турк, Драган Вељковић, Оливера Огњановић, Милосав Милојевић, Ана Чарапић, Драган Савкић, доц. др Михаило Јокић, Радован Јанчић, Милимир Вујадиновић, Горан Ковачевић, Јелена Мијатовић, Драган Шормаз, Зоран Милекић, Снежана Петровић, Огњен Пантовић, Љиљана Малушић, Радослав Јовић, др Дарко Лакетић, Тијана Давидовац, Тања Томашевић Дамњановић, Бранка Стаменковић, Крсто Јањушевић, Милија Милетић, Милисав Петронијевић, мр Дејан Раденковић, Љиљана Михајловић, Горан Ћирић, Балша Божовић, Гордана Чомић, Наташа Вучковић, Весна Марјановић, Дејан Николић, Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Томислав Жигманов, Верољуб Стевановић, Јосип Броз, Марина Ристић, Милан Лапчевић, Ненад Чанак, Олена Папуга, Нада Лазић, др Предраг Јеленковић, Јасмина Каранац, др Иван Бауер, Весна Николић Вукајловић, Филип Стојановић и Момчило Мандић.

Примили сте извештаје Одбора за уставна питања и законодавство и Одбора за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво, као и мишљење Владе о поднетим амандманима.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став. 3. Пословника Народне скупштине отварам претрес Предлога закона у појединостима.

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Када смо у Посланичкој групи СРС гледали и разговарали о овом предлогу закона, размишљали смо да ли да амандманима предложимо брисање сваког појединачног члана или да великим бројем амандмана покушамо да овај постојећи текст закона уведемо у неки законски оквир. Определили смо се за ову другу варијанту зато што мислимо да овакав закон заиста треба да постоји у правном систему, али ово што сте ви предложили, две трећине овог предлога, заправо не би никако могло бити тема закона, већ више неког подзаконског акта, упутства рецимо. Немогуће је и није добро да се кроз закон иде оволико у ситнице у том техничком смислу. Ми смо зато и предложили, видећете даље кроз амандмане, промене овог вашег предлога.

Почели смо већ од наслова закона зато што вам је наслов незграпан, зато што вам је наслов преопширан, описан, што свакако није добро. Наслов закона треба да буде прецизан и јасан, да сваки грађанин који није правник, када прочита наслов закона, када чује за тај наслов, зна шта би заправо била тема тог закона. Предложили смо неколико амандмана на наслов закона. Свеједно је, министре, који од наших предлога прихватите; прихватите неки, јер сваки је бољи од овог вашег предлога који сте нам ви као Влада предложили. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Наташа Јовановић.

Да ли неко жели реч?

Реч има Наташа Јовановић.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Надовезаћу се, господине министре, на ово што је почела госпођа Радета. Дакле, она вам је као правник објаснила да није било потребе да се доноси закон за систематизацију радних места у Србији, тачније 60.000 радних места која су проистекла после почетка студирања по болоњском рецепту, против којег је била Српска радикална странка. То може да се уради једним подзаконским актом да би било јасније и будућим послодавцима и Националној служби за запошљавање. Овако, сам закон апсолутно неће до краја да дефинише сва та занимања, створиће оквир

за ту систематизацију, али није било потребе уопште да се доноси овакав закон.

Да би грађанима Србије било јасније, дакле, ми сада имамо једну општу папазјанију занимања. Морам да употребим тај стари народни израз, нећете имати ништа против, господине министре, јер ви сте класични ђак, пуно смо чули о томе како сте се школовали и како сте дошли до ваших звања, као и многе колеге овде у сали. Али имате сада ситуацију да је овај документ, који је рађен за тржиште Европске уније пре свега, у коју Србију никада неће да уђе, произвео нека занимања која немају реалност са стварним знањем. Друго је звање, а друго је знање. Они који су боравили или имали прилике да раде у земљама ЕУ, где се посао не добија тако лако како мислите, осим за нека струковна занимања из области здравства, где је дефицит пре свега у Немачкој, морају да знају да се у компанијама у којима траже основе неког знања толико не тражи формално звање, које овде може да буде толико збркано да свако предузеће, сваки послодавац у Србији који ће да тражи да неко обавља конкретну делатност на основу овог закона неће моћи да нађе адекватан кадар.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли се још неко јавља по овом амандману? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Да ли неко жели реч?

Колега Перић.

Изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Господине министре, ми српски радикали пажљиво пратимо ваш рад, како у ресорном министарству тако и овде, сваку изговорену реч. Могло би се закључити, у првом моменту, да сте ви човек који је склон променама законских прописа, и ту не можемо направити неку велику замерку, али врло честе измене законских прописа доводе до забуне код оних код којих треба да се примењују.

Закони из области просвете и образовања су закони који дотичу велики број људи, не само ученике, не само студенте и њихове родитеље, него, наравно, много шири број људи. Због тога смо ми, уважавајући чињеницу да је потребно извршити реформу образовног система у Србији, сматрали да код овог закона треба направити интервенцију још код његовог назива, код наслова овог закона, да би он био успешнији и да би био што је могуће примењивији у пракси.

Класификација или квалификација ових занимања треба да правно формализује оно за шта се неко припремио приликом свог школовања, али овде заиста постоји много детаља који би требало да буду регулисани неким подзаконским актима, а никако законом.

Зато смо и рекли у почетку овог излагања да ћете врло брзо имати потребу, уколико не прихватите амандмане које су поднели посланици

Српске радикалне странке, да интервенишете новим предлогом закона о измени и допуни овог закона. Да не бисте то радили, ми вам предлажемо да прихватите наше амандмане који ће овај закон учинити много примењивијим и у пракси прихватљивијим.

Замолио бих вас, кад смо већ овде и кад о овоме разговарамо, да нам приликом образлагања или давања одговора на неке наше амандмане кажете да ли сте планирали, како и на који начин, за велики број објеката који су кориштени у систему образовања у Србији а сад стоје напуштени, празни и полако пропадају, да ли сте направили неки предлог (наравно, заједно са локалним самоуправама) да то покушате заштитити од даљег пропадања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Шарчевић.

Изволите.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Већ сам поменуо неки дан да се на томе ради – почео је акт о мрежи и почео је акт о оптимизацији простора. Имаћемо пописану сву имовину, где је већ празно и где ће се врло брзо то десити. Локалним самоуправама је у акту мреже сугерисано да дају предлоге за шта се сви ти објекти могу користити.

У предлогу израде елабората за обавезност средње школе такође нам је јако важна мрежа ученичких домова. Тако да ћемо видети већ од потребе, од географских прилика, да ли је предшколска, да ли је дом, да ли објекат може да се пренамени за ђачки туризам, и низ предлога о којима смо већ разговарали са силним самоуправама.

Такође, ви знате да је у овом дому усвојен акт о Стратегији образовања до 2020. године, где постоји предлог и идеја да се спроведе једносменски рад и целодневна настава, тако да ћемо видети да се све то о чему се сад прича, и много шире, увеже у једну рационалну целину. Подсетићу вас, већ сам рекао прошле недеље, приоритет су деца, па онда запослени и њихове улоге и функције и запослење и, наравно, објекти и имовина коју имамо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Николић, изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, још су у начелној расправи посланици Српске радикалне странке указивали на многе недостатке ових предлога закона, али како није било довољно времена због обједињавања расправе, у оквиру расправе у појединостима покушаћемо да вас

аргументима убедимо да те недостатке отклоните. Подношењем амандмана предложили смо решења која ће ове предлоге закона побољшати и одређене чланове овог предлога закона прецизирати.

На почетку желим да укажем да је назив Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије сам по себи нејасан и да га је потребно прецизирати, као и да је прегломазан. Посланици Српске радикалне странке су поднели већи број амандмана који се односе на сам наслов и сасвим је свеједно које ћете од понуђених решења усвојити јер су сви предлози прецизнији и јаснији од овог који ви предлагете.

На наслов Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије поднела сам амандман да се наслов мења и гласи: „Предлог закона о националном оквиру квалификација“. Ово предложено амандманско решење је примереније и логичније, јер се национални оквир квалификација сам по себи односи на Републику Србију. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч?

Колега Савић.

Изволите.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, поднео сам амандман на предлог овог закона, и то тако да се наслов овог закона измени. Као што је говорила већина мојих колега, заиста, назив закона је незграпан јер у први мах не одражава суштину онога о чему се ради и материју коју третира. Наравно, нећу да кажем да је закон непотребан; као човек који ради у образовању сматрам да је свакако потребан један овакав закон, али овај наслов свакако не треба да стоји.

Када се погледа овај закон, прво што пада у очи јесте да се опет овде формира некаква агенција, као да ова земља и ова држава немају довољно агенција па хајде сада да формирамо још неку агенцију. Ионако имамо много администрације, поготово у области образовања. Сматрам да је ова агенција коју закон предвиђа потпуно непотребна.

Закон поред агенције предвиђа још неке ствари као што су, рецимо, савет националног оквира квалификација Републике Србије, секторско веће и још много тога. Као што рекох, мислим да је ово непотребно, пре свега зато што има још много других тела у области образовања, чије се надлежности међусобно преплићу. Када долази до међусобног преплитања надлежности, онда свакако нико не ради оно што треба да ради, него ради само оно што му одговара а оно што му не одговара покушава да пребаци на неког другог.

Ево, министар то зна, али подсетићу јавност и народне посланике да је одавно формиран и постоји Национални просветни савет, онда Национални просветни савет за високо образовање, Савет за стручно

образовање и образовање одраслих, Савет за науку и још много тога. Оно што је најгоре, сва ова тела не бира Народна скупштина, него Влада. Ја лично сматрам и Српска радикална странка сматра да сва ова тела треба да буду бирана у Народној скупштини јер ће се на тај начин видети о каквим кадровима је реч. Сигурно народни посланици боље знају и јавност Србије боље зна јер овде је више људи, где могу оспорити неке кандидате а неке и похвалити уколико је потребно.

Замолио бих председавајућег да ми ово време које прелази два минута рачуна од времена овлашћеног представника посланичке групе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је понела народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч?

Колега Бојићу, изволите.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Поднео сам амандман на наслов овог предлога закона – у наслову Предлога закона речи „Републике Србије“ бришу се.

Више пута сам, тачније увек, критиковао владин манир обједињавања расправе, а посебно када се ради о законима који немају никакве везе, уређују различите области. Посебна примедба је што се у први план, на прва места овде стављају неки закони који су мање важни. Нећу да кажем да овај закон о националном оквиру квалификација Републике Србије није важан, али у поређењу са законима о просветној инспекцији и о уџбеницима, то је неупоредиво.

Што се тиче наслова овог закона, сам наслов је нејасан, уноси у старту одређену конфузију и недоумицу. Када бисмо имали само изолован наслов, просечно образован човек не би знао да се ради о закону који се односи на образовање.

Својим амандманом тражио сам да се бришу речи „Републике Србије“, јер када већ у наслову имамо „национални“, онда се подразумева, ове речи су непотребне и не треба понављати нешто што је већ садржано у наслову.

Нећу овакво решење приписивати лексичкој и семантичкој инфериорности нашег матерњег језика у односу на друге језике, али сматрам да је било и бољих решења, што ће моје страначке колеге кроз своје дискусије и потврдити.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч?

Колега Шаровић није ту.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Александар Шешељ.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Амандман Александра Шешеља је да се у наслову закона, а наслов гласи – закон о националном оквиру квалификација Републике Србије, реч „националном“ брише, да се наслов мало смањи, јер је нека врста плеоназма писати „национално“ и „Републике Србије“. Ваљда се подразумева, ако је то оквир квалификација Републике Србије, да је то национални оквир.

Интересантно је владино објашњење зашто овај амандман није прихваћен, каже: „Не прихвата се амандман с обзиром да није у складу са концепцијом Предлога закона.“ Наше питање је – да ли ви нама откривате оно о чему ћемо ми говорити у току расправе даље по амандманима? Јер, заиста је непримерено овакво образложење уколико не покушавате да нам кажете оно што је истина, а то је да ово није никакав национални оквир, да је ово предлог закона који сте ви добили као налог из ЕУ и да... Види се даље по терминологији, објаснићемо јавности Србије у току дана који су све ту термини коришћени и где се још у овом делу света овакав закон користи. Дакле, нема ово везе с нашим реалним потребама.

Јавна расправа која је вођена о овом предлогу закона, односно нацрту својевремено, најбоље говори о томе. Ви знате, министре, који све угледни стручњаци из ове области нису уопште желели да учествују у јавној расправи да би вам игнорисањем ставили до знања да ово што радите по налогу Европске уније није у интересу Србије и да нам то не треба. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На наднаслов изнад члана 1. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ви сте у овом... Иначе је то манир од када сте почели да преписујете законе односно предлоге разних комисија ЕУ – потпуно непотребно оптерећујете законски текст наднасловима, насловима, поднасловима. Потпуно је непотребно означавати... Знате, предлози закона, који ће касније бити закон, пишу се пре свега за правнике, људе из струке, и нема потребе баш да се црта све оно што пише, да у наслову, наднаслову

објашњавате шта је предмет закона, па шта су основне одредбе. Ако се говори о овом члану 1, где се описује шта је предмет закона, нормално је да су то основне одредбе, нису ваљда прелазне и завршне одредбе.

Једноставно, ми смо желели кроз ове амандмане, можда се чак чини и банално у неким деловима, али желели смо кроз овај предлог закона, некако нам се чинило врло практично и згодно, да целој Влади скренемо пажњу на начин писања закона, односно предлога закона. И, коначно, да вам кажемо да народни посланици нису неуки, да то што ви имате већину и што ваша већина може да изгласа све што вам падне на памет не значи да ми који смо против тога не знамо много боље и стручније да објаснимо и оно што ви предлагете и оно што би заправо требало да стоји у предлогу.

Немојте да кријете суштину иза неких потпуно небитних ствари. То је оно о чему ми желимо данас да говоримо кроз овај закон. Вероватно ће председавајући дозволити да буде мало флексибилнија расправа, јер заиста јесте интересантна тема. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов изнад члана 1. амандман је поднела народни посланик Наташа Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Господине министре, уместо овог закона, било је логичније да се Влада Србије и ваше министарство позабаве и посвете пажњу рангирању универзитета по Закону о универзитету и на начин на који бисте проверили акредитације појединих универзитета где су стечена одређена звања која сада треба да уђу у овај национални оквир квалификација, из простог разлога што на простору целе бивше Југославије има универзитета који штанцују разноразне дипломе, а много таквих универзитета има и у Србији.

Ми врло добро знамо, и структура владајуће странке... Па чак и оне бруке, бившег председника државе, какву је штанцовану диплому уз помоћ појединих колега овде из сале он добио. Ми сматрамо да овај закон, сам по себи, оној деци која су стварно стекла одређена звања и знања неће помоћи да добију одређено радно место.

Један од основних критеријумима за доношење овог закона и оправдање током јавне расправе (где је, како рече колегиница Радета, био мали одзив академске јавности) јесте да ће бити већа покретљивост радне снаге. Чак се пре неколико дана у неком медију појавила и та бројка, онако да звучи помпезно, како ће одмах две хиљаде нових радних места да се отвори, само што се није усвојио овај закон.

Е сада, господине министре, како ће да се третирају они образовни кадрови, у односу на ове нове, који, рецимо, раде у средњој школи? Предавач неког предмета у средњој школи који има оквир знања од пре двадесет година, и овај нови?

Пуно је питања на која треба да дате одговоре, али пошто нема времена, ја ћу наставити по следећем амандману. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланици Наташа Јовановић и заједно народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Јовановић, изволите.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Поредехи овај закон са земљама у окружењу, пре свега земљама бивше Југославије, долазимо на то да то није национални оквир квалификација Србије, већ оквир квалификација како то тражи тржиште ЕУ и како то захтевају систематизована звања по Болоњској декларацији.

Опет долазимо на то, господине министре, да у основи будући послодавац... Ево, навешћу кроз један пример, баш је ту и један колега који је доктор електротехнике, али он је то вероватно по нормалном ходу, што се каже, завршио, у редовним студијама на електротехници. Сад имате ситуацију да је неко студирао, завршио основне студије математике, да је на мастер студијама био на неком сасвим другом факултету, на информатици, и онда дошао на факултет електротехнике и тамо докторирао. Шта ће тај неко да буде за будућег послодавца, то је сада велико питање.

Имате још драстичнији пример: да је неко завршио основне студије биологије, да је после тога ишао на мастер студије, што му „болоња“ даје за право, на педагошки факултет и стекао звања из педагогије, и на крају одлучио да ипак, због унапређења свог информатичког знања, што је данас императив за XXI век, заврши докторске студије на електротехници.

То су заиста кључна питања за будуће послодавце, која овај закон неће да реши јер поента је у томе шта послодавац тражи а шта тржиште рада у Србији данас има да понуди.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић.

Изволите.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, даме и господо народни посланици, наша посланичка група поднела је тридесет један амандман на предложени закон.

Овај закон би можда имао смисла да су неке предрадње, у смислу реформе образовања, у претходних шест година урађене у Републици Србији. Дакле, тачно је да овај закон представља усаглашавање са европским стандардима и европским регулативама, међутим, ми у овом случају, кад говоримо о образовању, желимо да поставимо кров на кући а да нисмо направили ни зидове. Желим рећи да ми нисмо за последњих шест година

успели да образовни систем у Републици Србији ставимо на здраве ноге. Дакле, нисмо направили систем који ће на неки начин моћи да оцени вредност и веродостојност свих диплома које се стичу у Србији.

Имали смо прилику да видимо у претходним годинама како то изгледа са бројним купљеним и плагираним дипломама које имају исту вредност и исти значај у нашем образовном систему и нашој републици као и они људи који су стекли права звања и знања на релевантним установама. Дакле, сви су у истом кошу, без обзира на то да ли је неко стекао образовање на неком приватном факултету или је купио диплому, плагирао докторат, шта год да је урадио; он има апсолутно исту тежину као и неко ко је морао поприлично да се намучи за то.

То је нешто што је проблем, тако да и овај закон који је сада предложен не може дати резултате. Дакле, није довољно само усагласити са европским регулативама наше постојеће законодавство, већ је потребно нешто и урадити. Апсолутно се ништа није урадило у претходних шест година из области образовног система. Подсетићу вас да деца која су се родила кад сте ви дошли на власт данас имају шест година; следеће године полазе у школу и кренуће поново по једном образовном систему који неће моћи да им гарантује светлу будућност.

У овом закону, што је посебно проблематично, уводите агенцију за квалификације иако је једно од обећања било, још 2012. године, да ће се смањити број агенција, да ће се смањити број радних тела која се плаћају средствима буџета. Не да нисте смањили, ви још повећавате број агенција и број радних тела. Ово ће бити додатни трошак за Републику Србију и за неког ко ће још моћи да... Заправо, биће добро за оне који ће у овој агенцији радити и примати некакву надокнаду, притом без икаквих критеријума ко ће ту моћи да ради, колика ће му бити плата, колико ће бити запослених. То се у овом закону не види.

Такође, што се тиче савета за национални оквир квалификација Републике Србије, ту нема никаквих критеријума за избор чланова. А тај савет је и те како важан јер предлаже стандарде квалификација за све нивое националног оквира квалификација Републике Србије.

Наравно, овај закон, када би се о њему озбиљно расправљало, могао би да има смисла, али ви желите да наставите са праксом коју смо имали у претходних неколико месеци, односно на претходне две седнице. И даље се наставља пракса да се избегава озбиљна дискусија о законским предлозима. Данас је Српска напредна странка по овом закону поднела преко 380 амандмана. Дакле, посланици власти подnose амандмане на закон који предлаже Влада. То се никада није дешавало, све до оног тренутка када сте прошле године избегли расправу о буџету на исти начин; на прошлој седници исто тако. И сада желите да са 380 амандмана које подносите вашој влади обесмислите расправу и рад у овом парламенту.

Ово су важни закони. Ради се о образовању, ради се о будућности наше деце. Немојте да срозавате углед ове институције. Немојте да се на овај начин ругате грађанима који су вам дали поверење да седите у овим клупама, да заступате њихове интересе. Немојте ову праксу да настављате.

Ја ћу предложити колегама, уколико се настави ова пракса са бесмисленим амандманима, где се ви овде такмичите ко ће се више додворити вашем страначком руководству, организујете такмичење за читалачку значку, ако се то настави...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Алексићу, можете ли мало о свом амандману?

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: ... Да нема смисла учествовати у оваквим расправама. Предложићу да уопште опозиција не учествује у раду, јер то би вама вероватно највише одговарало, да ми напустимо салу, а онда ви између себе читајте једни другима саставе које сте добили...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изричем вам опомену, колега Алексићу.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: ... Хвалите се и говорите како сте паметни.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изричем вам опомену. Вређате достојанство својих колега тако што њихове дискусије називате читањем литерарних радова. Да ли желите да вам појасним?

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Ја ћу, господине Арсићу, вас данас подсетити, када будемо чули неке од тих радова...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изричем вам другу опомену.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Можете да изричете колико хоћете.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Опет сте њихове дискусије назвали литерарним радовима.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: Шта је основ опомене?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Рекао сам, поново сте повредили достојанство својих колега посланика.

МИРОСЛАВ АЛЕКСИЋ: На који начин? Каква је то увреда ако сам ја рекао да је неко написао литерарни рад? Да ли је то увреда?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Одузимам вам реч, колега Алексићу.

Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Пар напомена, даме и господо. Ми смо о томе већ причали када смо имали овде расправу у начелу. Штета што се неки појаве само онда када се, изгледа, осећају одморно, наспавано или када сматрају да је то сходно, па онда пропусте све оно што нису чули у расправи у начелу.

(Гордана Чомић: Шта ћемо сада? Како може да колеге назива ненаспаваним?)

На тему тих амандмана, вероватно да чују и они који сада добацују, ми смо већ дали одговор. Дакле, три пута више амандмана предложили су они који седе на другој страни сале. И како год да назову наше амандмане ти

што седе на другој страни сале, шта год да за њих кажу, три пута су бољи, успешнији, три пута више учествују на тај начин на који сами то опишу, они. Дакле, то треба да имају у виду. Када критикују наше амандмане, нека погледају своје.

Добра вест, о којој смо такође известили Народну скупштину, штета што неки нису били ту да то чују: апсолутно нико од народних посланика из Српске напредне странке није предложио амандман са садржајем „Деда Мраз се спушта низ оцак, носи прапорце и вози санке“. А управо такве амандмане, вероватно стручне и озбиљне, предлагали су они који себи дају за право да коментаришу наше. То треба знати и имати у виду када се коментаришу други људи.

Што се тиче питања обесмишљавања нечега, било чега, ја сам и на то одговарао овде и врло љубазно, колегијално сугерисао – немогуће је да ми било шта обесмислимо када говоримо о расправама с друге стране. Да ли то кажем зато што је неопходан предуслов за било какво обесмишљавање да прво тамо неки смисао постоји или не, о томе морају да размисле они који то кажу на тај начин сами за себе. Ја на то нећу да одговарам.

Али причати о неком додворавању, причати о томе да се код некога оставља утисак, да ли на то мисли онај који помиње, како је казао, критеријуме компетенције, образовања и шта већ све, да ли на то мисли када има у виду, на пример, случај Јеремића Вука? Тај човек, колико знам, ни по каквом критеријуму, ни по каквом образовању или компетенцијама није добио прилику да дође на највише државно место до због тога што је негде тамо одлучивао неки његов разредни старешина. Да ли су то примери које имамо у виду? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

(Мирослав Алексић: Јављам се за реч.)

Жао ми је, колега Алексићу, о томе је требало да водите рачуна, немате право.

(Мирослав Алексић: Како немам право?)

Немате, одузета вам је реч.

Само повреда Пословника, ништа више немате право.

Реч има министар господин Шарчевић.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Враћам се на суштину онога зашто смо данас овде, а то је реченица коју је изрекао посланик – да жали генерацију која сада полази, што ће имати лоше образовање у Србији. Ја мислим, напротив.

Данас почиње упис првака, ја им честитам, свим породицама, дедама и бабама, тај велики дан у њиховом животу. С друге стране, то је реформисани први разред основне школе, који ће радити по сасвим новом концепту.

Ми ћемо бити јако задовољни да схватите шта је на прошлом, јесењем заседању донето у системском Закону о основама образовања и

васпитања. Значи, и националним оквиром квалификација, и курикулумом у новом, планом и програмом, и реформским првим, петим и првим гимназије, деца престају да уче садржај, понављају и бубају и почињу да уче концепте и примењују стечена знања. О томе причам од 2000. године, сада се то реализује и ја морам да кажем, ради струке, да је срећа да почиње прва генерација по програму какав је требало да буде одавно. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч?

(Мирослав Алексић: Јављам се за реч.)

Немате право, колега Алексићу, заиста немате право.

Реч има колега Марко Атлагић, по амандману.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче, шокиран сам изјавама неких народних посланика који су данас констатовали да у последњих шест година није ништа направљено на подручју реформе васпитања и образовања. Истина је сасвим другачија. Наши ово прате, просветни радници, они знају да је бивши режим довео васпитање и образовање у највећи понор у историји школства и педагошких идеја.

Шта је учињено? Питам господу из опозиције – да ли је тачно или није да је управо Срђан Вербић иницирао, и председник државе, дуално образовање, а министар Шарчевић закорачио дубоко у реформу дуалног образовања? Да ли је тачно или не?

Шокиран сам изјавама негирања претходних посланика. Знам да су они били против увођења дуалног образовања. То је реформа.

Да ли је тачно да гимназија није такнута до доласка Шарчевића за министра и сада се реформише? Да ли је тачно да је настава осавремењена на неки начин, уводе се нови наставни предмети из информатике и Основе безбедности? Први пут након двадесет година је спој Министарства унутрашњих послова и Министарства просвете и науке, где се говори о васпитним садржајима у основној школи. Даље, побољшана је материјална основа школа, 160 школа, било да су новосаграђене или поправљене. Питам их – да ли је тачно или не? Даље, национални оквир квалификација двадесет година није донесен.

Мени је жао што колега изађе ван, он не жели то да чује. Међутим, дозволите да завршим, онакве тврдње може да изрекне само човек који не познаје ни минимум васпитања и образовања нашег система, или човек којем је жао што ми уводимо реформе. Није ни чудо, он је замерио министру прошле седмице што говори реч „ефикасност“. А управо је то напредак, ми бисмо му замерили да не говори реч „ефикасност“. То је добро, што желимо и уводимо ефикасније васпитање и образовање.

Извините на овој интервенцији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 1. амандман су заједно поднели народни посланици Зоран Живковић, Мариника Тепић, Јован Јовановић, Соња Павловић и Александра Чабраја.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Колеге и колегинице из Клуба самосталних посланика и ја одлучили смо да се поново вратимо једној старој доброј пракси, а то је да побољшавамо законе који могу бити бољи. То смо радили са скоро свим законима који су на дневном реду и мислим да смо у томе успели.

Ево, министар је сведок ту да је на једном закону од четрдесет амандмана које смо дали деветнаест прихваћено. Сви се баве побољшањем текста, тако да текст буде ближи духу српског језика и потпуно разумљив грађанима, јер то је важно – да грађани имају потпуно разумевање како се неки закон спроводи.

Сви амандмани које смо поднели имали су тај циљ. Поред закона о електронском пословању, мислим да смо у сваком другом закону добили бар по један прихваћени амандман, што је добро. Ја бих волео да то постане обичај, да се помоћ опозиције прихвати на одговарајући начин. Не треба никакво захваљивање, ништа слично томе, то је наш посао и тако треба да се ради. Онда је то пут, можда и почетак пута, да упристојимо рад у Парламенту, да се они амандмани због амандмана које, видели смо да је постала мода, колеге са супротне стране дају у последњих пар заседања – да се манемо тог посла. Има довољно разлога да поправљамо законе на начин као што смо то колегинице и колеге из мог посланичког клуба и ја урадили у овом заседању. Позивам све колеге да се бавимо нормалним амандманима, који за циљ имају побољшање текста закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Звонимир Стевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Звонимир Стевић.

ЗВОНИМИР СТЕВИЋ: Поштовани потпредседниче, уважени министре са сарадницима, амандман на Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије који сам поднео гласи – У члану 1. став 1. мења се и гласи: „Овим законом успоставља се национални оквир квалификација у Републици Србији као систем за уређивање квалификација, сврха, циљеви и принципи НОКС-а, врсте и нивои квалификација, начини стицања квалификација, описи знања, вештина, способности и професионалних ставова за сваки ниво квалификација, тела и организације надлежне за примену и развој НОКС-а, обезбеђивање квалитета у примени НОКС-а и повезивање са Европским оквиром квалификација“.

Наиме, амандман који сам предложио прецизније, односно свеобухватније професионално одређује начин стицања квалификација, опис

знања, вештина, способности и професионалних ставова за сваки ниво квалификација.

У члану 1. закона о националном оквиру квалификација Републике Србије није прецизирано да се ставови односе на професионалне ставове, јер ставови могу бити и лични. Да би се избегло слободно и погрешно тумачење одредбе, односно овог члана, предложио сам да се у члану 1. став 1. осим термилолошких усклађивања изврши прецизније дефинисање професионалног става. На овај начин избегле би се евентуалне злоупотребе у пракси и, како сам навео, неадекватна тумачења и примена.

Предлажем да се овај амандман у дану за гласање прихвати. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч по овом амандману?

Реч има народни посланик Даница Буквић.

Изволите.

ДАНИЦА БУКВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, ја ћу користити време посланичке групе.

Овим амандманом на члан 1. став 1. закона о националном оквиру квалификација Републике Србије, желели смо, као што је то већ речено, да прецизирамо одредбе члана 1. став 1.

Рекла бих да је ово један нов закон. Како је рекао наш колега Жарко Обрадовић, он је требало да буде донет још 2010. године. Треба похвалити Владу и министра Шарчевића јер су успели да овај закон припреме и предложе га за усвајање.

Овим законом постиже се упоредивост и препознатљивост квалификација стечених у Републици Србији са квалификацијама стеченим у другим државама. Закон обухвата све нивое образовања и занимања, без обзира на вид стицања, било да се оно обавља кроз формално, неформално или информално образовање, односно без обзира на животно доба и радно искуство. На тај начин наш образовни систем постаје функционалан део европског образовног простора. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч?

Реч има Никола Савић.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација. Својим амандманом тражио сам да се на бољи и прецизнији начин дефинишу одређени појмови који представљају предмет овог закона. Међутим, Влада није прихватила овај амандман, мада је Српска радикална странка поднела доста амандмана на ову тему јер смо убеђени да се појмови који се односе на

предмет закона боље дефинишу на начин како смо ми то предложили, али добро, шта је ту је.

Само да кажем нешто о самом предмету закона. Закон, између осталог, предвиђа и законске рокове до којих се неке ствари морају уредити односно усвојити. Рецимо, предвиђа да рок за оснивање савета буде три месеца, рок за оснивање агенције девет месеци, док се рок који се одређује да морају бити уређени подзаконски акти предвиђа у трајању од годину дана. Лично мислим да се овде кренуло обрнутим путем, да је прво требало донети подзаконске акте који ће уредити ову материју, а тек касније формирати савет и агенцију. Ево, рецимо, овај савет о коме је овде реч броји двадесет пет чланова, с тим што се нигде у закону не каже које су ингеренције тог савета и на који начин и по којим критеријумима се они бирају.

Ваљда је јасно, да би закон заживео, прво се морају донети подзаконски акти па тек онда агенције и савети. Чини ми се да је овде вођено рачуна о томе да се збрину људи из владајуће већине а сами подзаконски акти су у другом плану. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Шарчевић.

Изволите.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Само ради допуне, надлежност савета је у члану 13. јасно описана.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман су заједно поднели народни посланици Неђо Јовановић и Ивана Динић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Јовановићу, изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

У духу нечег што је већ речено на данашњем заседању, да се свака дискусија мора сводити на то да се истом побољшају предлози закона и самим тим да се побољша квалитет закона, управо је то мотив подношења овог амандмана. Наиме, овим амандманом заиста се жели допринети да се у практичном смислу речи, када закон буде у практичној примени, избегну све могуће недоумице, све могуће дилеме и да се избегне оно што је иначе присутно код нас када је практична примена закона у питању а то је неједначена пракса и различито тумачење појединих норми закона.

Нормирање закона је један веома важан сегмент приликом доношења закона. Уколико било која норма нема оно што треба да има, а то је да има свој смисао, своје значење и да то значење и смисао у практичном смислу речи не изазива дилеме и различита схватања, онда смо на пољу да ће закон бити практично примењив у пуном капацитету.

Када говоримо о члану 1. ставу 1. овог закона, ми у Посланичкој групи СПС заузели смо став да сувишни термини, сувишна значења, сувишне речи заиста немају места у закону. У конкретном случају ишли смо

у правцу да се став 1. прецизира тако да се једна присвојна заменица брише, а то је – његова сврха, његови циљеви и његови принципи. Довољно је било – сврха, циљеви и принципи, због тога што се зна да се ради о закону на који се односе и сврха, и циљеви и принципи. Због тога сматрам да би управо овај амандман требало прихватити како би постао саставни део Предлога закона. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Бојићу, изволите.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Хвала.

Поднео сам амандман на члан 1. овог Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије.

Морам да прочитам члан: „Овим законом успоставља се национални оквир квалификација Републике Србије као систем за уређивање квалификација, његова сврха“ – подвлачим ове речи „његова сврха“, малопре је колега Јовановић управо о томе говорио – „циљеви и принципи, врсте и нивои квалификација, начини стицања квалификација, описи знања, вештина, способности и ставова (у даљем тексту: дескриптори)...“. Подвлачим и ову реч „дескриптори“.

Морам да нагласим да се услед оволиког броја квалификација, нисам сигуран али чуо сам негде за податак да је преко две хиљаде квалификација, у оволиком броју звања и квалификација ни послодавци не сналазе и имају одређене нејасноће и зебњу.

Морам да искористим прилику и укажем на прекомерну употребу страних речи. Апелујем да се где год је то могуће стране речи замене српским синонимима како би се сачували језички колорит и богатство језика, како би се одупрло великој поплави и најезди страног утицаја, прилагођавања и усаглашавања са Европском унијом.

Амандманом сам тражио да се речи „његова сврха“ замене речима „његов задатак“, чисто да се мало поправи текст предложеног закона. Амандманом предложено решење сматрам као прихватљивије и примереније духу закона иако сте у образложењу за неприхватање овог амандмана навели – будући да не садржи језичку, суштинску и појмовну измену. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Шешељ.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Ту смо, господине министре, интервенисали јер смо реч „начела“ ставили у наслов закона. Мислимо да је

то далеко исправније због тога што Србија мора да пропише начела којима ће вредновати знања, звања и квалификације.

То говоримо из разлога што може да се појави проблем приликом нострификације диплома из бивших југословенских република. Ту пре свега мислим на студенте, претежно Србе, из Републике Српске који су своја звања стекли на универзитетима у БиХ као и на студенте из Црне Горе, који ће овде да конкуришу за одређена радна места, зато што је процес који ће да се спроводи после усвајања овог закона, и сами сте свесни тога, веома дуготрајан и биће спор.

Јер, не мора, у основи, оно што послодавац тражи а што је понуђено као квалификација и формално звање да задовољи његове потребе. Због поплаве различитих диплома и нових звања после процеса болоњског школовања сада имате ситуацију да неко заиста жели да има магистра неких студија, али не може (будите искрени па то реците) неко ко је по старом систему магистрирао да буде у истом рангу, односно мора да буде у вишем рангу него онај ко је мастер неких струковних студија по болоњској, новој дипломи, по болоњском начину учења.

Тако да је реалније било да прихватите овај амандман и да се у Србији утврде начела на основу којих ће да се вреднују квалификације и звања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Божидар Делић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Томислав Љубеновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Томислав Љубеновић.

ТОМИСЛАВ ЉУБЕНОВИЋ: Посланичка група СРС поднела је амандман на члан 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије.

Члан 1. дефинише предмет овог закона. Ми смо предложили измену става 1. тако што би уместо речи „описи знања“ у закону писало: „ближе описивање знања“. Ми из Српске радикалне странке мишљења смо да би требало усвојити предложени амандман јер је амандманско решење прецизније и допринело би унапређењу текста закона. Наиме, усвајањем амандмана створила би се обавеза ближег описивања знања, вештина,

способности и ставова нивоа квалификација, тј. свих дескриптора нивоа квалификација.

Предлагач је у образложењу за доношење овог закона написао да је циљ овог закона, пре свега, стварање предуслова за системско уређивање националног оквира класификација. Било би добро ако постоји истинска воља да се ова материја системски уреди, али је исто тако важно, тј. много важније да се обрати пажња на конкретну примену у пракси. Ово кажем пре свега зато што широм Србије имамо појаву да у већини јавних предузећа на многим радним местима раде запослени са неодговарајућим квалификацијама. И даље су јавна предузећа инструмент за обезбеђивање радних места људима без потребних квалификација.

Зато предлагемо да код сваког нивоа и поднивоа квалификације буду ближе, тј. тачно и јасно описана знања, вештине, способности и ставови нивоа квалификација. Уколико би то у било којој мери спречило масовну појаву примећену у јавним предузећима да на добро плаћеним радним местима раде нестручни људи, могли бисмо рећи да је овај наш амандман дао резултате. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман су заједно поднели народни посланици Весна Ивковић и Љубинко Ракоњац.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Ивковић, изволите.

ВЕСНА ИВКОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, у члану 1. став 1. Предлога закона речи „и ставова“ бришу се. Наиме, амандманом се предлаже брисање наведених речи јер сматрамо да лични ставови не треба да буду у саставу описивача односно критеријума за оцену квалификација.

Област образовања је веома важан ресурс како за Републику Србију тако и за ЕУ зато што је квалитетно образовање директно повезано са економским развојем и друштвеном кохезијом једне земље. Образовање је будућност једне земље и унапређује квалитет живота њених грађана.

Конкретно, када је реч о овом закону, закону о националном оквиру квалификација, он касни, али, како наш народ каже, боље икад неко никад. Из тог разлога, све похвале Министарству просвете.

Проблеми које овај закон треба да реши делимично су настали због непостојања правног оквира за њихово решавање али делимично и због тога што постојећи правни оквир није у довољној мери обезбедио услове за успостављање система образовања који је усаглашен са потребама привреде. Закон о националном оквиру квалификација Републике Србије (НОКС) представља инструмент којим се уређује област квалификација и повезаност са тржиштем рада и његовим потребама. Успостављањем НОКС-а биће дефинисано шта сваки појединац може и зна да ради сходно стеченим

квалификацијама. Од тога ће бенефит остварити и послодавци и појединци, а самим тим и друштво у целини.

Применом овог закона биће обухваћени сви нивои и врсте квалификација без обзира на начин стицања знања, било то формално, било неформално образовање, информално учење, животно или радно искуство, и независно од животног доба у коме се квалификације стичу.

На крају, образовање треба схватити као жив систем, како каже наш професор Жарко Обрадовић, који је подложен променама и сталним иновацијама. Успостављањем НОКС-а омогућава се вредновање учења, које може бити измерено и вредновано независно од начина на који је стечено, и његово повезивање са Европским оквиром квалификација.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман су заједно поднели народни посланици Снежана Пауновић и Владан Заграђанин.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Пауновић, изволите.

СНЕЖАНА ПАУНОВИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Уважени господине министре са сарадницима, овај закон је, како рече колегиница Весна, можда мало дуже чекан, али никада није касно, у право време је стигао. Он уређује оно што је било неопходно када је у питању квалификација на нивоу Републике Србије. Међутим, то је добра веза и са Европским оквиром квалификација, и на међународним конференцијама на којима се промовише и оцењује систем образовања Републике Србије.

Оно што смо пробали да овим амандманом дефинишемо колега Заграђанин и ја јесте, заправо, у члану 1. став 1. Предлога закона где би се речи „и ставова“ замениле речима „и професионалних ставова“. Овакав амандман прецизирао би да се као описивач квалификација не третирају лични ставови већ строго професионални ставови појединаца неопходни пре свега за вредновање стеченог нивоа квалификација.

У том смислу, мислимо да закон о коме смо у расправи у начелу чули доста похвала, и заиста јесте за похвалу и закон и ваш труд, господине министре... Ипак смо става да бисмо оваквим амандманом прецизно дефинисали овај појам који би евентуално у пракси могао бити некако злоупотребљен. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман су заједно поднели народни посланици Мирјана Драгаш и Марјана Мараш.

Да ли неко жели реч?

Реч има народна посланица Марјана Мараш.

Изволите.

МИРЈАНА ДРАГАШ: Хвала вам, поштовани председавајући.

Поштовани господине министре, посланичка група и ја лично поднели смо амандман на овај члан закона пре свега имајући у виду (а о томе је већ било овде речи) да се у закону, не само у овом члану него и на другим местима, употребљавају стране речи. Сматрали смо да је неопходно, нарочито у законима које доноси Министарство образовања, да се употребљавају домаће речи, јер наша, домаћа реч јесте нама најближа, одсликава богатство нашег језика.

Наравно, притом уопште не оспоравамо да је језик једна динамична структура, да се мења из дана у дан. Чак смо сведоци тога да се свакодневно употребљавају, у струци и науци али и свакодневном говору, речи које су нам стране и непознате. За многе од њих има оправдања, али многе од њих, нажалост, кваре језик којим говоримо. Нарочито је то присутно код деце, која употребљавају разне електронске мреже; на њима се сва правила која се односе на српски језик и нашу граматику просто губе. Зато смо сматрали да има оправдања да се укаже на то да се и у овом случају мора руководити тим једним општим принципом да се на свим местима где се могу употребљавати наше речи оне и употребљавају.

Када је о овоме реч, мислим да код доношења закона и у овом министарству али и другим министарствима, државним органима, другим институцијама, а посебно у медијима, све више мора да има значај положај лектора, који мора да утиче на то којим се језиком говори, и да се тај језик учи од малих ногу, да у слуху детета постоји онако како треба да говори правилно.

Када је реч о самим лекторима, познато је, ја ћу само кратко напоменути, да њихов положај ни у земљи али ни у иностранству данас није добар, није у одговарајућој пажњи наше државе. То је последица, наравно, не рада овог министарства, него уназад десетина година. У суштини, од огромног броја лектората које смо имали у иностранству, у којима се учи српскохрватски језик у оно време, данас имамо затворене лекторате, у све мањем броју се учи српски језик. Нажалост, тамо где се показује да држава брине о томе, те заједничке некадашње лекторате углавном је преузела хрватска држава бринући се о очувању хрватског језика.

С тим у вези, кратко ћу поменути положај ћирилице, који је битан за нас. Мада се, наравно, у приватној употреби подразумева равноправност једног и другог писма, у овом случају мислим, када је реч о државним писмима и државном регулисању закона, да она убудуће треба да има већу пажњу него што је то досад присутно.

Само да напоменем да ћу користити, поштовани председавајући, мало времена од посланичке групе.

Када је реч о оквиру квалификација, припадам оној групи посланика која сматра да је тај национални оквир био неопходан и да је било крајње време да се донесе с обзиром на то да данас у пракси имамо огроман број

квалификација које објективно постоје регулисане у списку и номенклатури некадашњих занимања. Многа од тих занимања су већ превазиђена, а на тржишту рада постоје потребе за другим, новим занимањима, која нису уведена у национални јединствени систем.

Овај закон управо треба да обезбеди услове да се то обједини у јединствен систем у којем би, што је најважније, били повезани систем образовања и тржиште рада и његове потребе. Зато је добро предвиђено да та повезаност буде динамична, да буде, такорећи, на дневном нивоу неопходна и да тиме обезбеђује управо ону неопходну живост која мора да постоји и у процесу образовања и у процесу запошљавања.

Динамика и промене у овој сфери су врло велике; многа од занимања која данас постоје пре десет година нису постојала, нити су нама била позната. Самим тим, ми морамо да идемо напред, да стварамо ту номенклатуру занимања која ће ићи у сусрет свему ономе што развој науке и технологије у овом времену морају да донесу. Србија у том смислу не сме да остане на периферији догађања јер су велике технолошке промене свакодневне и увођењем компјутерских знања и вештина, такорећи, одвијају се на дневном нивоу.

Зато, када је реч о номенклатури занимања, мислим да не треба да будемо ни скептични, ни песимисти, нити затворени у старе оквире, него управо да идемо у смислу развијања нових занимања, као и развијања појмова који њих сасвим дефинишу. Нашој држави, када говоримо о томе, у овом времену потребни су програмери, наравно, то је већ општепознато и држава улаже у том правцу значајна средства и напоре, али истовремено морамо знати да су потребни и кувари и ауто-механичари. Дакле, систем образовања мора да буде такав да буде усмерен и на опстајање и одржавање занимања која су неопходна, стандардна и нама одраније позната у свакодневном животу али истовремено да омогући развој у складу с новим технологијама и вештинама.

Исто тако, морамо да знамо да се у образовање улажу значајна средства и да то увек имамо у виду, да та значајна средства у образовање улаже, наравно, држава обезбеђујући све форме бесплатног образовања и стимулишући више и високо образовање, што је веома значајно. Истовремено, значајно је и улагање породице, која се улажући у образовање своје деце у великом броју случајева одриче значајних материјалних средстава. У том смислу, не смемо као држава да дозволимо да постоји одлазак деце и младог света у друге државе да раде јер тиме постижемо двоструку штету, а то је укупно одлив оног капитала који је укључен и потрошен у сам систем образовања, али, што је још горе и са много већим последицама, и одлазак младог света из наше државе.

Познато је већ, када је реч о занимањима, када се узме који све системи постоје данас у свету, какве технологије и какве потребе у односу на модерни развој живота, да можемо ускоро да се срећемо са занимањима

којих код нас нема, о којима се у свету говори, да се врло брзо – дакле, како иду динамичне промене, а видели смо да занимања која нису постојала у последњих десет година данас постоје – у наредних десет година укључе сасвим нова, за која данас и не можемо претпоставити да ће их бити. На пример, ту се помињу занимања као што су генетски дизајнер, програмер за стрес, менаџер за здравље запослених, консултант за приватност, социјални радник на друштвеним мрежама, епидемиолог, велнес менаџер за сениоре и тако даље.

Да ли смо спремни данас за све ово, и термилошки и технолошки и законски? Зато национални оквир који данас уводимо ствара елементарне услове да уведе одређени ред и тиме створи базу за оно што нас у наредном периоду може чекати.

И најзад, напоменућу, ако бисмо били затворени у данашње оквире познавања технологије и квалификација, били бисмо осуђени на једно велико заостајање државе Србије у систему образовања и систему занимања који данас постоје у свету. Да су се тим принципом руководили својевремено Доситеј и Вук, мислим да све оно што се десило пре двеста година у развоју образовања у Србији не би постојало. Србија не би тада, крајем 18. и у 19. веку, била стедиште замаха образовања и рада. Самим тим, не бисмо данас говорили о оним вредностима које смо у том времену достигли.

Зато мислим да у данашњем нашем образовању треба да постоји савременост, отвореност према Европи и свету, примена нових знања, примена нових технологија, стално усавршавање и хватање корака унапред, да тиме обезбедимо да млади свет буде високообразован и технолошки оспособљен, а истовремено да задржимо оно што је у нашем систему вредности, историје и знања својствено нашим националним вредностима и националној култури. На овај начин успећемо да обезбедимо оно што је иманентно нашој српској заједници, нашој култури, а истовремено да обезбедимо да не постоји заостајање ни у ком погледу када је реч о номенклатури занимања, у образовању и васпитању деце. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Шарчевић.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Морам да се сложим с вама, то је тачно, не јуримо само ИТ стручњаке, требају нам профили, где год то привреда каже, наравно, и кувари, механичари и све оно друго. То није никаква новост и тајна. План уписа се изда, средња школа касније ради по тој методологији, о томе смо причали у четвртак када је Влада гостовала.

Морам да скренем пажњу на бецеве које носимо мој тим и ја, што је став Владе Србије – данас обележавамо Дан подршке људима са аутизмом.

Оно што је јако важно и што сам хтео највише да поменем, то су лектори. Ви сте то добро приметили, међутим, та мантра да нам покупише Хрвати није баш таква. Ми смо успели да стабилизујемо ту причу тако што смо формирали тим у Министарству просвете, науке и технолошког развоја,

позвали смо људе из Министарства спољних послова и Министарства културе. Тада смо почели да се темељно бавимо овим питањима, тако да је то нешто што захтева и реципроцитет, али где га нема, наш интерес је да имамо ми лектора, без обзира на то што га друга страна нема. Тако да смо почели да дизајнирамо тај модел и да тражимо другачији модел како се то финансирало. Значи, није у свету непрепознатљив и хрватски као хрватски и српски као српски. Нама нико то не брани, од нас то зависи и мислим да је то исто једна тема која је била запуштена дуги низ година. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Можете само по амандману, немате право на реплику. Изволите.

МИРЈАНА ДРАГАШ: Хвала вам.

Мислим да је то за укупну јавност од великог значаја. Мислим да на свим значајнијим скуповима у земљи и иностранству треба указивати на значај одржавања тога, поготово што је сада време када је држава управо тој теми показала на овај начин дужну пажњу, што ће имати дугорочне, значајне позитивне последице. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марјана Мараш.

Изволите.

МАРЈАНА МАРАШ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, амандман који смо заједно поднеле народна посланица Мирјана Драгаш и ја одбијен је са образложењем да није суштински већ се ради о другачијој језичкој формулацији. Управо због те језичке формулације смо и поднеле овај амандман, јер желимо да укажемо на неопходност неговања српског језика и ћириличног писма.

Сматрамо да Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије надограђује постојећу законску регулативу. Ми из Посланичке групе СПС сматрамо и да је то континуитет закона донетих у мандату када је наш овлашћени представник проф. Жарко Обрадовић био министар, када је донео седам закона и поред тог закона и Стратегију образовања, да настављамо са континуитетом доношењем закона које сте ви образлагали овде у Скупштини.

Оно што желим да похвалим, поштовани министре, поред ове законске регулативе, јесте то што се, конкретно у општини Врбас, ради на реконструкцији многих школа. Ви сте били присутни када смо обилазили радове, била је реконструкција Основне школе „Петар Петровић Његош“, ради се о Канцеларији за управљање јавним улагањима. Поред ове школе, добили смо средства за још две: једна је Основна школа „Јован Јовановић Змај“ у Змајеву, а друга је Гимназија „Жарко Зрењанин“ у Врбасу. Та гимназија једна је од најстаријих просветних установа ове врсте у нашој држави.

Поред тога, уз покрајинска средства која смо добили из покрајинског буџета за санацију санитарних чворова и улагање у енергетску ефикасност, заиста све похвале, министре – поред законске регулативе и измена закона и нових закона које доносите, брине се и о томе како и у којим условима нам деца похађају школу. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Желим да гласом „за“ подржим амандман колегиница Мирјане Драгаш и Маријане Мараш и да посветим од времена овлашћене представнице посланичке групе неколико минута овој изузетно занимљивој теми баш зато што је у питању Министарство просвете. Наиме, колегинице су предложиле да се реч „дескриптори“ замени речју „описивачи“, аргументујући коришћење страних речи или облика страних речи у нашем језику, поготово у законима.

Зашто ћу гласати „за“ и зашто подржавам? Зато што је прва ствар... На пример, онда би нам „транскриптори“ били „преписивачи“, па би била увреда – „Транскриптору ниједан!“.

Сматрам да је тема јако важна зато што ту видимо у чему имамо проблем. Језик је чудо и ако имате речи на неком другом језику које не можете једном речју да преведете природно у сопствени језик и сопствено друштво, то значи да или то што постоји не постоји ни у имагинацији, као вештице, виле и остало, али не постоји ни у реалности. Илустрација за то вам је реч *accountability*; то не можете да преведете једном речју зато што морате да опишете шта значи одговорност неког на јавним пословима, коме он одговара.

Тако и „дескриптори“, као реч која у Европском оквиру квалификација стоји сасвим природно, јер тамо се зна ко шта ради, одједанпут се појављује овде. Ја не знам да ли је најбоља реч „описивач“, али знам да то мора да буде тема вашег министарства, наших одбора, у јавности – шта су речи у нашем језику за ствари које код нас не постоје ни у реалности ни у имагинацији али желимо да их створимо.

Када погледате са те тачке гледишта, надам се да разумете моју аргументацију зашто ћу гласати за амандман, поготово зато што образложење каже да се не прихвата јер није суштински. А онда се онај други не прихвата зато што је суштински.

Немам тон критике ни за оне који пишу чланове закона, нити за све нас који мислимо да смислимо неко боље решење, али ће нам се у годинама пред нама тај пројектни језик Европске уније, који ја критикујем годинама, јер је неслушљив, јер не можете да разумете када почну да причају пројектним језиком, јер је то ономе ко прича удобно, сигурно... Имаћемо проблем са тим пројектним језиком Европске уније, као што имамо проблем,

рецимо, с овом речју „дескриптори“. Ако знамо шта ће они радити, онда зашто не унемо да нађемо реч с којом ће на нашем језику бити јасно шта ће радити?

Не мислим да ће моје гласање „за“ променити ишта у ставу Министарства, али ово су важне ствари, бар кад је ово министарство у питању. Иначе, стил и језик којима се пишу закони важни су за све нас.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 1. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланик Стефана Миладиновић и народни посланик Милетић Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Миладиновић, изволите.

СТЕФАНА МИЛАДИНОВИЋ: Хвала вам, председавајући.

Уважени министре, сарадници из Министарства просвете, у питању је технички амандман којим се врши прецизирање наведене законске одредбе на нешто другачији начин.

Но, без обзира на то што овај амандман није прихваћен, ја бих искористила ову прилику да похвалим не само овај закон него и друга два закона из области просвете којима се унапређује, промовише и оцењује систем образовања у Републици Србији.

Увидом у образложење Владе видимо да је Влада прихватила седамнаест амандмана на овај закон. Верујем да ће они побољшати текст самог закона јер је овај закон о националном оквиру квалификација – који, као што смо имали прилику да чујемо, чекамо деценијама у Народној скупштини – иновативан, повезује учење и стицање знања и ставља у функцију рада и могућности запошљавања на један систематичан начин. Као што сам рекла, ово је изузетно важан закон, који ће свакако утицати и на привреду али и на професионални развој сваког појединца у Србији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има колега Милетић Михајловић.

Изволите.

МИЛЕТИЋ МИХАЈЛОВИЋ: Поштовани председавајући, господине министре, рекао бих да је наслов закона сасвим одговарајући јер тачно прецизира суштину материје којом се бави. Друго, сам члан 1. апсолутно нас уводи у материју овог закона и на прецизан начин га дефинише.

Веома је важно да ћемо ми овим законом уредити један национални оквир који представља део Европског оквира квалификација. Само на такав начин можемо да будемо инкорпорирани у европски простор образовања, а без тога немамо шта да тражимо, морамо да будемо јединствени део тог простора. Зато, господине министре, имате нашу подршку у свему ономе што чините да уподобите и законску регулативу и читав систем образовања с оним што јесте образовање на ширем простору, односно на европском простору.

Када је реч о овом амандману, он је такође, као што је речено, техничке природе. Можда он доприноси језичкој прецизности формулације која објашњава предмет закона. Заправо, он гласи да се у члану 1. став 1. испред речи „нивоа квалификација“ додаје реч „одређеног“, у наставку би било – нивоа квалификација. Мислим да сад то није од суштинског значаја. Овај члан 1. на прилично добар начин објашњава предмет закона, чиме се он бави. У сваком случају, усвојили га ви или не, имаћете нашу подршку, господине министре.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Николић, изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, члан 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије дефинише предмет самог закона, који поред утврђивања сврхе, циљева и принципа националног оквира квалификација Републике Србије, затим врста, нивоа и начина стицања квалификација, обухвата и формирање нових организација надлежних за примену и развој националног оквира квалификација Републике Србије.

Амандман који сам поднела на члан 1. Предлога закона управо се односи на ове организације. Овим амандманом у члану 1. став 1. Предлога закона тражимо брисање текста: „организације надлежне за примену и развој НОКС-а“, управо због тога што би поменута организација била само још једна установа која би беспотребно оптерећивала буџет.

Амандман који смо поднели је у складу са ставом Српске радикалне странке, који је јасан и недвосмислен када је у питању формирање различитих организација и државних агенција које само троше огромне паре грађана Србије. Ми смо против формирања ове организације јер је у области образовања ионако превелик број различитих институција чије се надлежности преклапају, што би створило додатну збрку. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Перићу, изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Даме и господо народни посланици, да бисмо овај текст члана 1. закона о националном оквиру квалификација Републике Србије ослободили сувишних, непотребних и бесмислених речи – када кажем „бесмислених“ речи, свакако не мислим ништа ружно, него речи којима се ништа не добија у овом предлогу закона – моје колеге из Српске радикалне странке и ја поднели смо неколико амандмана на овај члан.

Стратегијом се предвиђају одређени циљеви, предметом закона не мора да се дефинише на тај начин, па смо конкретно предложили да се овде један део брише – обезбеђивање квалитета у поменутом НОКС-у и повезивање са ЕУ итд.

Господине министре, врло често помињете потребу сарадње са ЕУ. То је ваш пут, то је тумарајући пут, који ми, наравно, никада нисмо подржавали и не видимо ни сада некакав значај у томе. Ако кажете да треба да ускладимо наш закон са потребама или са неким другим земљама чланицама континента Европе и другим, то бисмо могли и да прихватимо, али има једна ствар која се код вас примећује – ви ретко, можда нисте ниједном, не могу са сигурношћу да тврдим, помињете сарадњу са Руском Федерацијом.

Направите једну анализу заједно са колегама из Министарства привреде, са Привредном комором Србије, можда и са Министарством иностраних послова, куда то грађани Србије одлазе у потрази за послом, трбухом за крухом. Можда би требало нашу номенклатуру занимања да усклађујемо и са потребама тих земаља, како да наши радници науче нешто и примењују код нас у Србији, тако можда и да могу да потраже посао у тим другим земљама.

Посветите мало пажње и осведоченим пријатељима Србије, а не само онима који нам никада нису ништа добро донели, ни мислили на нас.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Данијела Стојадиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Стојадиновић, изволите.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре, колеге посланици, на Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије поднела сам амандман на члан 1. став 1. где се испред речи „и повезивања“ додаје реч „усклађивања“.

С обзиром на то да смо као посланичка група темељно радили на оквиру и успостављању праве терминологије – као што је и колегиница Драгаш говорила, трудимо се да српски језик има примат у дефинисању ових закона – поднела сам овај амандман, јер се амандманом врши и допуна и прецизирање наведене законске одредбе тако што се као задатак НОКС-а уноси и обавеза усклађивања са Европским оквиrom квалификација, који ће бити неопходан у наредном периоду када постанемо део европског образовног система.

Чињеница је, заиста, да овај закон прилично касни, осам или девет година. За сваку похвалу је, господине Шарчевићу, ваш труд и рад у овом периоду од када сте министар с обзиром на то да имам искуства из локалне самоуправе, где сам пратила рад неколико министара па и нашег цењеног професора Обрадовића, који је био наш овлашћени предлагач. Морам да

кажем да је мени јак утисак, с обзиром на то да сте као министар увек изложени неким критикама, мислим да је највеће задовољство када вас колега, бивши министар, хвали и даје пуну подршку ономе што радите.

С обзиром на то да долазим из локалне самоуправе, општине Свилајнац, где сам могла да пратим рад у образовању, похвалила бих напоре и ваше разумевање у смислу реновирања школа. У току је ове године реновирање наше велике Основне школе „Јован Јовановић Змај“. С обзиром на то да се као општина увелико бавимо образовањем, прилика је да споменем, мада се и чуло, награду коју је добила наша Пољопривредно-ветеринарска школа са Домом ученика.

С обзиром на ово што сам изнела, надам се да ће та сарадња бити добра и убудуће.

Сугеришем да се посланици у дану за гласање изјасне за овај амандман.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Радета, изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ви сте овде национални оквир квалификација повезали, тако сте написали, са Европским оквиром квалификација, што је апсолутно неспојиво. На страну то што ми српски радикали не желимо никакве везе са ЕУ и што смо за потпуно другачији концепт и приступ решавању свих државних проблема, кроз интеграције са Руском Федерацијом, али и ви који сте спремни да све дате за евроинтеграције, требало би да budete свесни чињенице да тај наш оквир, национални оквир квалификација, не може да буде повезан са европским из простог разлога што је тамо потпуно другачији начин образовања него што је код нас.

Не разумемо како сте могли да напишете да не можете прихватити амандман јер није у складу са концепцијом Предлога закона. Шта је онда концепција Предлога закона? Ако је ово тачно, не можемо видети шта је концепција Предлога закона.

Знате, код нас се јављају различита занимања, различите квалификације... Знате добро како се данас, нажалост, стичу дипломе у Србији; малтене, свака бела кућа поред ауто-пута има неку таблу на којој пише да је неки факултет, тамо се само сврати и лепо се тај посао заврши, изађе се са дипломом. И онда, када питате некога како му се тачно зове тај тзв. факултет и како му се тачно зове диплома, наравно, нема појма. То је истина и то је чињеница. То је нешто... Ето, да, Тома Николић, он је први то обелоданио, али има их, Мирчићу, осим Томе Николића који су и сада, као, политички битни, који су и сада на политичким и државним функцијама.

Немојте да вичете, то је чињеница.

Нажалост, било би... Камо среће да није тако, али ви у Министарству не радите ништа да томе станете на пут. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Треба брисати овај став 2. члана 1. Ја морам заиста, ради јавности, да кажем шта је тај став: „Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.“ Ово је таква бесмислица да је то просто невероватно! Превођењем текстова које добијате од којекаквих европских комисија ви се појављујете овде пред Народном скупштином са потпуно небулозним предлозима.

Како ћете ви... То је генерално у сваком закону бесмислено и непотребно, али како ћете поготово у овом предлогу закона користити ово што сте предвидели у овом члану када ми још увек немамо онај закон (надам се да га нећемо ни имати) о којем води расправу и за који се залаже Зорана Михајловић, о некаквом изједначавању у називима занимања итд., некој радној равноправности у том смислу, па ћемо ваљда имати „ватрогасицу“ уместо ватрогасца пошто већ имамо посланицу иако се у Уставу Републике Србије прецизно и јасно каже да Скупштина има има 250 народних посланика? Наравно, вас то очигледно не обавезује и онда сте још и у овом закону предвидели... Ово вам је нешто онако, рутински; мислим да нико од вас и не размишља о оваквом предлогу јер ово стављате у сваки могући закон.

Не можете ви у овом националном оквиру квалификација да стављате ову одредбу зато што не постоји онај закон, понављам, за који се залаже Зорана Михајловић. Ако он, не дај Боже, буде донет, онда је могуће примењивати га и овде. Без тога и пре тога не може. Ово мора да се брише, министре.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Дубравка Филиповски.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колегиница Филиповски.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Захваљујем, председавајући.

У расправи у начелу сам истакла, а поновићу и данас, да је веома важно што ће национални оквир квалификација јасно дефинисати које вештине и способности поседује појединац после стеченог образовања и какву врсту посла може да обавља и што је циљ националног оквира квалификација да повеже стандарде квалификација и стандарде занимања и да то кроз регистар представи.

Управо је то разлог што сам предложила да се у члану 1. овог закона дода став 3. који гласи: „Националним оквиром квалификација се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на побољшање кадровских ресурса.“ Амандманом се додатно дефинише сам предмет, тј.

надлежности овог закона, јер су људски ресурси један од наших највећих потенцијала.

У Влади Републике Србије постоји Служба за управљање кадровима. Зато сматрам да је амандман који сам предложила управо прилика да се поставе нови стандарди и у другим институцијама које се, по мом мишљењу, недовољно баве кадровским ресурсима. У многима то никада није била тема и често је било занемаривано.

Када наводим пример институција које се недовољно баве кадровским решењима у Републици Србији, споменула бих као најбољи пример неке од локалних самоуправа. Сматрам да морамо увек имати у виду да само добри и мотивисани кадрови, адекватно распоређени, обезбеђују ефикасност каква је потребна за шири друштвени развој.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Користим време овлашћене представнице Посланичке групе Демократске странке.

Склона сам да подржим и овај амандман и низ од више десетина амандмана којима, у суштини, народни посланици предлажу појашњење шта је то што национални оквир квалификација треба да оствари у Републици Србији.

Колегиница Дубравка Филиповски је говорила о побољшању кадровских ресурса. Ту се опет враћам на језик, да ли су кадровски ресурси, зашто је „ресурс“ наша реч, зашто је „кадар“ наша реч? Није. Мислим, ако не ви, ко би онда говорио о добром језику када је у питању национални оквир?

Сви ти амандмани су, мање-више, одбијени са образложењем да је решење предложено Предлогом закона целисходније. Нисам сигурна. Право је Владе да цени целисходност своје одредбе, али циљ амандмана којима жели да се појасни шта у ствари треба да промени национални оквир је ово: да имамо праве кадрове (значи, нешто треба да се деси за годину, две, пет, десет) који би утемељили знање, избрисали презир према знању и довели до тога да имамо кадрове који могу да раде. Па онда да унапредимо европске интеграције, па да унапредимо родну равноправност, па да унапредимо повећање улагања, па да подигнемо ефикасност локалних самоуправа, па да помогнемо већој ефикасности судова, па да национални оквир има осврт на унапређење школства у целини, па упошљавање капацитета – сада се враћамо на језик, зашто нам је „упошљавање капацитета“ добро по нашем језику а „дескриптори“ нису – унапређење образовне ефикасности итд., преко положаја избеглих и прогнаних лица, до развоја просветног система. Још неке ћу коментарисати.

Ја потпуно разумем, то је све легално и легитимно, да се уложи напор у израду оваквих амандмана и да се они бране, да би људи разумели шта су све детаљи. Као што разумем и став Владе – добро, ви сте се договорили, ми то нећемо да прихватимо. Али имам предлог, осим своје одлуке да гласам за амандмане који појашњавају детаљно, да Министарство учини један напор, можда неуобичајен када је у питању пракса контроле, надзора рада Скупштине над Владом – да скуpite све ове амандмане на једном месту, такви какви су, одбијени, са образложењем да је оно што сте ви предложили целисходније, али бисте тако имали у мање од 4.000 карактера практично све излистано шта су области у Србији у којима национални оквир квалификација треба да унесе промене и побољшање. Има неких који су написани тако да не изгледају да имају логичне везе. То остављам министру да процени.

Повод ми је овај амандман зато што ми имамо проблем са знањем, које јако лако презиремо, и са позитивним ставом према томе шта је највећи капитал који можеш да имаш, учећи било коју школу и обучавајући се за било који посао, без обзира на то да ли је он у сектору заната, услуга, производње, чега год. Ту је реч о кадровима. Ја бих ставила „људски ресурси“, али ми није намера да побољшам амандман, него да појаснимо једни другима како сваки посао и свака стратегија расправе у овој Народној скупштини може да донесе нешто добро.

Један кратак, на старом српском, *case study* о томе шта су ови амандмани хтели у закону помогао би и Министарству и свима онима који када чују „национални оквир квалификација“ баш нису сигурни шта то значи, чему то служи и да ли ће да ради. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Весна Марковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колегиница Весна Марковић.

Изволите.

ВЕСНА МАРКОВИЋ: Хвала.

У члану 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије описан је предмет овог закона али и његово повезивање са Европским оквиром квалификација.

Амандманом којим сам поднела предвиђено је додавање става 3, односно додавање термина „европске интеграције“. Подношењем овог амандмана желела сам да нагласим значај процеса евроинтеграција Србије за целокупну реформу нашег друштва. То је добар покретачки механизам, између осталог, и због фондова чије коришћење нам помаже да успоставимо највише стандарде у свим областима по угледу на најразвијеније европске земље.

Успостављање овог система квалификација један је од приоритета како националних тако и европских стратешких докумената. Институције и

тела који се односе на национални оквир квалификација биће успостављени кроз Финансијски споразум између Владе Републике Србије и Европске комисије, са посебним условима који се примењују на финансирање Секторског реформског уговора у области реформе система образовања у оквиру Акционог ИПА програма за 2016. годину. Наведеним споразумом планирана је уплата средстава у буџет Републике Србије од стране Европске комисије у складу са механизмима секторске буџетске политике.

Пошто је чланство Србије у ЕУ један од наших главних спољнополитичких приоритета, сматрам да овај амандман треба уврстити у текст закона.

На крају, примена овог закона даће конкретне резултате у пракси и помоћи великом броју људи који су суштински квалификовани али немају формално образовање. Заједно са дуалним образовањем, овај закон представља велики корак напред у унапређењу система нашег образовања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има колегиница Гордана Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Ово је добро образложен један од амандмана, који је такође одбијен. Ја разумем став Владе, да каже – ми ћемо да сарађујемо са Комисијом, имаћемо ИПА пројекте, писало европских интеграција или не писало. Нисам сигурна да је то добро образложење.

На моје питање да ли ће свима бити јасно чему служи и да ли ће да ради национални оквир квалификација, добацивање је било – хоће, хоће. Треба мало доказа за то, знате. Ја сам два пута са колегиницом Надом Лазич тражила измене у буџету од само десет милиона динара за карте ерозија и два пута су ме министри слагали са – хоће, хоће. Четири пута сам тражила уклањање дивљих депонија код Нових Бановаца, па су министри и надлежни тврдили – хоће, хоће, не брини. То траје годинама. Тако да не можемо на „мајке ми“ и на „хоће, није твоје да о томе бринеш“ да разговарамо о томе да ли ће и како бити примењен национални оквир квалификација и да ли ће и како бити оно што ја знам да Влада има као споразум са Европском комисијом.

Ваше је право да одбијете и овакав амандман. Моја је обавеза да вам кажем – саберите ове амандмане, без обзира на то да ли ће то да уради Министарство или Скупштина, јер ће збир ових амандмана показати где у ствари треба да ради национални оквир квалификација. Не зато што неко од нас овде то не зна, него зато што нико од нас није овде једно због другог, него због људи који живе у Србији, којима треба да се промени квалитет образовања применом националног оквира квалификација.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Наташа Ст. Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Душица Стојковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колегиница Стојковић.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Србија је десет година чекала да се донесе и дефинише закон о националном оквиру квалификација. То ниједна претходна власт није урадила. Желим, господине министре Шарчевићу, да вам одам јавно признање што сте са својим стручним тимом након десет година успели да реформишете систем образовања и да Народној скупштини Републике Србије дате ово заиста добро законско решење.

Када се сетим шта је све радила претходна власт у годинама иза нас, добро је што нису реформисали образовање. Спровели су оне накарadne реформе, подсетићу вас на реформе у области правосуђа, тако да је заиста добро за нас, грађане Србије, што нису дирали у систем образовања у Србији.

Разлози за подношење мог амандмана који се односи на члан 1. закона, који дефинише сам предмет закона о националном оквиру квалификација, јесу то што национални оквир квалификација доприноси унапређењу образовног система Србије уопште. Али не само система образовања, ви сте кључне актере у овом процесу укључили: и привреду, и Министарство рада, и синдикате и сва она струковна удружења која су вам помогла, чија сте мишљења инкорпорирали и постала су саставни део овог закона.

Сврха овог закона је заправо образовање компетентних појединаца. Тим компетентним појединцима морамо дати једнаке могућности, једнаке шансе да се образују у школама у Србији. Ти компетентни појединци ће моћи на један адекватан и професионалан начин да одговоре како на потребе тржишта, тако на потребе привреде и друштва у целини. Самим тим, они ће задовољити и своје личне потребе; они ће се развијати, они ће неговати концепт целоживотног учења.

Национални оквир квалификација је саставни део процеса европских интеграција и нашег поглавља 26 које се односи на образовање и културу. Основна суштина је планирана у Европском оквиру квалификација, односно повезивање нашег националног оквира са Европским оквиром квалификација. Подсетићу вас, ми смо ово поглавље отворили фебруара прошле године. Дат је простор самим државама кандидатима да дефинишу, по угледу на европски модел, свој систем образовања. С тим у вези, обезбеђена су заиста значајна финансијска средства у износу од 27,4 милиона динара како би се реализовали пројекти у области образовања усавршавањем наставника у свим основним школама.

На крају, желим да цитирам Винстона Черчила који је рекао да су империје будућности империје засноване на знању. Знање је један од наших највећих капитала за будућност и уколико желимо да као друштво напредујемо, морамо обезбедити равноправност, једнаке могућности, једнаке шансе у систему образовања у Србији. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Гордана Чомић.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Такође један добар амандман, који каже да национални оквир квалификација афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на унапређење родне равноправности.

Сви амандмани имају упориште у Уставу, али овај амандман има директан члан у Уставу Републике Србије који је обавезао све нас, држава се сама обавезала, на политику једнаких могућности. Ако за неке друге можда имате образложење да је ваше решење целисходније, за ово је тешко одрживо из простог разлога што се види, гледајући једнак приступ девојчицама и дечацима, образовање деценијама или вековима унатраг и стварајући као држава законодавни оквир који то треба да омогући, како смо за мање од сто година од става „шта ће женскиње у школи, то ће бити опасно, оно треба да седи код куће, да се уда и да ћути“ стигли данас до невероватног доприноса жена у Србији и целом свету након образовања, невероватног доприноса оним што раде када се запосле и када заврше школе, какве год школе, и оним што јесу у друштву, бивајући третиране као људска бића.

С овим је у вези и расправа о томе да ли нам требају именице за занимања у женском роду. Само ћу да вас подсетим да је све било необично: било је необично и „докторка“, било је необично и „доценткиња“ док Ксенија Атанасијевић није одрадила дисертацију на Београдском универзитету као прва и добила звање доценткиње, уз један невероватан чаршијски линч који је пратио њу и њену дисертацију о Руђеру Бошковићу, до тужне чињенице да данас не знамо где јој је гроб на Новом гробљу.

То је све историја, заједничка историја жена и мушкараца у Србији. Да не спомињем све оне прве које су крчиле пут кроз образовање и кроз занимања у којима жена није било, које су прошле својом женском стопом тамо где ниједна жена пре њих није прошла да бисмо ми рођене двадесет, тридесет, четрдесет или педесет година касније имале широко отворен пут.

Ако национални оквир квалификација то не види као вредност, ја сам сигурна да сматрате целисходним да сте довољно написали, али нећете умањити целисходност закона прихватањем оваквог амандмана. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Драгана Костић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колегиница Костић.

Изволите.

ДРАГАНА КОСТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Влада је у циљу унапређења и развоја образовне политике у 2018. години предложила да се у буџету на име Министарства просвете, науке и технолошког развоја издвоји двадесет једна милијарда динара више, што смо ми овде са задовољством изгласали и усвојили. Самим тим усвојили смо једну нову политику Министарства науке и просвете која се нарочито огледа

у овој години у дигитализацији, предузетништву, међународној матури, комерцијалним студијама и слично.

Посебно бих истакла да је ове године у буџету Министарства просвете издвојено петнаест милиона за развој и унапређење предузетничког образовања. Дobar пример из праксе јесте локална самоуправа из које долазим, Сокобања, где је прошле године на Међународним данима ученичког предузетништва учествовало више школа из Србије и где су се ученици такмичили на тему бизнис идеја за развој туристичке понуде Сокобање. Такође, у тим данима имали су и предавање које је помоћник министра Габријела Грујић одржала на тему дуалног образовања, што је свакако унапредило прихватање те идеје од стране самих предавача. И ове године Међународни дани ученичког предузетништва одржаће се у Сокобањи и све заинтересоване школе позване су да учествују на тој манифестацији, где ће бити одржане и разне конференције за наставнике.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18 часова због потребе да Народна скупштина што пре донесе законе из дневног реда ове седнице.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Душко Тарбук.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Тарбук, изволите.

ДУШКО ТАРБУК: Захваљујем, поштовани председавајући.

Уважени министри са сарадницима, уважени грађани Србије, желео бих да предложим амандман на Предлог закона о НОКС-у и укажем на његов значај за ефикасност рада локалне самоуправе.

Предложени закон, односно успостављање националног оквира квалификација Републике Србије користиће многобројним субјектима учесницима у сфери рада и образовања, јер би новоуспостављени оквир допринео обезбеђењу квалитета као резултат рада и стручног образовања и обучавања. Корисници успостављеног система државних институција и јавних служби, захваљујући усаглашености система образовања и квалификација, сада могу добити професионалне и способне јавне службенике.

Неопходно је да локална самоуправа као орган државне управе на који су грађани и привреда непосредно упућени буде способна, ефикасна и професионална. Оно што сви желимо јесте локална самоуправа као сервис грађана. Посао државе могу да унапреде само мотивисани, дисциплиновани и професионални службеници. Тако нешто можемо у наредном периоду да очекујемо управо од појединаца који пролазе образовни систем усаглашен са потребама привреде. Претходна и ова влада препознале су значај вештина које морају да се уграде и да је улагање у образовни систем и едукацију

вишеструко исплативо и неопходно на нашем путу ка изградњи модерне и европске Србије.

У сваком случају, све оно што укида оно „ФТ1П“ или „фали ти један папир“ или „дођи сутра“ ја с обе руке подржавам. Молим колеге посланике да у дану за гласање нађу снаге и времена да подрже овај амандман.

Господину министру и његовим сарадницима честитам што су убрзали наш образовни систем и приближили га европском нивоу. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Букановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Парезановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Парезановићу, изволите.

МАРКО ПАРЕЗАНОВИЋ: Захваљујем, поштовани председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге, овим амандманом додатно се истиче утицај овог закона на свеобухватно унапређење школства у Србији као једног од основних предуслова за развој како привреде и приватног сектора тако, с друге стране, и квалитета јавних услуга.

Као и низ претходних закона у сфери образовања и овај закон истиче важност целоживотног учења као једног од основних принципа реформе образовања, односно да се учење и образовање не завршава са завршеном основном, средњом школом или факултетом, јер време у којем живимо без дилеме изискује и нова учења и нова знања и прилагођавање новим технологијама.

Оно што овај закон треба да обезбеди, између осталог, јесу већа транспарентност и разумљивост квалификација, обезбеђивање признавања неформалног и информалног учења, да јасно дефинише нивое и поднивоје образовања, као и усклађеност са Европским оквиром квалификација. Све то као производ треба да донесе већу мотивисаност појединаца за целоживотно учење, усавршавање, напредовање и да појединац може да очекује да све то буде препознато, мерљиво и вредновано у систему у којем ради, јер само уз већу мотивисаност сваког појединца можемо да очекујемо да целоживотно учење буде у потпуности прихваћено.

Дакле, очекујем да овај закон позитивно делује на усавршавање, стручно и професионално, сваког појединца, а то је основни предуслов за развој привреде, приватног сектора и квалитета јавних услуга, јер, као што знамо, сваки систем чине људи, појединци и њиховим напредовањем напредују и ти системи. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Пекарски.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ГОРАН ПЕКАРСКИ: Хвала, председавајући.

Поштоване даме и господо посланици, поштовани министри са сарадницима, ево чуда – посланик поднео амандман па се јавља за реч. Можда би требало да се извинимо младом господину Алексићу због тога што као посланици владајуће структуре, односно владајуће групе подносимо амандмане, али шта да радимо, то је наше право, наша обавеза. Хтео сам да уместо амандмана поднесем захтев за субвенцију за куповину трактора, али то данас није на дневном реду.

Користим ово право и када неко каже „брише се члан закона“ наше је право да кажемо „не брише се члан закона“. Можда треба да поднесемо амандмане на којима ће да стоји да треба члан да се болдира, да се подебљају слова да би се на такав начин дало на значају.

Поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона и предлажем да се дода став 3. који каже: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на упошљавање капацитета.“ То сам предложио на основу другог циља НОКС-а који каже – развој стандарда квалификација заснованих на потребама тржишта рада.

Овим амандманом хтео сам да скренем посебну пажњу на значај доношења овог закона о националном оквиру квалификација, јер се НОКС-ом успоставља интегрисани јединствени систем који обухвата све нивое, колико се сећам, има их осам, и све врсте квалификација које су груписане у четири групе, а то су основно, средње, академско и струковно образовање. Усвајањем овог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије он постаје инструмент за уређивање и повезивање области квалификација и тржишта рада и стимулативни је основ за примену целоживотног учења.

Овим законом успоставља се и систем за разврставање класификација КЛАСНОКС, који је усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања познатом под шифром *ISCED 13-F*, а улога НОКС-а је да се повезује са Европским оквиром квалификација.

Жеља оних посланика који кажу да се ово брише није ништа друго него жеља да Србија остане просветно неуређена, правно неуређена и без правих планова. Српска напредна странка не жели тако нешто; Српска напредна странка жели да овај парламент преузме улогу за шта и постоји, а то је да доноси законе, а никако да преузме улогу гумице и да брише законе.

Не бих се сложио са замерком појединих посланика да закони не треба да буду овако прецизни, да не треба да буду детаљни и да треба нешто оставити за подзаконска акта, јер мислим да уређењем и детаљном регулацијом оваквог закона подзаконска акта постају још прецизнија, још

боља и да се на тај начин спречава злоупотреба, проналажење рупа у закону и бирократска злоупотреба или лоше тумачење закона.

Не слажем се са замерком која је упућена министру, да је склон честим променама закона, јер мислим да је то добро на основу усклађивања закона и неких ствари које се дешавају у пракси. Сећам се речи министра унутрашњих послова др Небојше Стефановића, председника Градског одбора СНС Београда, који је рекао – ако треба, закон ћу мењати на сваких месец дана како би закони били што бољи. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Љубиша Стојмировић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Миодраг Линта.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милан Кнежевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Кнежевићу, изволите.

МИЛАН КНЕЖЕВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре, колегинице и колеге, ово је још један од наших амандмана из владајуће странке и односи се, исто као амандмани претходних колега, на члан 1. Чисто ради гледалаца који прате пренос, да поновимо да се чланом 1. Предлога овог закона успоставља национални оквир квалификација Републике Србије и да се у том члану практично дефинише и уређује систем квалификација са циљевима, сврхом и резултатима. Значи, члан 1. успоставља базичне циљеве и резултате којима се дефинише све што се доноси касније у свим члановима.

Предлажем амандман којим се додаје став 3. Тај став 3. односи се преваходно на просветни систем, тако да ћу да га прочитам чисто због гледалаца: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на развој просветног система.“

Практично, не само национални оквир квалификација... А сада када о њему дискутујемо, ово је још један закон којим се заокружује сет закона који смо у јесењем заседању имали а односи се на образовање. Сви ти закони били су реформски у много чему, да сада не подсећамо, али практично, као и овај закон о коме сада дискутујемо, који је требало, већ су неке колеге посланици рекли, много раније да буде донесен... Министарство је показало велики труд јер доношење оваквог закона подразумева много одговорности, стручног рада и труда да би се један овакав национални оквир квалификација донео.

Практично, доношењем овог закона по механизму повратне спреге мора реформски да се приступи и у образовању дефинисањем одговарајућих нивоа знања и вештина, јер суштина, круцијална основа овог закона јесте да

се уведе концепт исхода учења. Створени су услови којима се омогућава основна ствар – да се сваки исход учења може вредновати, оценити и проценити. На тај начин могу да се тачно одреде субјекти који могу то да обављају, ниво вештина и знања који одговарајући квалификациони ниво подразумева и, у практичном делу, способности и они послови које одговарајући квалификациони ниво може да обави.

Овај закон о НОКС-у представља велики даљи напредак Министарства у увођењу нових реформи у област образовања које ће да доведу до побољшања и даљег дотеривања и осавремењивања нашег школства, од предшколског до високог образовања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Остоја Мијаиловић.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жељко Сушец.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бранко Поповић.

Колега Поповићу, изволите.

БРАНКО ПОПОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, допуном овог члана ставом 3. који сам предложио закон о националном оквиру квалификација Републике Србије ће додатно афирмисати свеукупни развој наше државе, а посебно развој регионалних медицинских центара.

Влада Републике Србије је показала да се омогућавањем редовног и квалитетног стручног усавршавања младих људи, обезбеђивањем адекватних услова за рад и новим инвестицијама стварају најповољнији услови за развој државе. Улагање у здравље људи је улагање у будућност. То је идеја којом се водила Влада Републике Србије градећи нове здравствене установе широм наше земље. Клинички центар, Ниш у чију обнову и изградњу је уложено педесет милиона евра, опремљен најсавременијом техником и апаратима, данас је најмодернија здравствена установа у овом делу Европе. Обезбеђена су средства за завршетак клиничких центара у Београду, Новом Саду и Крагујевцу; изграђени су нови домови здравља; изградиће се болница „Тиршова 2“. Набављен је гама нож, у току је набавка сајбер ножа; преко десет линеарних акцелератора је распоређено широм Србије, што је довело до смањења листа чекања на зрачење. Набављен је велики број скенера, магнетних резонанци, дигиталних рендгена, савремено опремљених санитетских возила.

Напредак у информатизацији здравства, увођење електронског рецепта, скраћено време чекања на терапију онколошких пацијената, побољшано стање у области менталног здравља, као и рекордни резултати у

области трансплантације органа довели су здравство Србије на 20. место у Европи. Подсећања ради, 2013. године заузимали смо последње, 34. место.

Ово је политика одговорног и домаћинског односа према својој држави, политика марљивости и бриге за своје грађане; ово је политика Српске напредне странке и нашег председника Александра Вучића. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

Колегинице Вукојичић, изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Уважени председавајући, поштовани министре са сарадницима, поднела сам амандман на члан 1. којим се у ставу 3. додаје нови став, који се односи на афирмацију свеукупног развоја Републике Србије, с посебним освртом на заштиту рањивих група.

Најпре морам да похвалим Министарство просвете зато што је закон који се односи на национални оквир квалификација рађен један дужи временски период, односно рађен је од краја 2014. до краја 2017. године, рађен у потпуном партнерству и социјалном дијалогу са свим релевантним институцијама. Формиран је чак и међуминистарски тим за израду овог закона али су и сви други важни чиниоци, међу којима и Привредна комора Србије и друге институције, узели учешћа у изради националног оквира квалификација.

Морам да истакнем да се један од принципа националног оквира квалификација односи на принцип уважавања индивидуалних карактеристика сваког појединца, као и принцип једнаке доступности у стицању квалификација без обзира на степен потешкоћа у развоју сваког од учесника.

Наравно, желим да истакнем, за разлику од представника „жутог режима“ који су опљачкали децу ометену у развоју за 157.000.000 динара само на дворцу Хетерленд, да је Влада Александра Вучића само у школској 2016/2017. години обезбедила за 674 ученика бесплатне уџбенике. То су деца слепа, слабовида, деца са сметњама у менталном развоју, деца са моторичким сметњама. Нису у питању само 674 ученика, у питању је око седам хиљада уџбеничких јединица, међу којима је преко четири хиљаде у електронском формату, близу седамсто на Брајевом писму и близу осамсто на увећаном формату. За ове намене Влада је издвојила 27.318.000 динара.

Тако то ради одговорна власт, власт Александра Вучића. Ова влада је наставила континуирану политику. И тако то ради одговорно Министарство, на челу са министром Шарчевићем. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Гордана Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Амандман који се бави прецизирањем за национални оквир квалификација, темом коју ћу повезати са захтевима

изреченим у другим амандманима, за речи нашег језика, за процес у нашем друштву, као што је – инклузија.

Зашто говоримо – инклузија? Зато што нити смо били склони нити разумемо довољно да је укључивање (што би била преведена реч) процес којим су укључена сва деца: деца са сметњама у развоју, деца са физичким сметњама, сва деца заједно, јер је то процес који је добар за сву децу. Због тога је колегиница поднела овај амандман.

Изрази којима се описује физичко и психолошко стање детета или особе која има сметње у развоју доста често се у нашем друштву користе и за увреде. Данас је Дан особа са аутизмом. Још увек често многи од нас кажу, када хоће неког да увреде – аутистична особа. Не знам да ли има закона који ће такву врсту предрасуда уклонити из нашег језичког комуницирања, као што не знам да ли има закона који ће из наше комуникације уклонити пропаганду која је заједничка штета и заједничко зло, али свакоме на избор, свако бира по ономе што говори да буде оно што је. Како год било, захтев да се посебно спомену друштвене групе које су донедавно свугде биле потпуно невидљиве или мете предрасуда, мете вређања, елиминисања из друштва јесте добар за национални оквир квалификација.

Као што би било добро да министар на неком од јавних слушања, којих је било у Народној скупштини, уради заједно са народним посланицима анализу где је све проблем са укључивањем у наставне процесе деце са сметњама у развоју, са инвалидитетом. Јер, проблема има страшно много: од новца који је потребан за персоналне асистенте, преко начина на који се персонални асистенти утврђују, до друштвене осуде, још увек врло снажне, „шта ће та деца са нашом децом“, и када су у питању деца са сметњама у развоју, деца са аутизмом, деца са инвалидитетом а и ромска деца или мигрантска деца.

То је све наш заједнички посао и било би добро да га се прихватимо и у јавном говору и у делима, ако смо на јавним пословима, да јасно стављамо до знања да ова добра одлука Владе да се бар бецом на реверу означи Дан особа са аутизмом значи и неке наше свакодневне кораке, дневне поступке, дневно делање за смањење лошег понашања према некима од нас који су различити, да разумемо да је та различитост богатство за све нас. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар господин Шарчевић.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Само бих да подсетим и вас и јавност да се, бар за последњих годину и нешто дана, на томе ради интензивно. И то није ни за какву хвалу, ни маркетинг, него је то потреба да тако радимо. А за децу миграната смо заиста држава која је највише хваљена на свим могућим сусретима, од западне Европе преко Беча, где год се дешавало, па и у Грчкој, тако да смо ту постали чак неки узор према ономе колико смо воље и стрпљења показали.

Мени је драго да је дуплиран број ромске деце која похађају средње школе, и девојчица (значи, стижу момке), о свему се води рачуна, дуплиран

је број студената. Тако да о томе изузетно водимо рачуна па ћемо у акцији која следи огромна средства посветити обукама наставника у инклузији ромске деце.

Рекао сам прошле недеље, ми у систему имамо скривеног новца, који се не види јер се јако лако људи који воде установе, да кажем, играју са тим Ценусом; то је неки правилник којим могу да прикажу више или мање запослених. Имајући у виду у каквом су стању и буџет и држава, ја нисам чекао нова средства него радимо електронски Ценус, и већ смо сазнали колики је вишак средстава. Значи, тај новац ће вратити асистената више него што је било, у већој мери, педагошких, ових личних пратилаца, школских библиотекара, психолога, педагога и других струка, јер тада када се секло није се водило рачуна. Тако да се о овоме води изузетно рачуна и хвала вам што сте потегли ово питање.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Далибор Радичевић.

Да ли неко жели реч? (Да)

Колега Радичевићу, изволите.

ДАЛИБОР РАДИЧЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, уважене колегинице и колеге, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије којим се додаје став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на индустријализацију.“ Циљ мог амандмана је да се додатно дефинише предмет овог закона. Зашто баш с посебним освртом на индустријализацију? Само са јаком и стабилном индустријом држава може да стане на здраве ноге и да очекујемо да ћемо имати стабилну финансијску ситуацију.

Влада Републике Србије, а посебно председник Републике Србије Александар Вучић, улаже огромне напоре да се индустријска производња у Србији повећа и да се упосли што већи број радника. Све то директно утиче на повећање БДП-а и, наравно, утиче на смањење броја незапослених. Напори који су уложени у претходном периоду већ су почели да дају позитивне ефекте. Инвеститори који су уложили свој капитал довели су до тога да гиганти који у Србији последњих година нису радили или су радили са огромним губицима данас почну поново да раде. Примера за то има много, као што су, рецимо, Железара Смедерево или „Фијат“ у Крагујевцу.

Жао ми је што нисмо и раније имали представнике власти којима је главни циљ добробит грађана и јака и стабилна држава. Нажалост, њима је био главни циљ како да напуне своје џепове, а не државну касу. Да је било добре воље, машинска и електронска индустрија у Нишу би и данас радиле. Зато је неопходно дати пуну подршку људима који се домаћински односе према својој земљи и на све начине покушавају да унапреде индустрију као основ стабилне државе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Младен Лукић.

Да ли неко жели реч?

Колега Лукићу, изволите.

МЛАДЕН ЛУКИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Уважени министре са сарадницима, поштоване колеге, подношењем овог амандмана желим да се афирмише свеукупни развој Србије. Нужно је да свеукупни развој Србије буде равномеран. То се постиже искључиво привлачењем инвеститора, отварањем нових фабрика и радних места, како би се мотивисали људи да остану у својим локалним самоуправама. За то је потребно користити постојеће капацитете и створити амбијент за максимално искоришћавање потенцијала којим локалне средине располажу.

Фискална дисциплина подразумева да сви учесници на тржишту измирују своје обавезе у складу са законским и уговореним роковима да би се повећала предвидивост пословања, извршила правилна расподела ресурса, спровела тржишна селекција и подстицајно деловало на раст привреде. Да би се то постигло, морају се обезбедити и предуслови. Да би неки учесник тржишта засновао делатност у некој локалној самоуправи, потребно је да се обезбеди, изгради и ревитализује инфраструктура како би се стекли услови за лакше привлачење инвестиција.

С тим у вези, неопходно је кроз изградњу путне и канализационе мреже омогућити будућим инвеститорима да могу да се позиционирају и у Бајину Башту, локалну самоуправу из које долазимо. Да би се то десило, треба интензивирати активности на изградњи тунела Кадињача, стављање у пуну функцију Аеродрома Поникве, изградњу локалних путева и израду нужних урбанистичких планова како би у будућности могла да се планира, у што краћем року, изградња капиталних објеката нужних за развој моје општине. Ови предуслови стварају услове за изградњу аква-парка, првог на територији западне Србије, панорамске гондоле у Заовинама, највећем и најлепшем селу Србије, отварање спа и велнес центара на планини Тари, која је највећа фабрика црвених крвних зрнаца у Европи, и многих других.

Све набројано ствара услове за нова радна места. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Малетић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Малетић, изволите.

АЛЕКСАНДРА МАЛЕТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Овај амандман сам поднела с намером да додатно нагласимо утицај тржишта рада, односно повезаности и оријентацију Владе, која је показала претходним законима своју оријентацију ка повезаности између образовања и тржишта рада. Националним оквиром квалификација се ово додатно истиче и заправо је добар показатељ ка томе где стреми ова влада, односно

да максимално искористи све погодности тренутне, позитивне ситуације у којој се налази Република Србија.

Подсетићу посланике да смо ми у претходном периоду, за време бившег режима, имали двоструко лошу ситуацију, ако могу тако да кажем, с обзиром на то да се пропорционално колико је растао проблем запослења, односно било мањак радних места на тржишту рада, једнако томе дешавала ситуација да имамо одређен број, и то знатан број, људи који нису могли да се запосле зато што није било баланса између њиховог образовања, односно квалификација које су поседовали и потреба тржишта рада. Управо овим националним оквиром квалификација се повезују ове две ствари, тржиште рада и образовање, и покушаће се у неколико наврата да се реши овај проблем који постоји већ дуги низ година.

Не бих се сложила са посланицима који су овде говорили о непотребности доношења овог закона зато што је ситуација управо супротна. Управо из наведеног примера се може видети да је годинама постојао проблем да одређени људи који имају неке квалификације нађу своје радно место за време бившег режима, док је у истом тренутку био и недостатак радних места, свеукупно гледајући.

У националном оквиру квалификација најзначајнији тренутак јесте претходно учење. То је управо оно што се овим националним оквиром квалификација признаје и што ће умногоме великом броју људи омогућити брже запослење. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милован Дрецун.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Дрецун.

МИЛОВАН ДРЕЦУН: Поштовани председавајући, господине министре, колеге, поднео сам амандман који гласи: „Националним оквиром квалификација Републике Србије се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење одбрамбених капацитета.“

Поред овог, поднео сам још три амандмана са циљем да се препозна значај НОКС-а за унапређење система одбране, јер савремени системи одбране, да би били ефикасни, да би могли да одговоре изазовима, морају да буду прецизно дефинисани и вредноване квалификације припадника система одбране. Модернизација сваког система је кључ његовог напретка и развоја, а за то су потребни квалификовани припадници, које треба прецизно разврстати.

Само да вас подсетим, господине министре, систем војног школства, који обједињује образовну и научноистраживачку делатност, не може да буде изван НОКС-а. Универзитет одбране, који школује кадрове за потребе система одбране, садржи Војну академију, Медицинску академију, Војномедицинску академију, Институт за стратегијска истраживања, Институт за научна истраживања и, што је посебно важно, Школу

националне одбране. Управо је концепт целоживотног образовања у Школи националне одбране.

Постоје и други облици усавршавања када су у питању припадници система одбране, поред разних курсева, усавршавање официра и подофицира, али и високе студије безбедности и одбране које похађају и официри али и високи државни званичници, министри, државни секретари.

Стога мислим да би НОКС морао да укључи систем војног школства и образовања, односно Универзитета одбране и да унапреди систем одбране. Зато сам и предложио овај амандман. Мислим да он треба да буде усвојен јер не можемо изван НОКС-а да оставимо овај систем који функционише, у којем се школују припадници система одбране од којих зависи будућност и развој сваке државе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ивана Стојиљковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Колегинице Тодоровић, изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани господине министре са сарадницима, предложила сам амандман у члану 1. Предлога закона који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на инклузивно образовање“.

Успостављањем НОКС-а дефинише се простор у коме се квалификације успостављају, описују се нивои и врсте квалификација, надлежна тела и процеси који су у вези са успостављањем система квалификација, уз пуно уважавање специфичности националног образовног система, принципа европске образовне праксе, посебно Европског оквира квалификација, јер, наравно, ми морамо као друштво да идемо укорак са светом.

Национални оквир квалификација Републике Србије представља инструмент којим се уређује област квалификација и повезаност са тржиштем рада. НОКС је основа за примену концепта целоживотног учења и од утицаја је на унапређење система образовања Републике као и на развој појединаца.

Успостављањем НОКС-а и увођењем концепта исхода учења омогућава се вредновање учења кроз успостављање принципа да свако постигнуће може бити измерено и вредновано независно од начина на који је стечено.

Када говоримо о инклузији, она се дефинише као процес препознавања и одговарања на различите потребе деце и одраслих лица кроз повећање учешћа у учењу, културном животу и животу заједнице, као и кроз

смањење искључивања из школовања. Сва лица треба да буду део школске заједнице без обзира на њихове снаге и слабости у појединим областима, тј. без обзира на њихову етничку припадност, језик, материјално стање, пре свега ту мислим на сиромаштво, и слично. Не смемо дозволити да било које лице буде искључено или маргинализовано у друштву и локалним заједницама на основу телесних, чулних, моторичких и интелектуалних посебности због којих ће, ако не добије одговарајућу подршку, бити осујећено да оствари своје егзистенцијалне потребе и животне улоге.

Стога предложени амандман има за циљ додатно дефинисање предмета овог закона, што спречава било какав вид могућности да се одређени делови текста предложеног закона тумаче произвољно или погрешно. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Јовица Јевтић.

Да ли неко жели реч?

Колега Јевтићу, изволите.

ЈОВИЦА ЈЕВТИЋ: Поштовани председавајући, уважени министри, драге колеге народни посланици, на Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије који је поднела Влада Републике Србије подносим следећи амандман – У члану 1. Предлога закона додаје се став 3. који гласи: „Националним оквиром квалификација Републике Србије афирмише се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на равномерни развој“.

Сведоци смо посвећености Владе Републике Србије свеукупном равномерном развоју читаве земље и заиста одговорне и државотворне политике, која се огледа у активностима Владе Републике Србије које за циљ имају бољи и сигурнији живот грађана; затим, посвећености Владе дефинисању нормалног и исправног система вредности у свим сферама друштвеног живота, а знамо да је жила куцавица сваког система добар и исправан систем образовања, са јасно дефинисаним квалификацијама и звањима заснованим на принципима целоживотног учења, индивидуалности, једнаких могућности, доступности, транспарентности, отворености, повезивања и сарадње, све у циљу стварања друштва једнаких шанси и равномерног развоја на читавој територији Републике Србије.

У суштини, овим предлогом закона ствара се правни основ за успостављање јединственог и функционалног система квалификација и звања на читавој територији Републике Србије, који ће у будућности омогућити бољу функционалну уређеност друштва у смислу синхронизације система квалификација са потребама привреде; једноставније речено, функционалну усклађеност између света рада и света образовања, све у циљу свеобухватног развоја читавог друштва.

Због свега напред реченог сматрам да је потребно кроз предлог овог амандмана додатно дефинисати предмет овог предлога закона и самим тим утицати на бољи квалитет предложеног законског решења.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Мајкић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегиница Мајкић.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА МАЈКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре са сарадницима, поднела сам амандман на члан 1. закона о националном оквиру квалификација Републике Србије. То је члан који уређује предмет овог закона, тј. оно што се успоставља законом.

Предложила сам да се дода став 3, који посебно, тј. додатно везује предмет овог закона са судством у Републици Србији. Сматрам да је веома битно посебно везати национални оквир квалификација Србије са судством у Републици Србији, пре свега да би се спречила катастрофална реформа судства, тј. правосуђа, каква се у Србији догодила 2008. године.

Поставља се питање које квалификације су имали они који су 2008. године ишли са „жутим списковима“, по судовима Србије и паушално одређивали који судија ће да остане на свом радном месту а који не.

Поставља се питање које квалификације су имали они који су у кикиндском суду буквално преполовили број судија, односно нису дозволили реизбор судија које су, без обзира на то што су радиле двадесет, тридесет година у струци без иједне мрље и придржавале се закона у потпуности, биле склоњене само због тога што нису одговарале принципима односно критеријумима Демократске странке. Ове судије су се придржавале закона и мислиле својом главом, али очигледно да то није било довољно јер нису мислиле главом Демократске странке.

Због тога сматрам да је још једном веома битно повезати квалификације, посебно их повезати са судством у Републици Србији, јер судство представља један од три најважнија стуба независне поделе власти, тј. независно судство представља један од та три стуба. Да би дошла нека боља времена, то независно судство треба да постоји и оно ће донети бољу будућност будућим генерацијама. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Радета, по амандману?

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Веома кратко. Чули смо малопре да је овај амандман поднет да би се спречило катастрофално стање у правосуђу из 2008. године. Питање наше је – да ли то значи да од 2008. године до данас, 2018. године, ништа није поправљено у том катастрофалном стању?

Друго питање је за министра – с обзиром на то да Влада није прихватила овај амандман, да ли то значи да министру не смета катастрофално стање у правосуђу? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик прим. др Милован Кривокапић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Кривокапић

Изволите.

МИЛОВАН КРИВОКАПИЋ: Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге, на члан 1. овог закона поднео сам амандманом којим се додаје став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупан развој Републике Србије с посебним освртом на неразвијене општине“.

Имајући у виду да сам поднео амандман већ на члан 1. Предлога овог закона, имам потребу да образложим, пре свега, НОКС, односно национални оквир квалификација Републике Србије. То је инструмент којим се уређују питања квалификација потребних тржишту радне снаге и представља основу за примену концепта целоживотног учења. Управо концепт целоживотног учења је одговор на питање како да ухватимо корак са светом који се убрзано мења, светом у ком се све теже прати проток информација, где је тешко пратити убрзање којим се стварају нова знања.

Одговор на ово питање је да је најзначајније правилно схватити процес и значај учења како за лични раст тако и за унапређење заједнице. Учење је одувек било саставни део човековог постојања, а данас је то непрекидан процес напредовања. Једноставно, учити значи мењати се. Живимо у свету у коме се све мења и све учи: организације, градови, заједнице, паметне апликације и слично.

Концепт целоживотног учења представља уважавање потреба одраслих за развојем током читавог живота. Наиме, образовање је процес који обухвата само организовано учење, док је учење шири појам који укључује сваку прилику за стицање знања током читавог живота.

Битно је нагласити да се управо због убрзаног технолошког развоја листа занимања драматично мења и Србија мора имати описане образовне профиле и занимања где се ти профили уклапају. То је важно због усклађивања с европским стандардима. У стандарду националног оквира квалификација знаће се, када неко заврши одређену врсту образовања, какву врсту знања је стекао, какве способности и вештине и какву врсту посла може да обавља, јер се на тај начин уређује и листа јасно дефинисаних занимања. Евидентно је да у високом образовању постоји мноштво квалификација, а понекад се због њихових стручних назива не стиче утисак шта неко може да ради на основу стечене квалификације, што након доношења овог закона, односно израде листе стандарда више неће бити случај.

Дакле, у данашње време неопходно је константно улагати у себе, учити, унапређивати своје способности и знања и на тај начин се прилагођавати потребама и захтевима модерног тржишног рада. Међутим, ни перманентно улагање у себе није довољно, потребно је учити брже од других и стечена знања адекватно примењивати у датим околностима.

Развојем и применом НОКС-а успоставља се и уређује систем квалификација који је у складу са захтевима друштвено-економског развоја уопште кроз унапређење квалитета образовне понуде и лакшу покретљивост радне снаге. Самим тим, афирмише се свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на неразвијене општине, што је додатно дефинисано у амандману 1. који сам предложио. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станија Компировић.

Изволите, колегинице Компировић.

СТАНИЈА КОМПИРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, подносим амандман на члан 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација. Додаје се став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење правосуђа“.

Национални оквир квалификација означава простор у коме се квалификације успостављају, описују нивои, тела и процеси који су везани за њихово успостављање, као и принципи Европског оквира квалификација.

Околности указују да је потребно континуирано унапређење система квалификација као једног од кључних услова за развој друштва заснованог на знању и већој запослености становништва, и даљи друштвено-економски развој као и развој појединца.

У светлу укупних реформи и реформи правосудних професија треба изградити ефикасни правосудни систем за сигурност сваког грађанина. Србија мора да уради много тога иако је много тога учињено доласком на власт СНС и нашег председника Александра Вучића, јер смо тада добили једно уништено правосуђе од стране досовске власти и остављено у катастрофалном стању.

Сматрам да су бивши министар Селаковић као и садашња министарка госпођа Кубуровић одрадили да имамо брже и ефикасније правосуђе. Ово је важно јер је доношењем новог Закона о извршењу и обезбеђењу смањен број старих извршних предмета, а некада су године, чак и деценије, биле потребне у решавању спорова. То је оно чему као друштво тежимо да добијемо што више и ефикасније у правосуђу, да добијемо решење спорова.

Недопустиво је да чланови опозиције и бившег ДОС-а критикују реформе нашег друштва јер су они створили чувену реформу када су 2009. године увели познату операцију судова, 700, када су судије и тужиоци остали

без посла, које је касније Уставни суд вратио на посао. А све то на штету грађана Србије, на штету пензионера, запослених, који су морали да трпе мере штедње.

Али, као друштво идемо напред – брже, јаче и боље – захваљујући политици председника Вучића. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): На члан 1. амандман је поднео народни посланик Никола Јоловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега Јоловићу.

НИКОЛА ЈОЛОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, у оквиру реформе у области образовања и остваривања циљева постављених у развојним документима Републике Србије неопходно је дефинисати национални оквир квалификација.

Члан 1. овог предлога закона дефинише начин успостављања националног оквира квалификација Републике Србије и његово повезивање са Европским оквиром квалификација, као и уређење сврхе, циљева и принципа НОКС-а, врсте и нивоа квалификација, начина стицања квалификација, описа знања, вештина, способности, ставова.

Потребно је додатно дефинисати предмет овог закона. Разлог за подношење овог амандмана јесте да се НОКС-ом афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на бољи приступ економским ресурсима.

Европски оквир квалификација, као заједнички европски референтни оквир, повезује националне системе квалификација међу различитим државама и образовним системима у Европи. Такође, то је документ који садржи опис дужности и задатака, као и компетенција потребних појединцу за ефикасно обављање послова у одређеном занимању.

Самим тим, велики значај се придаје бољем приступу економским ресурсима у смислу да сваки појединац ефикасно и ефективно обавља свој посао доприносећи тиме бољем развоју пословања институције у којој ради и остварењу што бољег пословног резултата. Што бољи приступ економским ресурсима образовног система са системом привређивања обезбедиће просперитет у свим привредним гранама као и развој пословања у свим сегментима друштвених делатности, а све у складу и поређењу са квалификацијама осталих европских земаља. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Јоловићу.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ана Караџић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Караџић.

АНА КАРАЦИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господа народни посланици, поштовани министре Шарчевићу са сарадницима, пред нама се налази сет закона из домена образовања. Пре свега, желим да нагласим да ће Посланичка група Покрет

социјалиста – Народна сељачка странка – Уједињена сељачка странка подржати овај сет закона у дану за гласање.

Амандман који сам поднела пре свега се односи на уврштавање родне равноправности не само у овај закон него у све законе које усвајамо у овом дому. Сматрам да је образовање стуб развоја нашег друштва и заиста ми је задовољство што видим да је Влада Републике Србије ово такође пронашла као један од најважнијих циљева када говоримо о реформама нашег друштва.

Закон о националном оквиру квалификација Републике Србије уврштавањем родне равноправности омогућава да се образовање капитализује у смислу да жене буду боље запошљаване, лакше запошљаване и да се остваре у својој каријери на основу својих компетенција и знања које су стекле својим образовањем. Имплементација овог закона усаглашава наше оквире са оквирима Европске уније.

Некада је образовање било потпуно недоступно женама. Родна равноправност као појам уопште није била препозната. Данас, утицајем свих нас, жена у Парламенту, жена на другим политичким јавним функцијама, омогућено је женама да се чује и њихов глас, омогућено је да раде у струци, омогућено је да се образују. Оно што је веома важно јесте да са Координационим телом за родну равноправност Србија може да се похвали резултатима да се сада налази на 40. месту од 144 земље, што је, сложићемо се, велики резултат с обзиром на окружење у којем се налазимо.

Сматрам да наведени амандман потврђује да нам је родна равноправност веома важна. Треба да га усвојимо како бисмо помогли том координационом телу, како бисмо помогли свим женама које се данас боре за побољшање свог положаја. Сматрамо да је образовање важан фактор, односно овај закон о образовању, ако се усвоји овај амандман, биће важан фактор у постизању напретка управо у родној равноправности. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Караџић.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Мирко Крлић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Мирко Крлић.

Изволите.

МИРКО КРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Господине министре са сарадницима, поштоване колеге, у овом закону о квалификативности, наравно и њеном значају за развој Републике Србије, ја бих се свакако осврнуо, у свим амандманима које сам овом приликом предложио, и на регион и значај региона.

Поводом овог амандмана посебно ћу скренути пажњу на данас најшкакљивији и најпроблематичнији део што се нашег региона тиче и Срба у региону, а то је свакако Косово и Метохија. На сву срећу, још увек постоји образовање по српском систему, али морам да вас подсетим да образовање и стицање квалификација у том случају није само лични просперитет већ

просперитет целе заједнице. Због тога је примена оваквих амандмана и брига о региону општенационално добро и општи национални циљ.

Желео бих да вам кажем да, рецимо, пре 2012. године пандан или продужена рука вашег министарства у Канцеларији тадашњег Министарства за Косово и Метохију јесте Сектор за образовање. По сопственом признању, шеф Сектора за образовање, што јесте негде, тај сектор, пандан и Покрајинском секретаријату за образовање као што је у Војводини... Шеф тог сектора три и по године није била на Косову и Метохији, значи, по сопственом признању али не и по сопственој идеји. Замислите неког ко расписује школска средства, материјалне трошкове, грејање, све рачуне, учила и све што је потребно за једну школу, а ту школу три и по године (ни ту, а ни друге) никада није угледала. Е тако се некад водило образовање на Косову и Метохији. На сву срећу, више није тако. Та брига је, наравно, побољшана и много се и даље улаже.

Не знам да ли је то изводљиво и могуће али сам присталица елитизма када се ради о региону. Знате, најбоља средња школа у блиској прошлости, најбоља гимназија није ни у Београду ни у Новом Саду, већ у Карловцима. Најпоноснији смо на Карловце. Зашто не би било образовање на Косову и Метохији елитно образовање? Зашто факултет у Приштини не би био наш Кембриџ или Оксфорд, са најбољим професорима, ако треба и гостујућим професорима?

Један од начина борбе за Косово и Метохију јесте и борба за образовање, а образовање је тамо још увек наша национална особина. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има министар господин Младен Шарчевић.

Изволите, министре.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Некако сам морао да се надовежем на ово што сте ви рекли, мислим да сте у праву. Једноставно, рад на универзитету је почео, направили смо више потеза којима смо сада довели до тога да нема викенд наставе, да почиње да се дешава оно што смо хтели, да се Приштински универзитет, смештен у северном делу Косовске Митровице, заиста профилише у један добар универзитет. То је нешто што радимо заједно са ректоратом, са студентима и на свим пољима.

Исто кажем да сам видео јако добре установе... Опет зависи од људи који руководе њима и од тимова. Ја их ниједним делом ни гестом не одвајам од било ког другог дела Србије; апсолутно сви процеси, од електронског дневника, опреме, од реформских потеза сада, лиценцирања директора, до обуке наставника – то обухвата све људе доле. Има других невоља, које су наслеђене, и о томе треба да водимо рачуна, врло смо сензибилни, али уводимо ред и држава мора да буде тамо апсолутно видљива не само с аспекта помоћи него и поштовања свих начела и правила квалитета. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре Шарчевићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бојан Торбица.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Бојан Торбица.

Изволите.

БОЈАН ТОРБИЦА: Хвала. Поштовани председавајући, цењени министри са сарадницима, колеге посланици, предложио сам амандман којим се у члану 1. Предлога закона додаје став 3. који гласи: „Националним оквиром квалификација Републике Србије се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на ефикасност правосуђа“, са циљем да пре свега кроз афирмацију стечених квалификација и унапређење професионалних компетенција запослених у правосуђу утичемо на повећање ефикасности правосуђа у целини.

Говорећи о свеукупном развоју Републике Србије, са жељом да се повећа ефикасност српског правосуђа, морам да подсетим да се Србија данас и даље налази у фази исправљања катастрофалних последица реформе правосуђа из 2009. године, реформе која је оставила један огроман терет свима онима који данас раде у правосуђу и која је имала изузетно негативне последице на ефикасност српског правосуђа.

Управо та реформа коју је 2009. године спровео бивши режим представља највећу несрећу која је икада могла да задеси српско правосуђе. Управо та реформа која је спроведена 2009. године представља најгори удар на ефикасност правосуђа, пре свега зато што је тог 31.12.2009. дискреционо и под утицајем политике разрешено преко хиљаду судија и тужилаца, који су представљали трећину правосудног кадра, а били су и квалификовани, и квалитетни, и часни и честити, али нису били политички подобни.

Због свега овога, а у интересу грађана, дужни смо да на сваки могући начин утичемо на повећање ефикасности правосуђа. Морамо признати да је претходних неколико година било значајних резултата у повећању ефикасности нашег правосуђа, али се мора још много учинити како бисмо исправили катастрофалне последице из 2009. године. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Торбица.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Марковић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Александар Марковић.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, мој амандман наглашава потребу за модернизацијом, и то у контексту свеукупног развоја Републике Србије, онако како је то и написано у предлогу амандмана. Он апсолутно има своје место у овом предлогу закона.

Овај предлог закона представља наставак реформи у области образовања и њиме остварујемо све оне циљеве који су постављени у развојним документима Републике Србије. Ако желимо да унапредимо

систем образовања, ако желимо да развијемо систем образовања, ако желимо модернизацију образовног система, онда је неопходно дефинисање НОКС-а, што овај предлог закона и чини.

Дакле, управо успостављањем НОКС-а уређујемо читаву област квалификација и повезаност, како смо чули од неколико колега, са тржиштем рада. На тај начин дефинишемо јединствени и интегрисани НОКС, који обухвата све нивое и врсте квалификација, без обзира на то да ли је у питању формално образовање, неформално образовање, информално учење, тј. животно или радно искуство и, што је јако важно, независно од животног доба у коме се квалификација стиче.

Другим речима, како је то и написано у закону, омогућићемо вредновање учења кроз принцип да свако постигнуће може бити измерено или вредновано независно од начина на које је стечено.

Дакле, сасвим је јасно да ће од овог концепта бенефите имати и грађани и држава. Зато мислим да је важно да прихватимо овај предлог закона, а мој амандман је апсолутно компатибилан са самим текстом закона. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Ђорђе Комленски.

Да ли неко жели реч?

Реч има Ђорђе Комленски.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Даме и господо, другарице и другови, уважени министри са сарадницима, сматрао сам да би било корисно предложити амандман на члан 1, који дефинише предмет овог закона, који гласи да се „НОКС-ом афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на већу социјалну равноправност“.

С обзиром на то да у члану 1. стоји, између осталог, да је предмет дефинисања овог закона и повезивање с Европским оквиром квалификација, што мени лично баш и није од неког великог значаја али разумем интересе грађана Србије и тенденције које иду, сматрао сам да је и питање социјалне равноправности нешто што треба да буде један од кључних елемената у даљем раду када је у питању НОКС.

Зашто? Зато што је чланом 3. дефинисано у ставу 9, између осталог, у циљевима НОКС-а – обезбеђивање упоредивости и препознатљивости квалификација стечених у Републици Србији са квалификацијама стеченим у другим државама. Можда не изгледа на први поглед да ово има директну везу, али је повезано јер квалификације стечене у другим државама... Нису само државе Европске уније, то су и бивше државе СФРЈ, где многи наши суграђани и они који живе у Републици Србији имају озбиљних проблема да неке своје дипломе на прави начин квалификују и себи обезбеде одговарајућу егзистенцију, а то јесте једно од кључних питања социјалне равноправности.

У члану 13. су дефинисане, у тачкама 3) и 4), надлежности савета НОКС-а, па се кроз давање препорука о процесу планирања и развоја људских потенцијала и давање препорука о побољшању повезивања образовања и потреба тржишта рада, као и у члану 24. о међусобној сарадњи институција, директно може применити овај амандман, који би онда обезбедио бољу социјалну равноправност свих оних на које се НОКС односи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љибушка Лакатош.

Реч има Љибушка Лакатош.

ЉИБУШКА ЛАКАТОШ: Захваљујем.

Уважени председавајући, министре са сарадницима, колегинице и колеге посланици, поднела сам амандман којим предлажем да се у члану 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије дода став 3. који гласи: „Националним оквиром квалификација се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на развој школског система.“

У циљу реформских процеса у области образовања, неопходно је дефинисати национални оквир квалификација. Због досадашњег непостојања националног оквира квалификација постоји велики раскорак између школског система, тј. система образовања, и потреба тржишта рада.

У наредном периоду потребно је обезбедити још већа улагања у школски систем, односно још већа улагања у образовање и обуку на свим нивоима, што ће ова влада и председник Александар Вучић свакако чинити. Потребно је прилагодити образовне исходе, тј. исход учења потребама тржишта рада, а управо то постижемо стварањем националног оквира квалификација, чиме ћемо помоћи привреди а посебно инвеститорима.

Национални оквир квалификација је основа за примену концепта целоживотног учења и од великог је значаја и утицаја на унапређивање система образовања у Србији, као и на развој појединца. Успостављањем националног оквира квалификација доприноси се обезбеђивању квалитета рада, као и стручног образовања и обучавања, што ће на крају за резултат дати бржи развој наше земље. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Крсто Јањушевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има господин Јањушевић.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, уважене колеге народни посланици, Предлог закона о НОКС и амандман који сам поднео, где се НОКС-ом афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на унапређење економског развоја... Дакле, НОКС свакако представља неку врсту заједничког језика између тржишта

рада и образовања, представља алат којим на један практичан начин приближавамо тржиште рада и образовање.

НОКС-ом се дефинишу јасна правила: на који начин се стиче квалификација, како се потврђује та квалификација и на који начин та квалификација може бити упоредива. Веома важан у оквиру НОКС-а је и концепт целоживотног учења, и то представља можда и кров свих ових реформских закона из области просвете.

Дакле, овде се не ради само о томе да ћемо имати једну квалитетну базу квалификација, овде се ради и о мотиву људи који су у оном делу неформалног и информалног образовања. Они имају шансу да стекну своју квалификацију. Када виде да имају ту шансу, то ће да им буде мотив више да раде, да се унапређују, да им се признају претходна знања и да буду још бољи на послу, самим тим боља радна снага и боља радна места.

Политика бољих радних и више радних места, политика учења на послу увек ће победити политику остављања без радних места и политику мучења без посла. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Јањушевићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа народни посланици, поштовани председавајући, ми који живимо на селу и који се у пракси бавимо пољопривредом правимо велику разлику између знања и звања. Дакле, досад смо имали пуно људи са звањем, али са знањем су, посебно практичним, са спојем теорије и праксе, веома лоше стајали.

Навешћу пример: Данска, Холандија. Колико је битно практично знање, а не само звање, најбоље говоре примери Холандије и Данске. Србија има 3.200.000 хектара пољопривредног земљишта, Војводина има 1.680.000. Данска има 1.700.000 ха обрадивог земљишта и са тог земљишта има пољопривредну производњу, односно извоз пољопривредних и прехранбених производа вредан 23 милијарде евра. Холандија, њен извоз у пољопривреди, са пола пољопривредног земљишта у односу на то колико има Србија, вредан је 79 милијарди евра.

Дакле, то су најбитнији разлози због чега практично знање, које наши пољопривредници већ имају, мора да буду унапређивано што више да би резултат и конкурентност на светском тржишту могли да буду што бољи, да би производња могла да буде што већа, а да квалитет тих производа буде у складу са стандардима Данске и Холандије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ристичевићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милија Милетић.

Изволите.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Уважени министре, колеге посланици, грађани Србије, поднео сам амандман на члан 1. став 3. са жељом да ставимо акценат на неразвијена подручја, баш због тога што долазим из Сврљига, што је за мене најлепша општина у Србији, која се налази поред града Ниша, а то је најлепши град у Србији.

Држава Србија улаже у развој тих подручја. Ми као локална самоуправа... Односно, председник општине са својим тимом је уназад неколико дана, на иницијативу Уједињене сељачке странке чији сам ја председник, поднео захтев и донели смо одлуку да финансирамо упис првог разреда средње школе и да свако дете које упише први разред средње школе код нас у Сврлигу добије пет хиљада динара. У наредних годину дана дете то добија као помоћ. С друге стране, за дете које жели да упише дуално образовање ставили смо 50% више јер желимо да на тај начин дамо стимулацију да што већи број деце остане у Сврлигу. А то значи и у осталим општинама као што је Сврљиг: Бела Паланка, Гаџин Хан, остале општине које су неразвијене, које имају шансу за развој и оваквим законима могу себи да обезбеде много боље услове за живот, рад и останак у тим нашим општинама.

Мислим да ћемо на овакав начин као што Општина Сврљиг ради, где је на челу Јелена Трифуновић, председник општине, испред Уједињене сељачке странке... И ја као председник Уједињене сељачке странке у Скупштини Србије, на сваком кораку желим да дам потенцијал развоју неразвијених подручја. А видимо и сами да наш председник, господин Вучић, свим срцем ради за развој неразвијених подручја; видимо га у сваком делу наше Србије, видимо га и у Сврлигу, и у Белој Паланци, и у Гаџином Хану, и у Меровини... То значи да Влада Републике Србије на челу са нашим премијерком, председник Србије и ми овде у Скупштини стварно желимо да ставимо акценат да се развијају неразвијена подручја, да се развијају мале општине кроз програм који је овако добар, кроз програм када се да едукација.

И саме локалне самоуправе могу из својих буџета да одвајају средства за младе људе – као што радимо ми код нас у Сврлигу – који желе да упишу прву годину средње школе, па да добије свако дете пет хиљада динара, а ко жели да упише дуално образовање седам и по хиљада динара. То су инструменти да деца остану да живе тамо, да уче. Могу да кажем, и то с поносом, велики број деце из моје општине су веома успешни људи, веома јаки и паметни људи, тако да из малих средина долазе велики људи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Милетићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Петковић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ПЕТКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, даме и господо народни посланици, овим чланом 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије дефинише се предмет овог закона.

Амандманом сам предложио да се у члану 1. уведе 3. став који гласи: „Националним оквиром квалификација Републике Србије се стимулише свеукупни развој Републике Србије са посебним акцентом на дигитализацију државне управе.“ Посебан нагласак у овом свом амандману ставио сам на потребу дигитализације државне управе, која је прокламована као један од главних циљева Владе Републике Србије. Амандман има за циљ да да подршку како досадашњем тако и будућем раду Владе Републике Србије.

Дигитализација државне управе треба да убрза и поједностави рад свих државних органа и самим тим повећа доступност потребних информација и услуга грађанима Републике Србије. Српска напредна странка је показала у већини општина у Републици Србији како ово треба да изгледа, посебно кроз идејно решење Канцеларије за брзе одговоре. Свако ко жели може да види колико су ови послови убрзани, а све то на корист грађана Србије.

Овај закон дефинише национални оквир за кадровску политику. Сада Србија има већу потребу за одређеним квалификационим структурама. Закон о националном оквиру квалификација Републике Србије насушно нам је потребан. Овим амандманом оснажујемо овај важан системски закон који регулише правну регулативу из сфере кадровске политике ове земље. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик др Александар Мартиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, овим амандманом желео сам да афирмишем значај закона када је у питању јачање безбедносних структура Републике Србије. Захваљујући успешној, промишљеној и ефикасној политици Владе Републике Србије, само у прошлој години постигнути су значајни резултати када је у питању јачање безбедносних капацитета Републике Србије, и то у свим областима.

Када је у питању побољшање стандарда припадника Војске Србије, донета је једна важна одлука – одлука о повећању плата од 10% за припаднике Министарства одбране и Војске Србије почев од 1. јануара 2018. године. Дневна накнада за рад на терену и дневна накнада за трошкове за службу на посебним војним објектима од 1. септембра износи 1.100 динара уместо дотадашњих 800 динара.

На иницијативу председника Републике Александра Вучића и врховног команданта Војске Србије, а у сарадњи с Министарством унутрашњих послова и БИА, започета је израда пројекта дугорочног стамбеног збрињавања припадника свих безбедносних структура.

Солидарна помоћ у случају рађања детета, а то је такође у сврху пронаталитетне политике коју води Влада Републике Србије, професионалног војног лица, односно цивилног лица у Војсци Србије повећана је на ниво просечне нето зараде у Републици Србији, што износи 47.220 динара.

Само у прошлој години решено је стамбено питање за 173 припадника Министарства одбране и Војске Србије и војних пензионера. Усвојен је програм рефинансирања стамбених кредита.

Направљен је договор са већином локалних самоуправа у Републици Србији када је у питању упис деце професионалних војних лица у предшколске установе. И, један значајан напор је држава уложила у овој области, а тиче се покретања иницијативе за укидање партиципације у пружању здравствене заштите војним осигураницима.

Поводом осталих амандмана наставићу да износим значајне резултате које је држава постигла када је у питању јачање безбедносних капацитета Републике Србије, што би требало да нађе места и у овом предлогу закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Мартиновићу.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јасмина Обрадовић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ЈАСМИНА ОБРАДОВИЋ: Хвала лепо. Поштовани министре, поштоване колеге посланици, члан 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије уводни је члан закона, којим се дефинише предмет овог закона. Амандманским решењем предложила сам увођење трећег става који би гласио: „Националним оквиром квалификација Републике Србије се афирмише свеукупни развој Републике Србије“, и оно чему сам дала значај и ставила примедбу је – „с посебним освртом на функционисање јавних предузећа“.

Зашто јавних предузећа? Зато што знамо да су нам се, између осталог, и због непостојања једног оваквог закона, поред свих лоших ствари које смо имали у претходном периоду, јавна предузећа налазила у катастрофалном стању.

Овим амандманом подржала сам овај предлог закона и нагласила потребу за афирмацијом свега онога што је Влада Републике Србије учинила у времену када су политичку одговорност у овој земљи преузели Александар Вучић и СНС.

Акцент мог амандмана је на бољем функционисању јавних предузећа у овом периоду. Оно што је новина у овој сфери од када је Српска напредна странка преузела одговорност јесте увођење јавно-приватног партнерства, где је, понављам, неопходан један овакав закон, на који се дуго чекало. Док је раније, у време неодговорних „жутих“ власти, јавни сектор

био тај у који су на силу, извињавам се на изразу, утрпавани кадрови, доласком инвеститора преокренули смо негативан тренд и уништени приватни сектор данас је поново привредни мотор ове земље. Свако данас може да провери колико је смањена незапосленост у Србији у последњих пет година и како је заустављен привредни суноврат у који је Србија до тада тонула.

Овај закон дефинише национални оквир за кадровску политику, а Србија већ сада има потребу за одређеним квалификационим структурама. Зато нам је закон о националном оквиру квалификација Републике Србије и те како потребан, а посланици СНС му и овим амандманом дају снажну подршку. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик др Драгана Баришић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице Баришић.

ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, поднела сам амандман на члан 1. закона о националном оквиру квалификација Републике Србије и сматрам да се додавањем става 3. НОКС-ом афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на здравствени систем.

Када узмемо у обзир да чак 14% одраслог становништва односно становништва преко 15 година нема завршено основно образовање и да преко 20% становништва нема завршену средњу школу, што је проблем и у ЕУ где преко 64.000.000 одраслог становништва нема завршено средње образовање, долазимо у проблем јер тај број, односно чак једна трећина становништва нема никакве квалификације за рад.

Наша влада, Влада Републике Србије, и ресорно министарство труде се да одговорном политиком уназад неколико година уреде образовни систем и добрим реформским законима идемо ка добром путу.

Овом приликом желела бих да похвалим рад министра Шарчевића, који је одлуком Владе Републике Србије донео одлуку да се у мом граду Крушевцу отвори пољопривредни факултет, што је заиста за похвалу јер је тиме један регион, Расински округ, добио државни факултет. Није само то у питању, пре одређеног периода је уз улагање Канцеларије за улагања Републике Србије и уз добру сарадњу са локалном самоуправом Града Крушевца завршен један пројекат, где је једна основна школа добила преко 65.000.000 динара. Знамо да је претходна година заиста упамћена по рекордном улагању, а тек ова 2018. година биће још боља, што значи да смо заиста на добром путу. Идемо даље и зато имамо подршку наших грађана.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Баришић.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Оливера Огњановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Оливера Огњановић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, предложени амандман додаје став 3. у члану 1. и гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на финансијску стабилност.“

Национални оквир квалификација Републике Србије представља средство којим се уређује област квалификација и повезаност са тржиштем рада. До сада је велики проблем чинила неусклађеност система образовања са потребама привреде и веза између света рада и света образовања у процесу развоја и стицања квалификација. Зато су циљеви НОКС-а развој стандарда квалификација заснованих на потребама тржишта рада и друштва у целини. Знање постаје производ и предузећу је циљ да стеченом знању и вештини увећава вредност, а свако ново креативно знање му даје стратешку предност. Знање и вештине које поседује људски ресурс једног предузећа резултат су интерне акумулације и не могу се купити а представљају конкурентску предност.

Чека се на отварање Поглавља 9, које се односи на финансијску стабилност. Усклађивањем са правном тековином Европске уније стварају се предуслови за стабилност финансијског система. Зато је НОКС саставни део. Истовремено, утиче се на побољшање положаја учесника на финансијском тржишту као и корисника финансијских услуга. Омогућује се квалитетнија и разноврснија понуда ових услуга. С тим у вези, посебан сегмент чини заштита потрошача, која се огледа у њиховом информисању о услугама које пружају финансијске институције.

Зато се с правом може рећи да успех пословања савремених предузећа зависи од успешног пословања материјалном и нематеријалном имовином предузећа, што је један од основних услова свеукупног развоја и финансијске стабилности Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Оливера Пешић.

Да ли неко жели реч?

Оливера Пешић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ПЕШИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, овим амандманом додатно се дефинише предмет овог закона, односно овим амандманом се доприноси

афирмацији свеукупног развоја Републике Србије, с посебним освртом на социјалну равноправност.

Један од приоритетних циљева Владе Републике Србије јесте свакако социјална равноправност. Социјална равноправност ће се постићи кроз примену Закона о уџбеницима, о коме смо имали прилику да прошле недеље разговарамо у начелу, на тај начин што ће Влада Републике Србије у циљу омогућавања једнаке доступности образовања и васпитања финансирати, односно суфинансирати припрему, набавку и доделу уџбеника, нарочито за ученике који су из социјално и материјално угрожених породица.

Поштовани министре Шарчевићу, Град Лесковац је веран партнер вашем министарству и Влади Републике Србије у остваривању социјалне равноправности јер се из буџета Града Лесковца већ три године издвајају значајна средства за куповину уџбеника за децу основних и средњих школа из социјално угрожених породица.

Сматрам да ће се овим амандманом допринети унапређењу система образовања у Србији. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ивана Николић.
Ивана Николић, изволите.

ИВАНА НИКОЛИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, овим амандманом се додатно дефинише важност националног оквира квалификација, који ће омогућити унапређење целокупног система образовања.

Овом приликом желим да укажем на посебну важност саобраћајног повезивања како би се подржало привлачење директних страних инвестиција, побољшало пословно окружење, промовисао равномеран регионални развој и омогућио бољи приступ градовима.

Значај националног оквира квалификација Републике Србије огледа се у успостављању везе између захтева рада и професионалних могућности лица која ће вршити одређени посао, односно задовољити захтеве рада.

Након много година деловања некомпетентних и неодговорних лица, чији је рад довео до затварања фабрика, затварања радних места, урушавања привреде, чињеница је да откако су грађани Републике Србије указали поверење Српској напредној странци руководство на републичком и локалном нивоу све више улаже, између осталог, у инфраструктуру стварајући услове за што бољи квалитет живота и стављајући акценат на добро повезивање у свим видовима саобраћаја, почев од друмског, преко железничког, телекомуникационог, до ваздушног. Заиста се може говорити о многим добрим примерима.

Као чињеницу за напред наведено навешћу пример из општине из које долазим кроз једну ситуацију. У мају ове године почиње са радом прва фабрика у индустријској зони у општини Уб; у близини ауто-пута Е-763

Београд – јужни Јадран отвара се фабрика обуће *Verdi Fashion International*. У овај погон у општини Уб биће уложено око милион евра и пројекција је да ће број радника бити преко двеста, са различитим нивоима образовања.

Република Србија препознала је важност саобраћајног повезивања. Кроз улагање у образовање чинилаца који се баве овим областима и кроз добре пројекте шаље се добра порука инвеститорима. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Николић.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Катарина Ракић.

Није присутна.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милосав Милојевић.

Изволите, колега Милојевићу.

МИЛОСАВ МИЛОЈЕВИЋ: Уважени потпредседниче Народне скупштине, цењени министри у Влади Републике Србије, даме и господо посланици, на основу члана 161. став 1. Пословника Народне скупштине Републике Србије поднео сам амандман на Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије. Предлажем да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење приватног сектора.“ У том смислу, овим амандманом унапређење приватног сектора уводимо као један од предмета овог закона.

Као што можемо видети, циљ овог закона је дефинисање националног оквира квалификација. То значи уређивање области квалификација као потврда о стеченом знању и способностима. На овај начин врши се усклађивање са принципима европске образоване праксе, уз повезаност са тржиштем рада.

Имајући у виду наведено, подносим амандмане за оно што сматрам веома важним, а то је унапређење приватног сектора привреде Републике Србије и његов даљи развој. Ми већ имамо уведен систем дуалног образовања као директну везу образовних установа са будућим послодавцима. То је прави корак ка стварању стручних кадрова, боље пословне климе и услова за бржи проналазак пословног ангажмана.

Оно што је веома битно и што сматрамо за кључни циљ улоге локалне самоуправе јесте повезивање и сарадња са послодавцима. Пример малопре реченог, поред свих других мера о којима ћу говорити касније, јесте завршетак најмодернијег Поликлиничког центра Опште болнице у Аранђеловцу величине 700 квадратних метара и укупне вредности веће од 500.000 евра. Оно што је посебно важно код изградње поликлиничког дела јесте никад боља сарадња која је остварена од стране локалне самоуправе и привредника из Аранђеловца. Готово сви предузетници нашег града укључили су се у ову акцију и заједнички су прикупљена средства да се овај пројекат приведе крају.

Такође, у 2017. години уређен је главни пројекат реконструкције читаве зграде Опште болнице вредан 100.000 евра, а очекујемо да ове године почне комплетна реконструкција болнице вредна пет милиона евра. Средства за ову намену определила су надлежна министарства и овом приликом се посебно захваљујем на помоћи коју добијамо. Ускоро ћемо имати здравствени центар какав има мало градова у овом делу Србије. Све то не би било могуће без Владе Републике Србије и великог степена друштвене одговорности коју су показали наши локални привредници.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Милојевићу.

Народна посланица Гордана Чомић, по амандману.

Изволите.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Образложење и аргументација последњих неколико амандмана дубоко ме колебају у тврдњи за прва четири, која су била добро аргументована а тичу се родне равноправности, европских интеграција и кадровских ресурса, из најмање два разлога. Врло пажљиво слушајући аргументацију и труд који су посланици уложили у додавање става 3. на 1. члан закона, стиче се врло јасно следећи закључак: прво, народни посланик господин Алексић добио је две опомене па одузимање речи пошто је рекао да ће овде бити читања састава; друго, садржај онога што делимо овде је да су то одлични, супер, невероватни резултати, постигнути без закона о националном оквиру квалификација.

Како су резултати изванредни...

Уопште не спорим, право посланика...

(Бобан Бирманчевић: Увек може брже, јаче, боље.)

Изволите, кажите.

(Александар Мартиновић: Кажите ви, што нисте били на гласању?)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас да не добацујете.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Кажите, посланиче Мартиновићу.

(Александар Мартиновић: Кажите ви, посланице Чомић, што нисте били на гласању.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Чомић...

Извињавам се, немојте да добацујете колегиници.

Наставите, молим вас. Хвала.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Кога прозивам? Изволите?

„Хајде бежи“? Како, народни посланиче Мартиновићу, „хајде бежи“ колегиници?

(Александар Мартиновић: Јесте ли попили лекове?)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас, без добацавања. Обезбедимо могућност колегиници Чомић да настави свој говор. Захваљујем се свима.

Колегинице Чомић, извините. Наставите, молим вас.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Немате разлога да ми се извињавате, само примењујте Пословник. Ја овако могу докле год ви можете да примењујете Пословник. Дакле ...

(Александар Мартиновић: Ниси узела црвену, него жуту таблету.)

О, боже!

Дакле, аргументација коју чујемо за амандман који су поднели у облику састава су невероватни, проверљиви резултати који су постигнути у свакој од области. Моје је питање – како су тако постигнути резултати, а без закона о националном оквиру квалификација, доказ да треба закон? Прва мисао је да ће ти резултати са националним оквиром квалификација бити још бољи.

(Михајло Јокић: Тако је.)

Ето, вичу посланици – тако је. И то је разумљиво. Али зашто онда у облику састава? То је више, како да вам кажем, као тропари; ускликнимо с љубављу тек будућим добрим резултатима, што је исто легитимно. Али што онда да остану писани трагови у стенограму? Такође легитимно. Али што онда народном посланику одузеше реч? Он је само рекао да ће то да се деси.

Значи, у аргументацији амандмана народни посланици кажу – одлични резултати, никад виђени, најбољи могући, ево доказа. А без закона о националном оквиру квалификација. А састави које делите са нама су – сада ће бити још бољи резултати. Народни посланик је рекао – одлично смо подносили сви амандмане, а биће одличних састава. Па му се одузме реч.

(Михаило Јокић: Записано остаје.)

Како, колега? Изволите?

Записано остаје, да. *Scripta manent, fama volat.*

Ето, наилазим на опште одобравање на критику аргументације народних посланика. Дакле, заиста је све могуће.

Зашто ово делим с вама? Зато што оваквим ставом и вољом да се каже – резултати су супер, ево амандмана које одбија Влада, на закон са којим ће резултати бити још „суперији“, мало се ругамо заједно процедурама у Народној скупштини и правима и обавезама народних посланика. Некима од нас који се ругају није ништа, а неким другим буде одузета реч. То сам хтела да кажем поводом овог амандмана. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, госпођо Чомић.

Реч има народна посланица Јелена Жарић Ковачевић, повреда Пословника.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Рекламирам повреду чл. 106. и 107. Члан 106 – говорник може да говори само о тачки дневног реда, односно ако се неки народни посланик јавио да говори о амандману. Не знам зашто сви ми овде морамо да слушамо како се ниподаштава рад посланика Српске напредне странке, како се њихов рад карактерише као извргавање руглу овог парламента, јер сви знамо да то

није истина. Члан 107 – говорник је дужан да поштује достојанство Народне скупштине.

Молим вас да се убудуће старате о примени овог пословника.

Нећу тражити да се Скупштина изјашњава у дану за гласање. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Сматрам да нисам повредио Пословник.

Не желите да се Скупштина изјасни у дану за гласање, и то констатујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик примаријус др Владо Бабић.

Да ли неко жели реч?

Реч има др Владо Бабић.

Изволите.

ВЛАДО БАБИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, цењени господине министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, циљ подношења овог амандмана је да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на развој медицинских центара.“

Тако се врши и афирмација здравља наших грађана. Знамо да је здравље најбитније за човека, а од тога колико је појединац здрав зависи његово ангажовање у друштву, на послу, у породици. Зато су нам јако важни скрининзи, односно превентива и превентивни прегледи наших грађана.

У складу с акцијом бесплатних превентивних прегледа коју је покренуло Министарство здравља Републике Србије Општа болница „Др Радивој Симоновић“ у Сомбору 25. марта ове године, у периоду од 8.00 до 16.00 часова, организовала је прегледе ултразвука, прегледе младежа на малигни меланом и гинеколошке прегледе. Прегледе су могли да обаве сви грађани Сомбора, чак и они који немају регулисано здравствено осигурање. Грађани Сомбора и околних места су врло благонаклоно прихватили ову иницијативу Министарства здравља и у великом броју се одазвали овим бесплатним прегледима који пре свега имају превентивну сврху.

Превенција болести је јако битна, пре свега што се тиче грађана, јер није исто ако се нека болест открије у почетном стадијуму или касније, у завршном стадијуму када је врло тешко постићи излечење пацијената. Врло је битна и у финансијском смислу јер знамо колико кошта лечење наших грађана. Оваквим начином превенције и раним откривањем болести у почетном стадијуму лечење је пуно брже и ефикасније, као и ефекти тога лечења.

Овим прегледом обухваћено је 280 људи. Код њих 58 нађене су болести у примарном стадијуму, углавном гинеколошка стања, и одмах су процесуиране на даљу дијагностику и упућене одређеним специјалистима, а једна особа је задржана на болничком лечењу.

Исто тако, 20. марта, на Дан борбе против рака дојки, одржан је превентивни бесплатни мамографски преглед дојки наших суграђанки у старосној доби од 50 до 69 година. Слоган ових прегледа дојки је „Пронађи време, превенција спасава живот“. Овим прегледима одазвало се 28 жена, од чега је у почетном стадијуму карцином дојке утврђен у пет случајева. Њима су одмах дати упуту да се јаве у онколошки диспансер ради даљег процесуирања.

Поред тога, врши се и бесплатан преглед столице на окултно крварење ради превенције карцинома дебелог црева.

Циљ наше државе је да јој грађани не буду болесни или да су мање болесни него претходних година. Зато се и раде ови превентивни прегледи, односно скрининзи, којима треба да се смањи све већи број карцинома одређених делова тела и органа а самим тим и продужи живот људи који болују од ове опаке болести. Сходно томе, потребно је наставити едукацију наших грађана везану за њихово здравствено стање, превенцију болести, као и сазнања да лакше савладају све тешкоће настале услед болести.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ана Чарапић.

Да ли неко жели реч?

Реч има Ана Чарапић.

Изволите.

АНА ЧАРАПИЋ: Захваљујем.

Уважени председавајући, поштовани министре са сарадницима, грађани Србије, даме и господо народни посланици, амандман који сам поднела гласи: „Националним оквиром квалификација се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење економске размене“.

Наиме, улагање у образовање је свакако инвестиција а не потрошња државе. Дакле, то је инвестиција која за резултат има економски раст и развој државе. У коначном, држава има светлу будућност у региону и свету. Уколико се не улаже у образовање, губи се корак са државама чије се економије темеље на знању и иновацијама, а то су уједно и најразвијеније државе. Улагање у образовање повећава људски капитал. У коначном, чини да економија државе постане конкурентна у региону и свету.

Наиме, ранг-листа најсрећнијих земаља коју објављују УН говори да су најобразованије нације уједно и најсрећније и најбогатије. Србија је значајно напредовала у 2018. години у односу на период 2010. и 2012. када смо били на незавидном 106. месту, иза Хрватске, Грчке, Црне Горе. Данас смо срећнији од њих и налазимо се на 78. месту. То указује на то да нам се побољшао животни стандард, социјална заштита, смањила корупција и незапосленост, побољшале услуге здравствене заштите итд. Једном речју, бољи нам је квалитет живота.

Улогу образовања у економском развоју и побољшању економске размене препознала је и општина из које долазим. Наиме, данас Општина Куршумлија, на челу са Српском напредном странком, издваја 25.000.000 динара из општинског буџета на име ученичких и студентских стипендија, и то почев од 2012. године. До 2012. године било је 250.000 динара, дакле сто пута мање него данас.

Улагање у образовање је једини прави пут ка економском развоју и побољшању економске размене. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик проф. др Зоран Драгишић.

Да ли неко жели реч?

Народни посланик Зоран Драгишић није присутан.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Томић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Савкић.

Да ли неко жели реч?

Реч има Драган Савкић.

ДРАГАН САВКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, на Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије поднео сам амандман – у члану 1. додаје се став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на ефикасност правосудних институција“.

Акциони план за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа од 2013. до 2018. године и Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године представљају петогодишњи стратешки оквир који садржи кључна начела, стратешке циљеве и стратешке смернице. Акционим плановима су на годишњем нивоу утврђене конкретне мере, рокови, потребна средства и надлежна тела одговорна за спровођење активности. Мере утврђене Акционим планом за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа и за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године морају следити смернице и могу бити постављене краткорочно, средњорочно и дугорочно, зависно од капацитета и потребних активности.

Државно веће тужилаца активно учествује у ажурирању акционих планова и своје активности и рокове за реализацију мера усклађује са динамиком рада, поступа по мерама и активностима које су предвиђене Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године и редовно их доставља Министарству правде, Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа и Агенцији и Савету за борбу против корупције. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Мићин.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Мићин.

ЖАРКО МИЋИН: Даме и господо народни посланици, циљ мог амандмана је да истакне значај једног овако доброг законског предлога из области образовања за унапређење инвестиција у нашу земљу.

Савремено образовање значајно доприноси личном развоју појединца, укоренjивању друштвених и грађанских вредности као што су једнакост, толеранција и солидарност, али и омогућава свима да спремно уђу, остану и напредују у свету рада. Динамичност и променљивост привреде све више захтева да вештине и квалификације којима се опремамо у формалном образовању у већој мери одговарају потребама постојећих и нових послова и занимања. Да би се обезбедила извеснија и сигурнија будућност за наше грађане, неопходна је константна интеракција и сарадња између образовања и света рада. Управо предложеним законом дефинишу се квалификације за образовање компетентних кадрова који ће моћи да професионално и адекватно одговоре потребама тржишта рада, потребама привреде па и својим личним потребама и афинитетима.

Дугорочни развој, напредовање привреде и долазак нових инвестиција у нашу земљу тесно су повезани са савременим системом образовања. Доношењем једног овако доброг закона из области образовања какав је закон о националном оквиру квалификација Републике Србије унапредићемо образовни систем Републике Србије а самим тим и трасирати пут у сигурну будућност наше земље. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бобан Бирманчевић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Бирманчевићу.

БОБАН БИРМАНЧЕВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштовани министре, поштоване колеге посланици и поштовани грађани, национални оквир квалификација Републике Србије – закон који је чекал дуги низ година и који је у овом облику одговорио на многа питања која нису била ни лака ни једноставна за решавање. Проблеми који су препознати од стране привреде и од стране тржишта, од стране министарства, овим су законом нашли своја решења.

Веровали или не, дошли смо у проблем да имамо у различитим нивоима недовољно квалификованих кадрова. Овај национални оквир ће увести осам нивоа, од основног нивоа образовања, осмогодишњег, до највишег нивоа образовања; у осам нивоа ће бити класификовани сви наши кадрови.

Оно што је проблем... Није проблем само у информационим технологијама, оне јесу будућност, али и садашњост и будућност и прошлост повезане су са ауто-механичарима, лимарима, зидарима, молерима и другим занатским услугама које једноставно немају довољно кадра и на којима се мора порадити. Један од начина ће сигурно бити и дуално образовање, које је увело једну нову праксу и нови ниво у образовању будућих кадрова.

Постигнути резултати, морам се осврнути и одговорити колегиници, свакако су добри, на данашњи дан, у условима у којима су постигнути, али они свакако морају и могу бити бржи, јачи, бољи. Они ће уз овај закон и уз сет закона које смо раније усвојили свакако то и бити.

Сваки регион имаће једнаку шансу за развој. Када причамо о регионима, управо мој амандман има посебан осврт на регионално повезивање. То регионално повезивање не односи се само на регионе унутар Србије, него уопште на регионално повезивање балканских држава. Ако вам кажем да на данашњи дан у једној Коцељеви имамо људе из Италије, Пољске, Румуније, који су се пријавили и раде тренутно у Коцељеви, у једном Убу имамо човека из Пољске, у Руми имамо Немаца, Пољака, Јапанаца, Индонежана, да неког не прескочим... Верујте, регионално повезивање на свим нивоима, од региона унутар Србије до регионалног повезивања на нивоу Балкана... Управо овај национални оквир је био услов свих услова – да знају где долазе, да знају каквим кадровима располажемо и да они који заврше одређени ниво образовања знају где могу да се запосле.

Сви моји амандмани који ће бити у наредном периоду образлагани пре свега су усмерени на регионално повезивање. Овај национални оквир био је преко потребан. У дану за гласање сви они који мисле добро и Републици Србији и сваком региону у Републици Србији морају подржати овај закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Бирманчевићу.

Поштовани народни посланици, у складу са чланом 87. став 1. Пословника Народне скупштине, сада одређујем паузу у трајању од једног сата. Настављамо са радом у 15.00 часова. Хвала.

(После паузе – 15.00)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик доцент др Михаило Јокић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има господин Јокић.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Сви закони које доносимо у Скупштини имају превасходно циљ да се наша привреда развија што брже, да наша привреда

буде што јача да би појединци, односно да би грађани ове земље живели што боље. Овај закон о националном оквиру квалификација директно је везан за привреду. Он је директно у функцији привреде и ЕОК-а, Европског оквира квалификација.

О чему се ради? Врло је битно да прави људи раде на правим местима. Значи, тим квалификацијама ми морамо јасно истаћи обележје шта тај грађанин, односно шта тај ученик, шта тај радник зна кад добије одређени папир. Тај папир који говори о његовој оспособљености мора са великом вероватноћом одразити његове могућности. Ако то постигнемо у образовању, онда ћемо решити тај проблем и имаћемо стручан кадар, људи ће радити са задовољством, људи ће бити задовољни својим радним местом и створиће се услови да се живи боље.

Врло је битно да људи, грађани који живе у нашој земљи могу да одлазе – и треба да одлазе – у Европу, а да се онда после тих усавршавања враћају, јер је, кажем, размена рада, размена знања нешто што је неминовно и доприноси развоју целокупног друштва.

Истакао бих да у оквиру НОКС-а мора да се реши, министре, и проблем нострификације. Значи, људи који долазе и желе да раде, а то су пре свега наши људи, морају одмах бити препознати, са којим знањем располажу и где је њихово место у привреди, да би дали свој пуни допринос, јер само човек који се нађе на правом месту може да покаже и искаже своје знање. С друге стране, морамо знати у које људе и у којим секторима морамо улагати.

С друге стране, допуна НОКС-у је управо ово дуално образовање, али НОКС је битан за онај сегмент образовања где неће бити дуалног образовања. Значи, морају квалификације које су се досад показале у пракси као немогуће... Ево, ја бих, везано за факултет, навео вама пример занимања – агроекономиста. Рецимо, онај ко заврши високу школу као агроекономиста у некој државној служби нити може да предаје у школству познавање робе, технологије итд., значи не може да нађе своје место у агрономији; с друге стране, не може да нађе своје место у економији јер није дипломирани економиста. Значи, мора се водити рачуна да сам израз, да сам назив занимања буде одговарајући и у складу са привредом.

С друге стране, ми морамо доћи у ситуацију да своје планове не правимо за годину дана него да их правимо за најмање пет година, како се некад радило. Зашто? Да би ученици који заврше осми разред знали коју ће средњу школу уписати, када се и како могу запослити. С друге стране, они који заврше средњу школу морају знати који ће кадар за четири-пет година бити потребан.

Знате да смо имали једну осеку... Рецимо, машински факултет, ви данас не можете да добијете и немате на тржишту човека који је завршио машински факултет, велика је потражња за њим, зато што благовремено нисмо осетили кретања на тржишту и нисмо знали да ће нама у овом

тренутку недостајати машински и електроинжењери. С друге стране, имамо много оних који нису потребни.

Значи, овај НОКС не само да решава проблем привреде и њене ефикасности, него решава и проблем незапослености. Рецимо, ја сам прочитао најновији податак да Немачка тражи 17.000 радника, занимање – туђа нега и помоћ. Заинтересовани су наши људи, вероватно, да нађу ухлебљење у тих 17.000, али они морају бити препознати по квалификацији коју имају, односно по бележници, по писаном, по папиру на коме пише да су способни да одговоре захтевима који су постављени у Немачкој за обављање ових послова – туђа нега и помоћ.

На крају бих желео да кажем да је много новца уложено у образовање од 2000. до 2015, 2016. године; много новца је уложено у креирање наставних планова и програма образовних профила, али паре нису ишле тамо где треба, паре су се одливале у приватне џепове.

Ја ћу вам навести један пример из праксе: рецимо, пословни администратор, који је уведен на иницијативу странаца, то је у Немачкој занимање трећег степена; ми смо га овде претворили и школовали као занимање четвртог степена. Онда смо извршили неке промене у оквиру општеобразовних предмета. Ја знам, рецимо, у оквиру математике, неке су ствари избачене, просто одсечене, без икакве корелације. И, шта смо урадили? У Немачкој ти пословни администратори три дана иду у школу а два дана иду на праксу. А ми смо направили и прихватили то и код нас су ђаци ишли пет дана у школу, а уместо практичног рада, два дана на послу, они су имали тзв. виртуелно преузеће, водили су виртуелно предузеће. Нормално да је та генерација потпуно упропаштена – нити је била способна да иде у привреду, да ради, нити је била способна да иде на факултет на усавршавање, да стиче високо образовање.

Значи, то су ствари о којима се мора водити рачуна, а то ће решити креација, пре свега, наставних програма. Знате, онај општеобразовни део, општестручни део... Е, тај ужестручни део мора бити обележје квалификације. Значи, папир који добије ученик који сутра иде у привреду мора са великом вероватноћом да одрази шта он то зна, шта он то најбоље зна и шта најбоље и најбрже може да научи да би радио посао који њему одговора и који одговора друштву, да би било добро и њему и друштву. Ако то успемо, министре, онда ћемо, што каже, направити добробит и за појединца и за друштво. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Соња Влаховић.

Реч има народни посланик Соња Влаховић.

СОЊА ВЛАХОВИЋ: Хвала, поштовани председавајући.

Уважени министре Шарчевићу, ја бих хтела прво да похвалим Предлог закона о националном оквиру квалификација, закона који већ дуго чекамо и којим се омогућава лакша мобилност радне снаге и примена учења

до краја живота, документ без кога послодавац не препознаје људе на тржишту рада.

Мој амандман везан је за привредни раст и унапређење привредног раста у Републици Србији.

Дијалог између Владе и привреде мора да постоји јер је то једини начин да земља брзо напредује. Влада слуша шта кажу привреда и организације цивилног друштва, који су проблеми и како да их решимо. Претходна влада је учинила јако тешке, непопуларне и болне мере да стабилизује Србију, пре свега у економском смислу. Успели смо да остваримо раст, привукли велики број страних инвеститора, подржали домаће привреднике да се шире, због чега имамо смањење незапослености.

Стабилност – економска, регионална и политичка – услов је за нове инвестиције. Без стабилности не би било страних инвеститора, не би ни наши домаћи инвеститори улагали у своју земљу већ негде другде. Резултати у области подстицаја инвестиција у периоду за нама говоре о поверењу инвеститора у Владу Републике Србије. У ситуацији смо да можемо да градимо јер имамо стабилну основу, која је омогућила убрзан привредни раст. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радован Јанчић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Радован Јанчић.

РАДОВАН ЈАНЧИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Поштовани народни посланици, поштовани господине министри, поднео сам амандман и предложио да се у члану 1. дода став 3. који гласи: „НОКС афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење рада локалних самоуправа.“

Амандман има за циљ да укаже да нема важнијег задатка за све чиниоце нашег друштва од развоја Србије, који свакако зависи од доброг рада локалних самоуправа. Зато мислим да се у овом закону, у законима сличне природе, посебно у законима који третирају област образовања, мора наћи место које афирмише развој Србије и наглашава потребу унапређења рада локалних самоуправа.

Снажне и развијене локалне самоуправе су услов демократије и правне државе. Нажалост, 2012. године, Српска напредна странка затекла је разорене, опљачкане, опустошене локалне самоуправе. Србија је била са највећом стопом незапослених и са никада већим бројем корисника социјалне помоћи. Још горе стање, ако има горег од овога, било је у Војводини, посебно на северу Баната, у Новом Кнежевцу, из којег ја долазим. У време владавине бившег режима главна вест, која нас је све запрепастила у том делу Србије, гласила је – у општини Нови Кнежевац отворена је народна кухиња и то је 31. по реду на територији Војводине. Нажалост, није била и последња.

Наш председник, председник Србије Александар Вучић, послао је тада поруку нама који живимо у том делу Србије и рекао – северни Банат неће бити мртво море, биће то мотор развоја Србије и Војводине. После само две године мотор полако достиже максималан број обртаја. Грађани општине Нови Кнежевац то данас већ виде и зато су се у проценту од чак 71,4% изјаснили на председничким изборима за Александра Вучића. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Блажа Кнежевић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Блажа Кнежевић.

Изволите.

БЛАЖА КНЕЖЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре, успостављање националног оквира квалификација користиће, пре свега, учесницима из сфере рада и образовања јер ће допринети обезбеђењу квалитета како процеса рада, резултата рада, тако и стручног образовања и обучавања. Зато се планирање развоја кадрова не може вршити само квантитативно него и квалитативно, а то обухвата образовну структуру, затим, способности, вештине и искуство. Такође, информација о занимањима која се пружају или добијају морају се заснивати на реалним информацијама и прогнозама будућег развоја занимања, а самим тим и будућег запошљавања.

Добар пример је инфраструктура, која представља кључ развоја Републике Србије. Влада Републике Србије је ово добро разумела и поставила инфраструктуру као један од приоритета. Данас у Србији имамо око дванаест милијарди актуелних и планираних инвестиција. Ту су километри ауто-путева: Коридор 10, Ниш–Мердаре–Приштина, Прељина–Пожега, Обреновац–Уб, Лајковац–Љиг, Моравски коридор Појате–Прељина, Београд – јужни Јадран, Пожега–Сарајево, обилазница око Београда, Бубањ поток – Панчево, Нови Сад – Рума, Рума–Шабац, брза саобраћајница Шабац – Лозница – Република Српска; пруге Београд–Будимпешта, Ниш–Димитровград, реконструкција барске пруге и 170 км реконструисаних пруга; Аеродром „Никола Тесла“ и нишки аеродром. Затим, куће, пре свега обнова кућа у Краљеву, а одскоро и изградња кућа за безбедносне структуре.

Све ово гарантује нам и даје за право да размишљамо да ће у будућем периоду бити обезбеђен посао за велики број саобраћајних инжењера, грађевинске инжењере, машинске инжењере, електроинжењере итд. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Маја Мачужић.

Да ли неко жели реч?

Реч има Маја Мачужић.

Изволите.

МАЈА МАЧУЖИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри са сарадницима, на почетку желим да похвалим уложене напоре и труд на доношењу овако једног комплексног закона.

Предложила сам амандман којим се додатно дефинише предмет овог закона са међународног аспекта. Како је закон о националном оквиру квалификација управо извршио класификовање квалификација у складу са међународним стандардима, сматрам да је међународни аспект овог закона врло битан.

Посебан ефекат овог закона је препознавање и признавање квалификација и њихове међународне упоредивости са Европским оквиrom квалификација. Национални оквир квалификација несумњиво представља моћан инструмент за модернизацију образовања у Србији, не само у циљу увођења модерних схватања о образовању већ и у смислу интернационализације образовања у Србији. Национални оквир квалификација Србије представља инструмент којим се успоставља веза и лакше разумевање и тумачење квалификација између различитих државних и образовних система, чиме се повећава међусобно поверење у признавању квалификација и мобилност на светском тржишту радне снаге.

Прецизним дефинисањем класификација, овим законом, омогућиће се страним инвеститорима брже и лакше препознавање квалификоване радне снаге, што ће учинити Републику Србију још привлачнијом за потенцијалне инвеститоре. Надам се да ће се овим законом инвеститорима, као што су „Таи група“ и „Леоне“ који ускоро у Краљеву отварају своје погоне, олакшати процес препознавања и ангажовања адекватне радне снаге.

Сигурна сам да ће доношење овог закона довести не само до унапређења међународног положаја образовног система Србије већ и до побољшања међународног положаја Србије у свету. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милимир Вујадиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министри Шарчевићу са сарадницима, поштоване колеге, оно што је чињеница и што је сигурно јесте да сте један од чланова Владе који понајвише времена проводи у овом уваженом дому у последњим месецима заједно са нама. То је, у ствари, доказ одговорности и начина на који приступате сопственом задатку а, с друге стране, и доказ ваше намере да озбиљно реформишете српски систем образовања. Ево, после више деценија и вишедеценијског чекања, да кажем, дефинишемо способност и вештине сваког човека понаособ када је у питању његово образовање, али дефинишемо послове које он може радити.

Наравно, само по себи то доприноси развоју Србије. Међутим, ја сам увек мишљења да напомињати колико је битна та борба против криминала и корупције и те како доприноси развоју Србије и да је потребно увек и на сваком месту истицати значај тога. Рећи ћу вам зашто је то тако када је у питању овај закон. Наиме, не заборавите, знање и вештине у неком претходном периоду, нарочито од ових представника тадашњег ДОС-а, коришћени су за послове, али послове растакања и пљачке Србије, пљачке сваког од нас појединачно, пљачке државне касе Србије. Мислим, доказа за то, да ли је потребно сваки пут напомињати, много је: покрајински фондови, „Металс банка“, „Тесла банка“, „Север“ из Суботице, Ипсилон крак око Суботице итд. Отуда управо и овај амандман као опомена да нам се то у будућности не би дешавало, да бисмо вештине и знања користили на један други начин.

Као што је, на пример, данас урађено када је у питању Влада Србије – ево, док смо ми седели у овом уваженом дому, пре пар сати чувени српски ИМТ продат је за 67.000.000 индијском ТАФЕ-у. За годину дана ћемо, користећи та знања и те вештине, коначно имати први српски трактор под тим именом, чувеним именом ИМТ. То је велика вест за Србију и велики подстрек за даљи рад.

Отуда управо и овај амандман, као опомена за оно што нам се дешавало у прошлости и подстрек за оно што треба да нам се дешава у будућности, као што је ова вест данас за ИМТ. За сада толико и хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Вујадиновићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Орлић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Даме и господо народни посланици, амандманом се предлаже да се у оквиру основних одредаба овог закона уведе и појам афирмације, афирмације која као појам представља достизање одређеног резултата, постизање одређеног успеха у раду, успеха у политици; такође, представља и потврђивање оствареног резултата. У контексту закона који сте предложили, господине министре, свакако треба да обухвати све оне напоре који за исход имају нешто што је изнад просека, нешто што је ванредно или натпросечно добро када је реч о оним знањима и вештинама које су производ формалног образовања, али и неформалног образовања, и животног искуства – све су то оквири које препознаје предложени закон.

Говорили смо на тему овог закона, али и других који су с њим у блиској вези, да постоје сектори у којима се заиста може препознати значај свих тих извора за различита знања или различите компетенције, који заиста могу да представљају натпросечне резултате. Конкретно, све оно што ми заједнички поздрављамо као напоре у смеру модернизације Србије тзв.

информационо-комуникациони сектор. Управо у том сектору ми смо, када говоримо о натпросечно добрим резултатима, у прошлој години постигли раст од преко 20% – 21,5%. Дакле, у континуитету, већ три године заредом, стабилан раст од преко 20%. Укупно то представља за годину дана девет стотина милиона евра у извозу само.

Дакле, то је један фантастичан пример како се знање у пракси може преточити у непосредну корист. Корист за друштво, даме и господо, која од стране државе и нас који се у Народној скупштини, између осталог, о држави старамо подразумева креирање одговарајућих оквира. Тамо где постоји озбиљан и одговоран однос не изостају ни резултати. Тако правимо модерно друштво, друштво засновано на знању и добрим резултатима, све супротно од отужне ДОС паланке какву су неки једино умели да праве.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Орлићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Верољуб Матић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Верољуб Матић.

ВЕРОЉУБ МАТИЋ: Захваљујем.

На Предлог закона о националном оквиру квалификација поднео сам амандман. Њиме се предлаже да се убрза развој општина и градова, а самим тим и Републике у целини.

Прво, општине и градови кроз своје учешће, првенствено кроз основно и средње образовање и васпитање, доприносе да оно буде на бољем и вишем нивоу, да се квалитетно образују кадрови за тржиште рада, односно првенствено за привреду, за привредни развој. Тако се уложено у образовање и васпитање враћа кроз рад у привреди.

Друго, када ти добро обучени кадрови дају свој допринос на свом радном месту, добија се нови квалитет развоја општина и градова а самим тим и Републике Србије у целини. Све то се одражава на увећани стандард и квалитет живљења сваког од нас, појединца у овој држави, што и јесте циљ сваког друштва и државе у целини. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Иван Манојловић.

Реч има народни посланик Иван Манојловић.

ИВАН МАНОЈЛОВИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Уважени господине министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, предложио сам да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи да се НОКС-ом афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на снажење привредних ресурса, и то зато што сматрам да се овим амандманом додатно дефинише предмет овог закона.

Господине министре, ви и ваши сарадници сте у току расправе детаљно појаснили предлог овог закона и образложили разлог његовог доношења, као и разлог стављања у хитну процедуру, а то је управо износ од

27,4 милиона евра које ћемо добити од ИПА фонда, тј. приступних фондова Европске уније.

Нажалост, данас смо од појединих представника из опозиције чули да и даље приговарају да је некакво образовање скупо, постављају питање зашто, шта, како, колико кошта, упркос томе што сте рекли да ово финансира ЕУ. А чак и да јесте за њих то образовање скупо, на њиховом примеру како су водили нашу државу до 2012. године најбоље можемо да видимо колико незнање може бити још скупље. Тако је та претходна власт само од 2008. до 2012. године 400.000 радника оставила без посла. Још толико њих је остало без посла од 2001. до 2008. године.

Ово говорим зато што се овим законом уређује област квалификација и повезује са тржиштем рада. По први пут се, заиста похвално, привреда пита и послушају се шта су њене потребе.

Иначе, желео бих да додам, с обзиром на то да долазим из Крушевца, крајем 2016. године управо је Фабрика мазива из Крушевца била својеврсни пионир у зачетку онога што сте ви поставили као велики стуб дуалног образовања, за шта овај закон није ништа друго него једна добра потпора.

Поред друштвених услова, а то су политички и привредни систем, у привредне ресурсе спадају и људски ресурси. Захваљујући овој влади, претходној влади, захваљујући господину Александру Вучићу, ми смо успели да подигнемо Републику Србију на један знатно виши ниво у сваком погледу. Те замерке зашто се хвалимо да смо постигли а законом нешто додајемо... Зато што желимо да Србија напредује, зато што желимо да се Србија развија, да буде још боља него што је данас иако је по свим показатељима Светске банке и ММФ-а Србија на 43. месту „Дуинг бизнис листе“, напредовала је за четири места; Светска банка најављује раст БДП-а у износу од 3% и ниво јавног дуга пао је на свега 57%, први пут се налази испод Мастрихта.

Ми желимо да обезбедимо радницима који су остали без посла, који су били тзв. колатерална штета оне власти до 2012. године која је од српске економије направила привредног инвалида, али такође и да овој деци која данас треба да похађају наставу... Не знам да ли свесно или несвесно, неки из редова опозиције упорно заборављају да додају да је то систем образовања, али заборављају – и васпитања. Да ли намерно или ненамерно, то нека грађани Србије процене.

Оно што бих желео да кажем је и то да се моје колеге и ја придружимо вашим честиткама првацима који су данас уписали школу, да пожелимо срећу њима и њиховим родитељима, да та деца сутрадан буду јака окосница развоја Србије, јаке Србије какву ћемо им ми, надам се, оставити. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Славиша Булатовић.

Реч има народни посланик Славиша Булатовић.

Изволите.

СЛАВИША БУЛАТОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, уважене колеге, поштовани грађани Србије, подносим амандман на Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије у смислу да се у члану 1. после става 2. дода став 3, који гласи: „Националним оквиром квалификација Републике Србије се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на владавину права.“

Наиме, концепт правне државе као синоним или еквивалент владавини права основни је принцип који држава Србија примењује усвајањем овог или сличних закона, а све у циљу афирмације свеукупног развоја. Константна идеја владавине права своди се на захтев за правом, ограниченом и одговорном политичком влашћу чије деловање за сврху и циљ има остваривање и заштиту најширег корпуса људских права и слобода.

Један од елемената владавине права јесу и одговарајућа својства закона као најважнијих аката власти, а то су општост, одређеност, јасност, постојаност и унутрашња морална вредност, односно праведност. Та својства овај закон испуњава, због чега се његовим усвајањем и применом афирмише развој Републике Србије с аспекта владавине права.

Препоруком Савета Европе и Европског парламента о успостављању Европског оквира квалификација позване су земље кандидати да ускладе националне системе квалификација успостављањем одговарајућих односа својих нивоа квалификација са релевантним нивоима Европског оквира квалификација и развију националне оквире квалификација у складу са националном легислативом и националном праксом.

Проблеми које овај закон треба да реши у највећој мери су настали због непостојања правног оквира за њихово решавање, а делимично и због тога што постојећи правни оквир није у довољној мери обезбедио услове за успостављање система образовања који је усаглашен са практичним потребама. Усвајањем закона Република Србија недвосмислено поручује да поседује потребне капацитете за приступ Европској унији, због чега је потребно додатно јавно афирмисати њен константан развој у владавини права. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Булатовићу.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Милена Турк.

Реч има народни посланик Милена Турк.

Изволите.

МИЛЕНА ТУРК: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре, даме и господо народни посланици, поднела сам амандман на члан 1. закона о националном оквиру квалификација Републике Србије који за циљ има да додатно дефинише предмет овог закона. Имајући у виду досадашње реформе које су спроведене у Републици

Србији а тичу се унапређења система образовања, јасно је да закон о коме расправљамо заправо представља наставак оваквих реформи, изградњу система и потпору оваквим реформама. Циљ је да се свет образовања приближи тржишту рада, да се послуша потребе привреде и да се просто ухвати корак са технолошким достигнућима и оним што су практична достигнућа. Прилика је да омогућимо запошљавање и створимо услове да запослени одговоре захтевима новог радног окружења, али и да се њихов рад и знање које су стекли вреднују и цене.

У оквиру личног и професионалног развоја, било да је то формалним или неформалним путем, у циљу оспособљавања, усавршавања или само ради промене радног места, сви појединци имају могућност да се њихове стечене компетенције заправо формално и признају. На овај начин ће се обезбедити да на тржишту рада обављају посао који више вреди, да постижу више резултата и пружају максималан резултат и да привреда учествује у креирању квалификација.

Национални оквир је основ за примену концепта целоживотног учења, посебно када имамо у виду опоравак српске привреде која је посрнула у претходним годинама и равномерно улагање у све наше крајеве. Веома је важно да ово имамо на уму и да омогућимо што већем броју људи да се запосле и да просто предвидимо механизме који ће пратити потребе тржишта рада. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Вељковић.

Реч има народни посланик Драган Вељковић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Хвала најлепше.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, одредбом члана 1. закона о националном оквиру квалификација Републике Србије утврђује се предмет Предлога закона којим се по први пут уређује систем квалификација и повезује с Европским оквиром квалификација, чиме ће бити обезбеђена упоредивост стечених квалификација, односно подстакнута мобилност радне снаге на европском тржишту. Предложени амандман односи се на допуну члана 1. наведеног закона додавањем става 3. којим се констатује да се законом афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на права расељених лица.

У том контексту апострофирам чињеницу да су расељена лица најугроженија категорија становништва која се сусреће са огромним проблемима у свим сферама живота. Вишеструке анализе положаја расељених лица показују да су њихови највећи проблеми становање, приступ информацијама и запошљавању, као и недостатак основних докумената.

Такође, расељена лица карактерише низак степен аутономије, тј. припадници популације интерно расељених лица имају отежан приступ

запошљавању услед дуге неактивности и недостатка вештина, што доприноси њиховој зависности од социјалне помоћи.

Република Србија перманентно ствара услове за квалитетан, достојанствен и сигуран живот расељених лица и активно помаже повратак у место порекла или интеграцију у месту живљења. Решавање питања расељених лица засновано је на принципима поштовања људских права, уважавања људског достојанства сваког појединца, информисаности и добровољности одлука, доступности права и услуга на једнаким основама за све, активном учешћу расељених лица у проналажењу најбољих решења.

У погледу могућности образовања треба истаћи да расељена лица имају једнако право на образовање, при чему је основно образовање обавезно и бесплатно, а средње и високошколско, зависно од успеха кандидата, финансира се из буџета Републике Србије или кроз самофинансирање. Проблем доступности у образовању представља тежак материјалан положај великог броја породица расељених, тешкоће у финансирању школовања деце у средњим школама и на факултетима изван њиховог боравишта, као и недовољна информисаност о могућностима остваривања подршке у решавању овог проблема.

Постојећим законским оквиром из области образовања, пре свега Законом о ученичком и студентском стандарду, предвиђа се да ученици из осетљивих друштвених група, у које се убрајају и избеглице и расељена лица, остварују права у области ученичког и студентског стандарда применом блажих критеријума, које прописује министар просвете. Такође, Министарство просвете сваке школске године у оквиру редовног конкурса под повољнијим условима обезбеђује смештај, исхрану као и доделу кредита и стипендија ученицима, односно студентима из осетљивих друштвених група. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Вера Јовановић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Вера Јовановић.

Изволите.

ВЕРА ЈОВАНОВИЋ: Уважени председавајући, министре са сарадницима, колеге посланици, поштовани грађани Србије, у дану за гласање моје колеге из Српске напредне странке и ја гласаћемо за предложени закон о националном оквиру квалификација Републике Србије, али ја данас предлажем да се у оквиру члана 1. овог закона дода став 3. којим се афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на раст привреде.

Дугорочно гледано, за даљи раст привреде битан је завршетак започетих реформи, пре свега у систему образовања али и државне управе. С тим у вези, у наредном средњорочном периоду очекује се наставак реформи у области тржишта рада и образовања, увођење система дуалног образовања

којим ће се обезбедити повезаност квалификоване радне снаге са стварним потребама тржишта рада.

У наредном периоду очекује се да ће раст реалних нето зарада у приватном сектору пратити раст продуктивности у привреди. Реалном расту зарада допринеће и повећање минималне цене рада од 1. јануара 2018. године са 130 на 143 динара по радном часу, што ће се позитивно одразити на агрегатну тражњу и остварити позитиван фискални ефекат. Повећање броја запослених регистровано је у свим производним секторима, док су најзначајнија побољшања остварена у секторима услуга и индустрије. Наравно, да бисмо тај тренд задржали у наредном периоду, веома је важно усаглашавање политике запошљавања и образовања ради прилагођавања нивоа знања и вештина потребама тржишта рада.

На крају морам да кажем да су резултати министра Шарчевића са сарадницима фантастични, а круна успеха је овај закон као и Закон о дуалном образовању који смо усвојили крајем прошле године. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, даме и господа народни посланици, стање у образовању је због залагања министра и његовог тима који ради на предлозима закона све боље. У том смислу ћу навести само неке од новина које су у пракси већ дале резултате: уведен је јединствен информациони систем просвете и детаљно су уређене евиденције о деци и запосленима; уведена је одговорност родитеља за упис ученика у школу, редовно похађање наставе, правдање изостанака, те је предвиђена прекршајна али и кривична одговорност родитеља; уведена је забрана понашања које вређа углед, част и достојанство свих актера у васпитнообразовном процесу; дата су већа овлашћења школи у погледу сарадње са центром за социјални рад и локалном самоуправом.

Што се тиче средњег образовања, у току је реформа у чијем фокусу је савремена настава усмерена на ученике и учење, већи избор програма и увођење информационо-комуникационих технологија.

Високо образовање, за које постоје планови да буде покретачка снага целог образовног система и друштва уопште, до 2020. године обухватаће минимум 50% генерације свршених средњошколаца.

Законски оквир за још бољи систем образовања чиниће и овај закон, када буде усвојен, без обзира на то да ли ће Скупштина у дану за гласање усвојити овај мој амандман или не. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Ковачевић.

Реч има предлагач амандмана Горан Ковачевић.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Даме и господо, господине министре, када ваши закони долазе у расправу у Скупштину Републике Србије онда се некако увек, и у начелу и у појединостима, заборава тај економски ефекат који ваши закони носе.

Ваше министарство, господине министре, треба да да кључни одговор у вези са функционисањем – а ви то покушавате да урадите – како фискалним средствима из буџета Републике Србије која прелазе преко вашег министарства а намењена су за образовање појединаца да наставимо да субвенционисамо да ли институције које се баве образовањем и васпитањем или да кренемо на директно финансирање појединаца. То је теоретски проблем који је настао негде педесетих година прошлог века, после завршетка Другог светског рата и ваучера које су добили ветерани у Америци.

Питање које је повезано с овим питањем јесте – да ли монопол који морамо да разбијемо, тј. да извршимо демонополизацију, односно фискалну децентрализацију система образовања у Србији, подразумева да можемо код система образовања који сад функционише или који ће функционисати да очувамо и задржимо предност основног система вредности који је неопходан да би једно друштво могло ефикасно да функционише?

Средства која држава Србија издваја за ваше министарство нису мала, то су средства у висини од 197.000.000.000, односно 1.640.000.000 евра. То је шестина буџета Републике Србије. Наравно да та шестина буџета Републике Србије подразумева да та средства морају да имају значајан ефекат на макроекономску стабилност и функционисање државе Србије. Оно што ви радите овим законом и што ми радимо амандманима у ствари представља покушај решавања нагомиланих проблема у области образовања који постоје.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Сандра Божић.

Реч има народни посланик Сандра Божић.

САНДРА БОЖИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, колеге посланици, амандман који сам поднела гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупан развој Републике Србије с посебним освртом на јачање државног система.“

Поздрављам предлог овог закона у светлу свеукупних реформских процеса у области образовања и оцењујем као позитивну његову директну повезаност са тржиштем рада и децидно уређење система квалификација након, рекла бих, превише протеклог времена када су се драстично променили и неусаглашени су у значајној мери тржиште рада и оквири квалификација, уз значајну напомену да су овим законом обухваћени сви

нивои и врсте квалификација. На тај начин омогућена је интеграција и координација постојећег система квалификација у Републици Србији.

С једне стране, на унутрашњем плану НОКС подупире реформске процесе којима ће се унапредити образовни систем тако да из њега излазе компетентни појединци који могу да одговоре на потребе тржишта рада и друштва као целине. На међународном плану, с друге стране, НОКС је део европских интеграција и повезивања са Европским оквиром квалификација.

Закључујем да би се овим амандманом закон употпунио и потврдио афирмацију развоја Републике Србије, с посебним освртом на јачање државног система.

Такође, морам да напоменем и подржим огроман труд који Министарство просвете, Влада, као и сам председник Србије Александар Вучић улажу у реформске процесе, поготово у образовању, и што сте у Министарству просвете реформама приступили свеобухватно. Поред уређења законског оквира, бринете, водите рачуна и побољшавате услове у којима наша деца свакодневно слушају наставу. Велики је посао испред вас. Баш они који критикују рад Владе и Министарства просвете требало би да погледају иза себе и оно што су нашој деци оставили, а то је огроман број основних и средњих школа у којима деца немају елементарне услове за боравак и слушање наставе.

Поменућу овом приликом само једну основну школу, то је Основна школа „Никола Тесла“ у Голобоку, у Смедеревској Паланци, коју сте посетили и ви, министре, недавно. Верујем да сте установили у каквим условима та деца бораве и раде, без подова, без воде, принуђена да користе пољски ве-це, до кога је јако тешко доћи, у крајње лошим хигијенским условима. Колико сам разумела, приступиће се хитној санацији школе по одлуци Министарства, а касније реконструкцији целокупне школе, тако да заиста сада још једном могу да похвалим напоре Владе и Министарства просвете који нас враћају у 21. век, јер су нас и нашу децу појединци из бивших структура власти оставили готово у 18. веку.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар Младен Шарчевић.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Само да потврдим ово што сте рекли, све је тачно. Школа је у јако лошем стању, буквално је у распаду, цела зграда, подови. Али јако лепо раде, чак и у тим условима. Међутим, имају и даље пољски ве-це, просто невероватно, то нисам нигде видео сем тамо.

Доста се урадило прошле године, 396 школа се урадило, близу четири милијарде. Међутим, оно што смо успели хитно да урадимо, чак није било ни пројекта, па смо нашли паре, имали смо на некој буџетској резерви, јесте да се хитно раде пројекти и да се зграда у којој су учитељски станови таквој школи определили да буде један нов центар за библиотеку, информатику и све друго. Надам се да ћемо следеће године то све завршити и урадити.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре.

Реч има народни посланик Вјерица Радета, по амандману.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Врло кратко. Допала ми се дискусија колегинице која је малопре говорила. Добро је што је имала храбрости да нападне и министра, и ову владу и претходну владу, јер заиста је срамота да у овом времену имамо такву школу каква је та у селу коју је она описала.

Али, још једна порука министру – министре, ви сте очигледно са тадашњим председником Владе Александром Вучићем обилазили школе, кад сте обећавали, односно када је Вучић обећавао да ће сређивати тоалете и све остало по школама. Није ово једина школа, коју је колегиница описала. Нажалост, још је доста таквих школа. Прошетајте мало и средите то што пре.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изволите, министре.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Ја сам изјавио пре годину и седам-осам месеци, када сам узео мандат, да ћу бити бар два пута недељно ван Београда. И чешће сам, преко 70% општина сам, проверите, обишао, а школа на стотине. Свакако нисам могао све у једном налету, морам и овде нешто да радим.

Поновићу, више пута сам овде рекао, не треба ми извештај док не видим с ким имам посла и какви су људи, није само зграда у питању; немар је велика категорија. За мало времена је урађено много. Ове године ће се сигурно тај рекорд оборити и сигурно новац добијају оне установе које сам ја обишао са својим сарадницима и видео. Раније је то сигурно ишло по неким другим, рођачким и ко зна којим везама, па се неком ради шеснаести пут нешто на згради, а ово ће стајати до судњег дана.

Пошто је то другачије кад видите, имате све то у виду и плану, имате непосредну сарадњу са локалном самоуправом, без обзира на то ко је на власти, значи, ја обилазим школе ко год владао тамо у општинама, гледам децу, зграде, оно што је мој посао. Тако да ме не морате подсећати, ја то радим интензивно, верујте ми.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Ненад Митровић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Ненад Митровић.

Изволите.

НЕНАД МИТРОВИЋ: Поштовани председавајући, господине министре са сарадницима, колеге посланици, ја сам, на основу члана 161. става 1. Пословника Народне скупштине Републике Србије, поднео амандман на Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије. Амандман на члан 1. Предлога закона гласи – додаје се став 3. који гласи: „Националним оквиром квалификација афирмише се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на стабилност курса динара“. Овај амандман има за циљ да додатно дефинише предмет овог закона.

Стабилност курса динара је од изузетне важности за нашу земљу. Стабилан динар подстиче привредни развој. Оно што хоћу да нагласим јесте да смо због стабилности динара били у могућности да из буџета Републике Србије финансирамо изградњу деонице ауто-пута Српска Кућа – Левосоје на Коридору 10, која ће бити покретач привредног развоја у општинама Бујановац и Прешево. Кључ привредног развоја је свакако политичка стабилност коју у овим општинама имамо. Очекујем да се деоница на Коридору 10 коју сам споменуо, Српска Кућа – Левосоје, заврши за пар месеци и да тиме подстичемо инвеститоре да улажу свој капитал на југу Србије. Тиме стварамо услове за нова радна места, да омладина има шансе да се запосли, да стечена знања приликом школовања примени конкретно у пракси и тиме помогне широј друштвеној заједници.

Република Србија је преко службе Координационог тела за општине Бујановац, Прешево и Медвеђа за стипендије доделила 20.556.000 динара или 312 стипендија, што по општинама износи: Прешево – 174 стипендије, Бујановац – 124 и Медвеђа – 14; студентске стипендије у износу од 10.649.470 динара за 19 студената на факултетима Универзитета у Новом Саду, или 45.000 динара месечно, а студенти су такође из општина Бујановац, Прешево и Медвеђа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Митровићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Игор Бечић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Игор Бечић.

Изволите.

ИГОР БЕЧИЋ: Захваљујем се, господине председавајући.

У прилог неопходности доношења овог законског решења поднео сам амандман да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеобухватни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење услова војске и полиције“.

У светлу укупних реформских процеса у области образовања и остваривања циљева постављених у развојним документима Републике Србије неопходно је дефинисати национални оквир квалификација. Успостављање НОКС-а користиће свим заинтересованим учесницима из сфере рада и образовања јер успостављени оквир доприноси обезбеђивању квалитета како резултата процеса рада, тако и стручног образовања и обучавања. Успостављање НОКС-а омогућиће јединствено статистичко праћење образовања, усклађивање евиденције из области образовања и запошљавања, као и упоредивост са другим системима у Европској унији.

Корисници НОКС-а су државне институције, јавне службе, фондови, предузећа, реализатори програма образовања и државни субјекти који утичу на систем образовања и запошљавања и имају директну корист од успостављања НОКС-а у делу планирања развоја људских ресурса, образовања и запошљавања.

Када говоримо о резултатима, припадници Министарства унутрашњих послова Републике Србије протекле године направили су рекордне резултате у више области. Током 2017. године полиција је запленила 4,1 тону наркотика, што је најбољи резултат у последњих десет година, а због продаје и држања дроге процесуирано је 1.668 особа. Захваљујући пожртвованом и ефикасном раду полиције, настављен је тренд смањења стопе криминалитета те су у години за нама извршена 91.283 кривична дела, што је најмањи број у последњих десет година. Гледајући овај период, почињено је најмање кривичних дела убиства, док је број саобраћајних незгода смањен за 17% у односу на просек у последњих десет година.

Припадници Министарства унутрашњих послова су 2017. године угасили и спречили ширење 31.328 пожара, издали више од два милиона пасоша, личних карата, возачких и саобраћајних дозвола, а на граничним прелазима извршена је контрола скоро 69.000.000 путника. Такође, припадници Министарства унутрашњих послова су ученицима четвртог и шестог разреда основних школа одржали 20.815 предавања у оквиру предмета Основи безбедности деце.

Тим посвећених професионалаца Министарства унутрашњих послова у претходној години даноноћно је радио за Србију и резултати говоре о томе. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Мијатовић. Реч има народни посланик Јелена Мијатовић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА МИЈАТОВИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважени министре, амандман који сам поднела додатно дефинише предмет овог закона, с посебним освртом на права детета.

Образовање деце, стицање квалификација и знања које је примењиво на тржишту рада у ствари директно утиче на смањење сиромаштва. Истраживања УНИЦЕФ-а су показала да највећи број деце у Србији која заврше осмогодишњу школу не наставља школовање; обично су то деца из најсиромашнијих породица, у којима родитељи имају најниже квалификације. Образовање јесте услов за дугорочно решење проблема сиромаштва.

Истраживања такође показују да велики утицај на постигнуће у школовању имају социоекономски статус породице као и демографски фактори. Немогуће је ући у сваку породицу понаособ и утицати на услове у којима деца по први пут сазнају о школи, образовању, школовању. Иначе, у самој породици однос деце према образовању веома зависи од родитеља. Како онда утицати на мотивацију деце која долазе из таквих породица, како их заинтересовати за наставни процес? Променом амбијента у школама.

Квалитет мотивације у ствари представља један од кључних чинилаца образовног постигнућа.

Зато желим да похвалим Владу Републике Србије и Министарство просвете који заједнички улажу велики напор и велика средства да адаптирају и обнове школе, улажу у техничку опремљеност школа. Такође бих веома похвалила увођење информатике као обавезног предмета од петог разреда основне школе јер сматрам да је у овом веку дигитализације веома битно за будуће кадрове да буду информатички писмени.

Као члан Одбора за права детета и као родитељ трудим се да у свему што радим један од приоритета буде заштита права детета. Мислим да је наша дужност... Не мислим, сматрам да је наша дужност и обавеза да заштитимо децу и њихово право на образовање. Деца јесу наша будућност, али су деца и наша садашњост; ми сада препознајемо њихове таленте, сада улажемо у њихово образовање и сада градимо будућност. Зато сматрам да је веома битно да у овом закону стоји наглашено право детета. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Мијатовић.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Борка Грубор.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Борка Грубор.

Изволите.

БОРКА ГРУБОР: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, мој амандман се односи на развој здравства у нашој Републици Србији у оквиру НОКС-а.

Као лекар, цео досадашњи радни век посветила сам очувању здравља наших суграђана. Да би популација била здрава, мора свако да брине о животима свих, а не само да мисли на своју личну материјалну корист. Навешћу вам пример несавесног понашања бахатог приватника у граду Лозници. Наиме, доласком „Фармакома“ за власника рудника Зајача и постојеће топионице, здравље људи тог краја, тог малог рударског места и околине, многоструко је нарушено. Постојећи филтери на високим пећима нису могли да апсорбују петоструко увећану назовипроизводњу у њима, где се најмање топила руда а највише сумњиви опасни отпад који је стизао из свих крајева света, па чак и из Аустралије.

Све ово је резултирало негативним последицама по здравље свих, па и деце. Институт за јавно здравље Републике Србије „Батут“ у више наврата је радио анализу крви деце школског узраста и одраслог становништва у Зајачи на присуство олова у крви. Више од 80% узорковане деце имало је ниво олова изнад дозвољене горње границе, а то је десет микрограма по децилитру крви; чак је и беба од шеснаест месеци имала шеснаест микрограма олова у крви. Већина трудница из тог краја била је анемична.

Већина радника није имала оверене здравствене књижице, што значи да власник није уплаћивао ни социјално ни пензионо осигурање за њих. Већи део плате је исплаћивао на руке да би избегао обавезе према држави. Већина

оболелих из тог краја су, нажалост, малигнитети, поготову млађи људи. Један млади човек је једва преживео опекотину насталу хаваријом на високој пећи, изливањем усијане масе на њега. Лечен је на ВМА више месеци. На моје питање да ли је добио икакву одштету од фирме рекао ми је да је добио да ћути.

Доласком Српске напредне странке на власт фирма је, срећом, престала да ради. Нова влада господина Александра Вучића је препознала велики проблем опасне депоније настале као резултат бахатог пословања, поред самог регионалног пута Р113а, и обезбедила огромна средства за санацију исте. Садашња влада је наставила започето, а радови су у току. Надам се да се овакве еколошке катастрофе више неће никада и нигде десити и да ће кривац добити заслужено. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик прим. др Бранимир Ранчић.

Да ли неко жели реч?

Реч има доктор Ранчић.

Изволите.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Поштовани министре господине Шарчевићу, поштовани гости из Министарства, даме и господо народни посланици, у члану 1. садржане су основне одредбе којима се уређује предмет овог закона.

Поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о националном оквиру квалификација Србије. Амандманом се додатно дефинише предмет овог закона. У члану 1. Предлога закона после става 2. додаје се став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење здравственог система“.

До 2012. године српско здравство није испуњавало ни критеријуме за оцењивање у склопу Европског здравственог потрошачког индекса, *Euro Health Consumer Index*, а када је испунило критеријуме било је убедљиво најгоре оцењено. Довољан показатељ у каквом смо стању затекли наше здравство.

Само да вас подсетим да смо први пут у историји српског здравства – да ли чујете, први пут у историји српског здравства – имали штрајк лекара и фармацеута 2003. године (а знате чија је то Влада била од 2003. до 2004. године) када је 15.000 лекара у организацији Синдиката лекара и фармацеута Србије протестовало. Под каквим смо притисцима били најбоље сам осетио на својој кожи, јер сам био један од организатора штрајка као председник подружнице Синдиката лекара и фармацеута за југоисточну Србију.

За протекле две године најважније достигнуће је да смо зауставили суноврат здравства и поставили основе за модерно и функционално здравство у складу с европским стандардима. Није то само наша оцена, већ признатих међународних фактора који су оценили да је српско здравство у протекле две-три године напредовало дванаест места и више није најгоре у

Европи. Србија сада заузима 24. позицију, налази се испред осам држава ЕУ и понела је титулу државе са највећим напретком у 2016. години. Тај тренд се наставља и данас, тако да настављамо успостављање бржег, ефикаснијег и квалитетнијег здравственог система у Србији.

Један од највећих подухвата које је започела Влада Александра Вучића, а наставила Влада Ане Брнабић, јесте реконструкција и изградња четири клиничка центра у укупном износу од двеста милиона евра. Добро сте чули, двадесет пет милијарди динара. Само на КЦ Ниш отпада 32,5 милиона евра. Такође, Клиника за кардиохирургију Ниш, која је почела са радом фебруара 2014. године, представља једну од најмодернијих клиника у региону. Овим је решен проблем сложених операција, које се више не обављају само у Београду, а и смањена је листа чекања. У току једне године на поменутој клиници се интервенише 250-300 пута.

На крају, позвао бих све посланике овог цењеног дома, посебно посланике из Ниша, да у дану за гласање гласају за мој предложени амандман. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Верољуб Арсић.

Реч има народни посланик Верољуб Арсић.

Изволите.

ВЕРОЉУБ АРСИЋ: Даме и господо народни посланици, чини ми се да се и у овој расправи у појединостима неке мантре које су припадници бившег режима и опозиције спомињали у начелу настављају. То мене не изненађује. Оно што увек преовладава јесу два мишљења и два става која супротстављају овим законима; због тога и јесам поднео овај амандман.

Један став је да ми своје законодавство искључиво уподобљујемо ради чланства у Европској унији. Међутим, морају да знају да је то нама секундарни циљ. Примарни циљ јесте да наше законодавство, па и у области просвете, буде уређено и у интересу грађана, да бисмо коначно створили правну државу, ону коју нисмо имали до 2012. године и коју није лако направити онако како то грађани очекују од нас у протеклом периоду и у наредном периоду који долази.

Други став који преовлађује јесте да ми од наших грађана и наше деце треба да направимо јефтину радну снагу за, тобоже, стране инвеститоре, да су они наводно експлоатисани итд. Међутим, по мени, само неписмен човек може да каже да друштво и цео систем друштва не треба да се креће у складу са технолошким и историјским тренутком у коме се то друштво налази. Колико видим, многе од мојих колега живе у доба СФРЈ, а неки су нас и водили, не да знамо да рукујемо рачунарима него да уместо аутомобила водимо запреге са воловима.

Чини ми се да су због тих реформи које се спроводе и које су искључиво у интересу наше деце јер од њих хоћемо да створимо радно способне људе који ће да брину о својим породицама и да заснивају своје

породице, а не робовску радну снагу која је неквалификована, каква је морала да бежи из Србије јер нису имали ни одговарајућу стручну спрему, ни знање, ни посла, коју су губили... Е сад је, наводно, Александар Вучић, његове две владе уназад и од кад је председник Републике, сад су они криви за стање какво имамо у просвети. Расправља се о томе да ли су све школе реконструисане, да ли су све школе реновиране. Верујем да нису. Да ли су у бољем стању него пре пет или шест година? Далеко бољем. Значи, постоји неки резултат.

Јесте, нама је циљ ваљда да што мање користимо овај папир у систему просвете. Видим да неке колеге посланици пребацују зашто неко мора да прочита своје излагање. Ево, ја нисам ни погледао у папир, држим га. И још се понашају као да је то велики грех. Замислите! Питао бих те политичке величине какви су они били на почетку своје каријере. Јесу ли читали, да ли им је неко помагао, да ли им је неко припремао дискусије и, што је најважније, поготово овима што добацују, не могу да ме ометају, јесу ли имали трему? Да ли су се плашили како ће њихова околина да реагује на њихово излагање, како ће да реагују чланови њихове породице, како ће њихови шефови? То су заборавили, како су се осећали кад су постајали посланици.

Извините, драге колеге, пошто видим да се неко смеје, Народна скупштина је политичка арена, сукоб политичких мишљења и ставова и не може неко да назива дебату у Скупштини такмичењем за читалачку значку. Увредио је сваког посланика, баш сваког посланика, сваког свог колегу, јер су заборавили како то изгледа када први пут говоре. Није ово ни читаоница, него Народна скупштина, и нико се овде не учи да чита. Ако неко мисли да баш толико много зна о политици, ево, ја кажем да не постоји неко ко све зна и ко се свему научио, сваки дан се учи. Само је проблем што неки никад неће ништа да науче не зато што им недостаје интелигенције, него зато што им недостаје оно што се носи из породице, из куће, а то је лепо васпитање. Е, такви су дошли овде да вређају народне посланике и да вређају млађе колеге које тек треба да уче овај посао и напредују! Онај ко брани такве који вређају своје колеге није ништа другачији од оних ...

Када су у питању опомене, неко је добио опомену за реч, неко за увреду, а неко је добијао, до 2012. године, и кад притисне дугме за реч!

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Шормаз.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Милекић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Студенка Ковачевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Студенка Ковачевић.

Изволите.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре, кроз амандмане које сам поднела желим да истакнем важност сарадње између науке и привреде. Министарство просвете, науке и технолошког развоја је у том циљу, на иницијативу Привредне коморе Србије, формирало Савет за сарадњу науке и привреде. Циљ Савета је спајање академске заједнице и пословне заједнице. Ова сарадња допринеће модернијем тржишту јер су иновације једини начин да се опстане у савременим условима пословања. Први пут се у једном савету овом тематиком баве сви релевантни чиниоци који су битни, с једне стране, за развој тржишта, а с друге стране, академска заједница од привреде добија информације о томе који су образовни профили заправо тржишту потребни.

Поздрављам оснивање овог савета и надам се да ће се коначно успоставити равнотежа између кадрова које школујемо и кадрова који су потребни тржишту у савременом пословању. Потребне привреде се мењају, а да бисмо наставили економски развој, важно је на време уочити промене.

Оно што бих истакла на ову тему јесте нека врста апела да се у току стицања образовања посвети већа пажња оспособљавању, било ученика средњих школа било студената, за приватно предузетништво. Ако током образовања подстакнемо појединце да планирају и развијају сопствени потенцијал, можемо повећати број академских грађана који ће уз уважавање интереса привреде и тржишта своје знање да ставе у функцију развоја сопственог бизниса, односно свеукупног развоја Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Србислав Филиповић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Србислав Филиповић.

Изволите.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министре, даме и господо народни посланици, за једно друштво које жели да се развија и постане модерно европско друштво тема образовања можда је и најважнија тема о којој треба да дискутује, и то показује СНС и својим програмом и својим плановима. Ово министарство и Влада Републике Србије показују на који начин третирају тему образовања, нашу децу, школе, основне школе, средње школе, гимназије и факултете. Али то показује и опозиција, и то на један леп начин показује грађанима Србије да њих заправо тема образовања уопште не интересује, и то показује на прост начин тиме што данас њих овде у Скупштини Републике Србије има свега неколико.

За државу је тема образовања једна од најважнијих, али и тема безбедности. Наша држава је са стране Косова и Метохије и ситуације која је тамо тренутно... Постоје одређене безбедносне претње, али ми јачањем своје безбедности, војске и полиције, као што су говориле наше претходне колеге, показујемо да нам је и та страна вођења државе изузетно важна.

Рекао сам да је питање образовања за СНС једно од најважнијих питања; показали смо то и крајем претходне године када смо донели Закон о дуалном образовању, показујемо то и предлозима закона који су данас на дневном реду.

Наравно, причали смо овде да не мора, поводом одузимања речи, што се данас десило почетком заседања... Па не мора председавајући ником од нас да одузме реч. Нама грађани Републике Србије на изборима или дају реч да говоримо или нас пошаљу испод цензуса, као што су то некима учинили 4. марта ове године на изборима у Београду.

Богата и успешна друштва су управо она која се баве образовањем, школовањем, квалитетом образовања своје деце. Сиromашна су она која ту тему стављају у запећак и која се баве тиме како да они као политичари и њихови тајкуни буду све богатији. Зато је Србија била сиromашна, зато је Србија била корумпирана, зато се у Србији фабрике нису отварале до 2012. године, него затварале, зато су људи остајали без радних места. Данас је ситуација потпуно другачија: данас се у Србији, захваљујући председнику Александру Вучићу, Српској напредној странци и овој влади, фабрике отварају, радна места отварају, школе реновирају, факултети су све цењенији и са све вишим оценама на светским ранг-листама. То је она будућност коју ми нудимо грађанима Републике Србије, коју грађани врло добро препознају.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Снежана Р. Петровић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Снежана Р. Петровић.

СНЕЖАНА Р. ПЕТРОВИЋ: Захваљујем, поштовани председавајући.

Уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици и поштовани грађани Србије, у оквиру укупних реформских процеса у области образовања било је веома важно и неопходно дефинисати национални оквир квалификација као инструмент којим ће се уредити област квалификација и повезаност са тржиштем рада.

У циљу додатног дефинисања предмета овог закона поднела сам амандман на члан 1. Предлога закона где се додаје став 3. који гласи да се „националним оквиром квалификација афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на пореску одговорност“.

Пореска одговорност је нешто на чему Влада Републике Србије ради максимално предано, свакодневно, борећи се са свим оним чиниоцима који не раде у оквирима пореске одговорности, трудећи се да та пореска

одговорност буде подигнута на максималан ниво. Да би се пореска свест подигла на ниво и да би се у Републици Србији водила исправна пореска политика, неопходни су одређени предуслови, а самим тим и афирмација свеукупног развоја Републике Србије. Поред економског, тако и развоја сваког појединца на његовом професионалном и развојном ангажовању у друштву, што у сваком случају дефинише и национални оквир квалификација Републике Србије.

Тржиште рада ће у наредном периоду и у будућности бити усмерено ка потражњи за кадровима који ће бити обучени за рад у ИТ сектору, иновацијама и технолошком развоју у свим областима делатности, како производним процесима тако пољопривреди, здравству, услужним делатностима и осталим.

Да Влада води одговорну политику и у смеру развоја кадрова доказује настојање Владе да се формирањем кабинета министра за иновације и технолошки развој... најаву отварања научних паркова где ће млади људи имати могућности да искажу своја знања, да се баве научноистраживачким радом, да остану у својој земљи и дају пуни допринос развоју привреде и друштва.

У том смислу, сматрам да је закон о националном оквиру квалификација Србије, који дефинише ову делатност, веома значајан и важан. Овај закон треба подржати. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радмило Костић.

Реч има колега Костић.

Изволите.

РАДМИЛО КОСТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, даме и господо народни посланици, ја сам такође поднео амандман на члан 1. где се поред основног смисла овог амандмана афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на унапређење пословања.

Колеге посланици су поднеле доста амандмана на члан 1. што указује на значај овог закона и његовог доношења.

Да сам закон не би остао само закон на папиру, можемо сагледати и кроз неке добре примере, позитивне примере на које се треба угледати. Ја бих споменуо компанију „Тигар тајерс“ из Пирота, која је сто посто у власништву француског „Мишлена“, где је фокус менаџмента на кадру, односно на раднику. Сваке године готово сви радници и менаџмент подлежу тестирањима, перманентној едукацији, тренинзима итд. На тај начин, „Мишлен“, односно „Тигар тајерс“ је једна од најуспешнијих компанија у нашој земљи.

Из тог примера можемо видети да све компаније које су дошле у Србију уназад неколико година не само што доносе тај нови дух како и на

који начин третирају радника, него успостављају и један нов однос према раднику кроз, као што сам мало пре рекао, перманентне едукације.

Веома је битно навести тај пример, јер је та компанија тренутно са просечном нето зарадом негде 50% изнад републичког просека, где радници примају и до 100.000 динара, што стварно треба бити пример и за остале компаније, како ове што долазе из иностранства тако и за домаће компаније. Хвала вам пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радослав Цокић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има Радослав Цокић.

РАДОСЛАВ ЦОКИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре, колеге посланици, ја сам предложио да се у члану 1. овога закона дода став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на буџетску стабилизацију.“

Шта то значи – на буџетску стабилизацију? Па, ми образовањем квалитетних кадрова које можемо брзо да упослимо, и да они стварају доходак, имамо и боље пуњење буџета, још боље него што је сада иако је било задовољство чути од Ане Брнабић јуче да у односу на очекивано пуњење буџета имамо 36 милијарди више. То је свакако успех Владе и ми у наредном периоду очекујемо још боље резултате.

Господине министре, ви сте унапредили рад Министарства, знатно га стабилизovali и у односу на нека прошла времена ми сада немамо проблеме које смо у Министарству имали, а то су веома чести штрајкови, обуставе рада, једна анархија, деца на улицама. Данас свако ради свој посао и ви предлагете законе који су европски, који нас воде тамо где нам је циљ и где смо наумили.

Овде се данас често користио појам „знање и звање“. Ми управо овим законом желимо да повучемо знак једнакости између знања и звања. Дозволите ми да вам изнесем један пример, који није тако нов али је мени остао у сећању и мислим да је и на мој живот утицао па није лоше да вам у пар реченица кратко изнесем. Када сам ја студирао, један од мојих професора вратио се са специјалистичких студија из иностранства, да не причам из које земље. Говорио је да је нормално ишао на предавања, радио вежбе, као што је то и код нас. Када је дошло време испита, ушао је професор у амфитеатар који је као ова сала, поделио задатке и изашао напоље. Сви су очекивали да он са неке галерије гледа шта се дешава, међутим, три сата су људи радили испит и нико није ушао да провери шта је у сали. Када је професор ушао, завршило се све, професор је питао колегу до себе – добро, имали сте могућности да користите литературу, да се консултујете с неким? Он се благо насмејао и одговорио му – мој отац и ја имамо фабрику, ја сам овде дошао да научим и првенствено ми је важно да стекнем знање, а не звање.

Још ми само дозволите, председавајући, да кажем ово што свакако није у вези с амандманом. Ја сам из Смедеревске Паланке, тамо је Српска напредна странка постигла импозантан резултат. Заправо, од када се ја кандидујем, од 1992. године, од првих вишестраначких избора, никада тако убедљива победа није била – значи, 37 мандата од 49, колико Скупштина има. Очекујемо да ћемо са оваквим изборним резултатом и оваквом полазном основом да полако превазилазимо тешкоће које имамо и да се и ми као део Подунавског округа приближимо стандарду и запослености коју сада нпр. има град Смедерево.

Овакав резултат дефинитивно, и поред честитки које упућујем људима из општинског одбора, из извршног одбора, који су радили, не би био да на челу листе, односно да се листа није звала именом Александра Вучића, у кога грађани Шумадије имају поверења, види се, и иза кога су спремни да стану и у решавању проблема које он сад носи на својим леђима и са којима се бори и жели да реши питања која деценијама нису у овој земљи решена. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Огњен Пантовић.

Изволите.

ОГЊЕН ПАНТОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани председавајући, даме и господо народни посланици, Предлогом закона о националном оквиру квалификација решиће се проблем неусклађености система квалификација са потребама привреде. Посебно желим да нагласим оне који доводе до повећања инфраструктурних капацитета Републике Србије.

Колико је то битно и колико се на томе ради, можемо видети на сваком кораку, ауто-путеви се граде широм наше земље. Пре неколико дана смо могли да видимо да је пробијен највећи тунел на деоници Лајковац – Љиг на траси Коридора 11; деонице Уб – Лајковац и Љиг – Прељина су већ готове, а тренутно се ради на деоницама Сурчин – Обреновац, Обреновац – Уб и Лајковац – Љиг. И овај ауто-пут од Обреновца до Чачка биће готов пре краја ове године. Овај коридор ће умногоме побољшати услове живота становника западне Србије. Он је један од предуслова за долазак инвеститора, нова радна места и останак нашег становништва у том пределу наше земље.

Такође, потребно је споменути безбедност саобраћаја. Изградњом овог коридора изместиће се већи део саобраћаја на ауто-пут са Ибарске магистрале, где нажалост имамо повећан број саобраћајних незгода са тешким последицама и смртним исходом. Србија добија један модеран ауто-пут, безбедан, а овај део наше земље шансу за убрзан економски развој.

Овим амандманом желим да се обрати посебна пажња на овако битан сегмент развоја наше земље. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Богатиновић.

Изволите.

ЖАРКО БОГАТИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре Шарчевићу са сарадницима, поштовани грађани, поднео сам амандман како бих побољшао текст закона, а све у циљу довођења страних инвеститора и улагања у пољопривреду Републике Србије.

Град Лесковац сваке године доноси програм заштите, уређења и коришћења државног земљишта на основу кога се спроводи и поступак издавања државног пољопривредног земљишта у закуп. До сада је издато око 1.600 хектара обрадивих површина. Пре свега, ради се о земљишту бивших друштвених предузећа које је због дугогодишњег необрађивања обрасло коровским биљем и жбунастим растињем. Крајњи циљ је да се пољопривредно земљиште као необновљиви природни ресурс приведе својој основној намени и створи могућност да потенцијални улагачи дођу до озбиљних пољопривредних површина и бављења пољопривредном производњом.

Такође, Град Лесковац од 2012. године доноси планове за одбрану од поплава у оквиру којих се опредељују средства за превентивне активности у сређивању река и канала који представљају потенцијалну опасност за плављење. За сређивање бујичних водотокова и канала у протеклом периоду уложено је око двадесет милиона динара.

Из градске касе је на име подстицаја у пољопривреди у периоду од 2013. до 2017. године исплаћено преко 127.000.000 динара. Само у децембру прошле године исплаћена су још 823 пољопривредна произвођача са износом од близу осамнаест милиона динара. Субвенције у пољопривреди у последњем периоду, у последњих пет година, добило је укупно 3.320 пољопривредних произвођача. Од 2014. до 2017. године утрошено је око једанаест милиона динара за набавку противградних ракета које су подељене стрелцима, и то наравно из буџета Града Лесковца.

Такође, Град Лесковац је у 2014, 2015. и 2016. години, уз финансијско учешће Владе Републике Србије, наравно, ресорног министарства, остварио неколико веома битних пројеката, а Министарство је учествовало и до 70% од вредности пројекта. У санацији и уређењу атарских путева овим пројектом је од 144 насељена места обухваћено 90, а вредност пројекта је за три године 62.000.000 динара. Укупно је санирано 167 км атарских путева. Министарство је помогло Граду у 2014. години са 60%, у 2015. години са 50% од вредности пројекта, а у 2016. години са 47% од вредности пројекта.

Други пројекат је комасација земљишта. Овим пројектом обухваћено је 1.100 хектара у три насељена места. Пројекат је спровођен 2014, 2015. и

2016. године, а Министарство је узело учешћа са 70% од укупно уложених средстава. Реализација пројекта остварена је са 81%.

Крчење старих засада, плантажних засада винове лозе и воћних засада – овим пројектом обухваћено је 165 хектара у три насељена места. Министарство је учествовало са 70% уложених средстава. Укупна површина пољопривредног земљишта је успешно обухваћена геодетским радовима са 165 хектара.

У 2017. години отпочела је и комасација у катастарским општинама Горње Стопање и Доње Стопање на површини од 563 хектара. Рок за завршетак радова је 30. јун 2019. године, укупна вредност је 16,8 милиона динара.

Поштоване колеге, ово није реферат, како рекоше колеге из опозиције, већ пример добре и активне пољопривредне политике коју води Град Лесковац и, наравно, Влада Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Зељуг.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

МАРКО ЗЕЉУГ: Захваљујем, председавајући.

На члан 1. закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије предложио сам амандман који предвиђа да се став 3. уврсти у члан 1. закона, где би се на посебан начин анализирао утицај националног оквира квалификација на државну управу.

Овим предлогом закона предвиђено је стварање инструмената којима се уређује област квалификација и повезаност са тржиштем рада, што је императив рада Владе Републике Србије и један од најважнијих циљева Српске напредне странке, а то је брже и ефикасније запошљавање људи у Републици Србији.

Национални оквир је важан за успостављање инструмената целоживотног учења и усавршавања, које има посебан утицај на ниво и квалитет услуга које државна управа треба да пружа грађанима Републике Србије и пословну климу у држави. Ефикаснији рад државне управе, као и формирање базе квалификација, отвара могућност да Република Србија у сваком моменту може да сагледа сопствене квалификационе капацитете, као и потребе и перспективу у складу са националним планом развоја.

Поседовањем базе квалификација у сваком моменту ће се моћи утврдити број и ниво одређених квалификација, да се кроз пројекцију развоја државне управе дефинишу реалне потребе и на тај начин изврши благовремена припрема запослених и њихова прерасподела у оквиру државне управе у складу са квалификацијом коју поседују. Оваквим мерама и активностима омогућава се константно одржавање високог нивоа радних способности запослених и константан рад државне управе на високом нивоу,

без временског раскорака за усклађивање потреба и могућности, већ би се оваквим ефикаснијим радом решавали проблеми у ходу.

Ове мере имају за циљ да очувају постојећа радна места и обезбеде нова гарантујући веће могућности запосленима да кроз усавршавање, учење и стечена искуства унапреде своје радне способности као и ефикасност радне јединице у којој обављају делатност, што резултира ефикаснијим и свеукупним развојем Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љиљана Малушић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колегинице Малушић.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министре са сарадницима из Министарства, даме и господо посланици, мој амандман се односи на члан 1. у којем додајем став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на смањење социјалних разлика.“

Један од приоритета Владе Републике Србије је управо образовање. Добро је бити образован јер имате могућност избора. Влада Републике Србије и образовање треба да креирају младе људе који су способни сами да доносе одлуке, да буду тимски играчи, да буду креативни, да буду употребљиви. То је и циљ овог закона – да образовање прилагодимо привреди.

Сетимо се како је било 2008. године: 400.000 људи је остало без посла; не само 400.000 људи, него и њихове породице. Замислите, ако неко нема стан, а нема ни та елементарна примања, ето нама сиромаштва. Богу хвала, доласком Српске напредне странке проценат незапослености који је износио 27 данас је смањен на 13,5%. Запослили смо 170.000 људи. Тако ради одговорна власт, тако ради СНС.

Зато је нама потребан овај закон, само зато да не буде да стварамо децу која нису креативна, која само репродукују то знање, тзв. бубалице, већ креативне, праве, струковне људе. И не само то, иде се према афинитетима. Погледајте само „Београд на води“, 27 хектара најнеплоднијег земљишта је претворено у најелитнији квартал. Ту се показало ово о чему се данас говори; ту су електроструке, грађевинске струке, све оно што ми данас (и ја овим својим амандманом) желимо – да што пре донесемо овај закон и да ова земља крене путем којим одавно иде. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станислава Јаношевић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Јаношевић, изволите.

СТАНИСЛАВА ЈАНОШЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Када кажете да је један град од 110.000 становника имао фабрику текстила, фабрику тепиха, бродоградилште, „Шинвоз“, пивару, „Радијатор“, шећерану, уљару, фабрику шешира, коже, индустрију лекова, онда свакако мислите на Зрењанин. Некада снажан индустријски град „жуто предузеће“ је уназадило и тада је Зрењанин стагнирао. Многа од поменутих предузећа су нестала, а неким је пољуљано пословање. Данас, на сву срећу, имамо нове обресе Зрењанина. Зрењанин полако али сигурно оправдава статус срца Баната. Ја ћу вам кроз један пример оправдати ово што сам рекла, јер привредни опоравак нашег града је у току.

Пре свега две недеље председник Републике Србије Александар Вучић је посетио Зрењанин приликом свечаног отварања и полагања камена темељца за јужнокорејску фабрику „Есекс“, која ће своје пословање наставити у југоисточној индустријској зони у нашем граду. На површини парцеле од седам хектара данас, одмах након потписивања уговора о пословању, гради се производни погон. Та инвестиција, драге колеге, износи тридесет милиона евра. Будући запослени у овој компанији имаће зараде између 60.000 и 90.000 динара за инжењере. Заиста импозантно, радујем се томе. Влада Републике Србије је нагласила и рекла да је ова инвестиција једна од кључних за Републику Србију.

Стога и у том светлу ја подносим овај амандман, који ће свакако додатно афирмисати и дефинисати предмет овог закона. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Николић.

Колега Николићу, изволите.

ГОРАН НИКОЛИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министри, амандман који сам предложио гласи: „У члану 1. Предлога закона додаје се став 3. који гласи: ’Националним оквиром квалификација Републике Србије се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на привлачење нових инвестиција’“, што је по мени кључ јачања привреде Републике Србије.

У члану 1. овим законом се успоставља национални оквир квалификација Републике Србије као систем уређивања квалификација, њихова сврха, циљеви, принципи, врсте и нивои квалификација итд., што би са овим мојим амандманом добило на целини и било би све обухваћено.

У разлозима за доношење овог закона и анализи ефеката постоји, по мени, једна од кључних реченица а то је – уређење области квалификација повезано је са тржиштем рада.

Сви смо сведоци да од 2000. године до сада постоји несклад образовања са тржиштем рада, што је за резултат дало један, да кажем, вишак занимања који није реално био запошљив. С тим су имали проблем и грађани, и држава и инвеститори који нису могли да нађу адекватна занимања јер нису била усклађена.

Сви ови закони које доносимо, сада и ових дана, и уопште што смо доносили, све је то у служби грађана. Ми бринемо за државу и наше грађане наспрам наших претходника досманлија који нису бринули за државу, нису бринули за грађане. Једини им је интерес био да у братско-кумовским комбинацијама направе комбинацију, да им држава буде гарант и да притом задуже и државу, и локалне самоуправе, а и своју странку. Лицемерним односом према држави и према грађанима доведени су на неку статистичку грешку, на нека 2% на београдским изборима, што по је по мени и превише. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Звонимир Ђокић.

Да ли неко жели реч?

Колега Ђокићу, изволите.

ЗВОНИМИР ЂОКИЋ: Поштовани министре са сарадницима, поштовани народни посланици, усвајањем Предлога закона о националном оквиру квалификација Србије успоставља се систем за утврђивање квалификација, врста и нивоа квалификација, начина стицања квалификација, описа знања, вештина и способности, а успоставља се и повезивање са Европским оквиром квалификација. Послодавци ће коначно прецизно знати која знања и вештине носи одређено звање, а српске дипломе коначно ће бити препознате у Европи. Знаће се које квалификације носе одређена знања и шта су тачно научили тзв. менаџери, инжењери или техничари различитих врста.

Међутим, постиже се и нешто више од тога. Поново се, захваљујући пре свега Александру Вучићу и Српској напредној странци, успоставља један препознатљив систем вредности у друштву као целини и на посредан начин утиче на јачање друштва у вредносном, моралном али и одбрамбеном смислу имајући на уму чињеницу да је развијено и уређено друштво истовремено сигурније и безбедније друштво.

Амандманом сам предложио да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. и истакне афирмативна улога НОКС-а у свеукупном развоју Републике Србије а самим тим и унапређењу система одбране.

Министарство одбране, које је иначе надлежно да обавља послове који се односе на развој образовног система за потребе одбране и Војске Србије и врши хармонизацију војног школства и научноистраживачке делатности од значаја за одбрану са системом средњошколског и високог образовања и научноистраживачке делатности у Републици Србији, имаће обавезу да изврши усаглашавање војног школства са НОКС-ом.

Војно образовање је део образовног система Републике Србије и од посебног је значаја за одбрану. Оно обухвата школовање, усавршавање и оспособљавање за потребе одбране и Војске Србије. Школовање подразумева средње образовање и васпитање и високо образовање које реализују војношколске установе. Усавршавање подразумева све облике

образовања током живота професионалних припадника Војске Србије и државних службеника које реализују војношколске установе и јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије. Оспособљавање подразумева програм обуке за резервне официре Војске Србије, кандидате за пријем у професионалну војну службу и стране држављане. Све то мора бити у складу са НОКС-ом. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радослав Јовић.

Изволите.

РАДОСЛАВ ЈОВИЋ: Поштовани председавајући, господине министре, колегинице и колеге народни посланици, Предлог закона о националном оквиру квалификација Републике Србије у члану 1. дефинише предмет закона. Амандман који предлажем гласи – у члану 1. Предлога закона додаје се став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење јавног здравља.“ Дакле, амандман има за циљ да додатно дефинише предмет овог закона.

Ако пажљиво прочитамо члан 1. овог закона, видећемо да се у њему између осталог каже, односно појављују се следећи термини – врши опис знања, вештина, способности и ставова. Подвукао сам ове речи члана 1. Предлога закона из простог разлога што смо до сада имали понекад и застрашујуће последице неимања оваквог закона, нерегулисања материје квалификација.

Подсетићу и вас и јавност да смо уназад неколико година били сведоци једне застрашујуће кампање против вакцинисања деце. Резултати тога су данас: дванаесторо људи је умрло, дванаесторо људи је платило главом, четири хиљаде људи је оболело, са тенденцијом да их буде још. Шта се десило и зашто смо сведоци једне овакве, поражавајуће истине? Десило се то да су некомпетентни људи, људи који нису имали адекватну квалификацију, адекватно знање, али притом нису имали ни оно што се зове лична одговорност, себи дали за право да јавно говоре о материји коју не познају. Имали смо чак и на Одбору за здравље пре две-три године представнике неких невладиних организација који су имали храбрости да и нас чланове Одбора за здравље убеђују како вакцине не би требало да буду законом обавезне.

Једна од највећих тековина медицинске науке и праксе, једна од највећих тековина и људске цивилизације уопште јесу управо вакцине. Зашто? Сетите се само, вероватно су свима нама наше деде и баке причале шта је значила дијагноза туберкулозе пре стотинак година – значила је готово сигурно осуду на смрт. Данас су управо захваљујући вакцини та болест и многе друге болести сведене на минимум.

Управо овим законом, регулисањем материје квалификација, ми не правимо само један закон који ће, ето, да поброји квалификације, правимо заправо један систем за који бих у две речи могао да кажем – то је систем

компетентности и систем одговорности. Кад кажем одговорност, мислим пре свега на личну одговорност али и одговорност за изговорену реч.

Надам се да после оваквог закона, који добрим делом доприноси успостављању новог, правог система вредности у нашем друштву, нећемо бити сведоци да на неком округлом столу у медијима о вакцини и сличним важним темама буду равноправно заступљени професори универзитета и академици са естрадним звездама, филозофима итд., управо зато што смо у једном тренутку дозволили да о таквим стварима, које су заиста високостручна питања, разговарају равноправно људи који немају адекватне квалификације. Зато поздрављам доношење оваквог закона и сматрам да ће допринети добрим делом и успостављању правог система вредности и одговорности какав је потребан савременом српском друштву.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик проф. др Марко Атлагић.

Колега Атлагићу, изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине Републике Србије, господине министре са сарадницима, овим амандманом желео сам на неки начин придонети дефинисању предмета овог закона.

Нема, господо народни посланици, поштовани грађани Републике Србије, модернизације Србије без добро постављеног васпитања и образовања. Бивши режим је пљачкашком приватизацијом довео Републику Србију на ивицу банкротства, а целокупни систем васпитања и образовања у највећу кризу и понор у историји школства и педагошких идеја код нас у Републици. Српска напредна странка и председник Александар Вучић су доласком на власт затекли земљу коју нам је оставио бивши режим, која је била економски, индустријски и инфраструктурно девастирана, земљу која је била демонизирана од стране светских моћника, земљу са великом презадуженошћу, земљу са великом незапосленосту (25,6%), земљу без наде и вере њених грађана у бољу будућност, земљу без међународног угледа, земљу са великом инфлацијом, земљу без сигурности, безбедности њених грађана, земљу на ивици банкротства и земљу са урушеним системом васпитања и образовања.

Доласком Српске напредне странке и Александра Вучића на власт и добро постављеним његовим програмом рада 2014. године, тзв. експозеом, трасирани су дугорочни циљеви развоја наше земље и краткорочни на период од четири године, а то је реформски курс којим се Србија модернизује. У Србији се од доласка Српске напредне странке и господина Вучића на чело државе ради и гради а тиме и модернизује систем васпитања и образовања.

С тим у вези, председник Вучић је иницирао дуално образовање а министар Младен Шарчевић дубоко закорачио у реформу дуалног

образовања као највећег савременог педагошког достигнућа струковних школа, што ће се одразити и на национални оквир квалификација...

Хвала на политичкој култури.

Национални оквир квалификација ...

(Председавајући: Наставите, колега Атлагићу, извињавам се. Неким се колегама, лепо је време, не седи овде па покушавају да вас ометају. Само ви наставите.)

Немају шансе.

... Што ће се одразити и на национални оквир квалификација, који бивши режим није успео донети за дванаест година.

На крају, господине потпредседниче Арсићу, формалне квалификације морају одражавати стечене компетенције, што често није случај. Да професорка докторка Србијанка Турајлић поседује моралне и културне компетенције, не би из ње исијавала мржња према председнику Србије Александру Вучићу и његовим сарадницима др Орлићу, др Александру Мартиновићу и председнику Народне сељачке странке Маријану Ристичевићу. Гостујући на Н1 ЦИА, неистинито и крајње примитивно, брутално, приземно, нецивизацијски, нељудски хтела је понизити др Александра Мартиновића, а у ствари понизила је себе. Она може имати формалне квалификације, може имати и одређене компетенције, али једну једину компетенцију не може имати госпођа Турајлић а то је патриотско васпитање као мотивациони фактор сваког рада, сваког знања, сваке културе и сваког успеха. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Атлагићу. Извињавам се што нисам успео да утичем да вам обезбедим атмосферу каква се очекује кад посланик прича, али разумејте мало.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Дарко Лакетић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Лакетићу, изволите.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре са сарадницима, уважене колеге народни посланици, дакле, овим чланом закона дефинише се национални оквир квалификација Републике Србије као стандард.

Оно што сам желео овим амандманом јесте, пре свега, да се унапреди и обезбеди адекватан систем квалитета у процесу стицања квалификација. Међутим, идеја ми није била само та. Поред ове идеје коју сам изрекао, паралелно с тим идеја ми је била да на неки начин утичем овим амандманом и на развој стандарда у квалификацијама у односу на тржиште рада.

Зашто мислим да је ово врло значајно? Ово је врло значајно управо за локалне самоуправе и за све оне делове наше земље где долазе инвеститори и где планирају улагање одређеног капитала. Наиме, систем квалификација, односно систем квалитета тих квалификација, с једне стране, и потребе тржишта рада морају да буду јако усклађени. Исто тако, једно мора

да прати друго. Наиме, потребе послодавца које се кроз тржиште рада дефинишу одређеним њиховим потребама морају бити пропраћене одређеним системом квалитета у стицању квалификација.

Осим тога, сматрам да је веома битна, ако не и најбитнија, чињеница да је неопходно афирмисати кључне компетенције које су саставни део процеса учења током целог живота. Наиме, сматрам да је не само у мојој струци, која је здравствена, ја сам лекар по професији, неопходно да у свакој делатности процес учења током целог живота усвојимо као основни пут ка остварењу циља, а то је добробит наше земље. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Бојанић.

Колега Бојанићу, изволите.

ЗОРАН БОЈАНИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Овим амандманом на члан 1. закона желео сам да дам ветар у леђа напорима председника Републике и Владе Републике Србије на економском и одрживом развоју Републике Србије, на покушајима, као што то каже и Агенда 2030 Уједињених нација, моја омиљена тема, да до 2030. године буде свет без сиромашних. Ја се надам, на овај начин како ради Влада и како ради председник Републике, да ће Србија много раније него што тражи Агенда УН бити држава без сиромашних.

Да сам ту у праву говори и оно што пише у Агенди, што се, мислим, примењује управо и кроз овај закон. Значи, квалитетно образовање је циљ Агенде 2030 – обезбедити инклузивно и праведно, квалитетно образовање и омогућити целоживотно образовање за све; до 2030. године значајно повећати број младих и одраслих који имају релевантне вештине, укључујући техничке и стручне вештине за запошљавање, достојне послове и предузетништво.

Да су напори Владе Републике Србије сконцентрисани на то, као и овај предлог закона, говори ми нешто што сам гледао пре пар дана, односно 28, чини ми се, у среду. Био је Сајам запошљавања у Краљеву, где је, за дивно чудо, за разлику од неких претходних сајмова запошљавања, видели сте, био велики број не само људи заинтересованих за посао него и понуђача. Ту су биле и велике европске компаније као што је турски „Таип“ где се велики број заинтересованих Краљевчана распитао о будућој инвестицији, која, хвала богу, негде у септембру креће са послом; они траже велики број радника. Да не помињем само иностране инвеститоре, био је ту и један наш велики произвођач, краљевачки, локални, светског реномеа и светског гласа, и европског – то је „Радијатор“, који је напоменуо у разговору и причу о заваривачима, о једној великој групи младих људи који заврше један диван занат и имају одмах запослење. Тај конкурс је нон-стоп отворен. На крају, поменућу три велика хотела у Врњачкој Бањи, краљици нашег туризма, која су тражила нове раднике. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Тијана Давидовац.
Колегинице Давидовац, изволите.

ТИЈАНА ДАВИДОВАЦ: Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, овај амандман сам поднела како би се прецизније дефинисао предлог овог закона у смислу регионалне сарадње.

Процес реформи у области образовања ради постизања дефинисаних циљева у развојним документима Републике Србије проузроковао је неопходност дефинисања националног оквира квалификација који ће омогућити унапређење целокупног система образовања кроз повезаност са тржиштем рада.

Успостављањем националног оквира квалификација Републике Србије формира се систем за унапређење квалификација који је повезан за Европским оквиром квалификација; дефинишу се сврха, циљеви и принципи, као и врсте, нивои и начин стицања квалификација; утврђују се дескриптори нивоа квалификација; затим, тела и организације надлежне за примену и развој националног оквира квалификација, а обезбеђује се и квалитет у примени националног оквира.

Увођењем овог закона ствара се јединствено праћење образовања. Имаћемо усклађену евиденцију у области образовања и запошљавања и обезбедиће се упоредивост и препознатљивост квалификација стечених у Републици Србији и квалификација стечених у другим државама.

Уређењем и унапређењем система класификација у складу са захтевима друштвено-економског развоја обезбедиће се подршка примени концепта целоживотног учења и омогућити лакша покретљивост радне снаге.

Значај успостављања националног оквира квалификација је вишеструк како на нивоу појединца тако и на нивоу државе и друштва у целини. Регионална сарадња је један од главних спољнополитичких приоритета Србије, а примена националног оквира квалификација доприноси напретку и продубљивању регионалне сарадње кроз одржавање и повећање стабилности и промовисање свеукупне добросуседске сарадње.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Тања Томашевић Дамњановић.

Колегинице Томашевић, изволите.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштовани господине министри са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, успостављањем националног оквира квалификација Републике Србије дефинише се простор у коме се квалификације успостављају, описују се нивои и врсте квалификација, надлежна тела и процеси који су у вези са успостављањем система квалификација, уз уважавање специфичности националног

образовног система, принципа европске образовне праксе, посебно Европског оквира квалификација.

Поднела сам амандман којим се у члану 1. додаје став 3, а то је да се националним оквиром квалификација Републике Србије афирмише свеукупни развој Републике Србије, с посебним освртом на унапређење правосудних институција.

Побољшање квалитета и ефикасности правде, јачање независности и одговорности правосуђа у циљу јачања владавине права, демократије, правне сигурности, приближавање правде грађанима и враћање грађанима поверења у правосудни систем од изузетног је значаја за свеукупни развој Републике Србије. Оно што је кључни приоритет Републике Србије када је у питању реформа правосуђа и унапређење правосудних институција јесте правосудни систем у коме су правосудне институције и носиоци правосудних функција у свом раду ослобођени сваког непримереног и недозвољеног утицаја и притиска који би ометали остваривање правде, без обзира на њихов извор.

Овде не могу а да се не осврнем на катастрофалну реформу правосуђа из 2009. године спроведену од стране бившег режима, када је 837 судија разрешено а да се притом није ни одлучивало да ли испуњавају услове да буду бирани за судијску функцију, нити су им дати појединачни разлози за разрешење. Били су недостојни судијске функције само зато што нису били блиски бившем режиму, већ су били професионалци у својој струци. Одлуком Уставног суда Републике Србије 2012. године ове судије су враћене на посао и то је државу коштало 1,5 милијарди динара.

Претходна влада на челу са председником Александром Вучићем, садашња влада, као и надлежно Министарство правде много тога су урадили у области правосуђа и унапређења правосудних институција, али ћемо морати још много да радимо да то што смо наследили, и политички утицај на правосуђе и неефикасност, мењамо у потпуности. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Јављам се на основу члана 32. Добила сам информацију из службе да је у е-парламенту, електронском систему, малопре био амандман господина Верољуба Арсића на дневном реду. Интересује ме због чега колега Арсић није прочитао своје име, да ли зато што не жели да говори о амандману – у том случају је у обавези да прочита – или зато што не жели да уступи мени као потпредседнику да водим седницу док он говори евентуално о амандману?

У сваком случају, цео дан слушамо о томе колико се развија школство, образовање, шта све постижемо... Министри, односно премијер прича о томе како је е-управа основ развоја, а ми у Парламенту доживљавамо то да народни посланик, потпредседник Скупштине, не чита своје име, ваљда да се не би у јавности чуло да не жели да говори о амандману.

Не можете то да радите, господине Арсићу. Немам ништа против да ви не дозвољавате да ја водим седницу Парламента, то је ваше право, пре бих рекла злоупотреба, није ни важно, али морате да поштујете ово што стоји на е-парламенту. То је доступно сваком народном посланику, то је доступно свим службама у Парламенту и сви су видели малопре да сте прескочили своје име и презиме и да је требало да говорите о амандману, односно да сте поднели тај амандман, а да ли ћете говорити или нећете, то је ваша ствар.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Радета, ја вас познајем као колегиницу која је јако педантна, прати седницу и води рачуна. Зато престаните да послушате те који вам суфлирају, довели су вас у једну велику заблуду. Пре неких 35-40 минута амандман на члан 1. који је поднео народни посланик Верољуб Арсић је читан; читао га је колега Ђорђе Милићевић, а ја сам о свом амандману дискутовао.

(Вјерица Радета: Амандман је сада био на дневном реду, а не тада.)

Није амандман на дневном реду. Амандман не може да буде на дневном реду, колегинице Радета. Као што исто знате да, по Пословнику, прво иду амандмани којима се тражи брисање једног члана, па допуна, па измене и допуне члана на који се подноси амандман. У распону измена и допуна можете да мењате редослед амандмана и радило се...

Колегинице Радета, само ћете успети даљим рекламацијама Пословника, кад ми дође неки од ваших посланика да му заротирам место, када ће да говори, да то више никада не добије.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? (Да.) Изјасниће се.

Ево, добићете реч. Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Сада говорим по члану 27. Просто сам изненађена, не могу да верујем да неко ко председава Парламенту изриче такве претње народним посланицима, шта ћете ви убудуће дозвољавати, шта нећете. Ви морате да се понашате у складу са Пословником без обзира на то да ли вам се допада народни посланик или не, односно политичка партија којој неки народни посланик припада.

Нисте у праву. Ја заиста, хвала вам на томе, пратим прецизно сваку изговорену реч у овом парламенту, у овој сали, али није се десило досада, а расправљамо цео дан о амандманима... Једини амандман који није ишао редоследом по е-парламенту је ваш амандман. Значи, ви сте се договорили да не говорите сада него онда када је други колега председавао да бисте искористили време а истовремено да седите ту.

Дакле то је истина и немојте ви, господине Арсићу, да обмањујете јавност, јер јавност заслужује да се говори истина. А поготово немојте више да вам падне на памет да претите посланицима Српске радикалне странке.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегиница Радета, сматрам да није дошло до кршења Пословника зато што се ради о истој правној ствари и истом правном амандману. Значи, редослед не утврђује електронски парламент, редослед

утврђује Пословник. По Пословнику сам вам објаснио да се прво разматрају амандмани којима се тражи брисање једног члана, онда додавање новог члана, па онда измене и допуне члана на који се односи амандман.

Значи, ако се тражи брисање... Да вам објасним као искусном правнику ја као почетник и лаик, али толико сам научио. Ево, објаснићу вам пошто сте ви рекламирали Пословник: ако имате десет амандмана у којима пише „брише се“, могу било који, или први или десети, да прочитам, правно су исти.

Е сада, дешава се овде у Скупштини да колеге из исте посланичке групе, супротно списку који се налази на е-парламенту и списку који је добио председавајући, желе да се замене, и то се ради. Тако да ја не видим проблем око тога што је амандман прочитан, а прочитао га је колега Милићевић, када се односи на члан 1. а не на члан 5, када су исте биле одредбе којима је предвиђено његово читање као и свих других амандмана пре и после њега.

Не разумем у чему је повреда Пословника. Заиста не разумем. Ево, објасните ми.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Да.)

Повреда Пословника, реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Желим, наравно, да се Скупштина изјасни. Као што желим да се изјасни о овоме што ћу сада да кажем, а говорим о члану 107, о грубој повреди достојанства Народне скупштине.

Ово унапред говорим да желим да се Скупштина изјасни, да вама не приуштим то задовољство да ту говорите као народни посланик, а не као председавајући.

Дакле, малопре сте изrekli низ нетачних података, да будем фина. Не можете ви да вређате народне посланике без обзира на то што сте тренутно на месту председавајућег и да причате нама, мени или било коме од нас на који начин и којим редоследом се води расправа о амандманима. Молим вас да водите рачуна о томе како се опходите према народним посланицима када сте на месту председавајућег. Немате право да полемисхете са народним послаником одатле, већ можете у једној реченици да одговорите, евентуално, на примедбу за повреду Пословника, или да тражите реч па да лепо сиђете доле у клупу и говорите онолико времена колико вам Пословник дозвољава.

Немојте да мешате бабе и жабе. Када се народни посланик замени са својим колегом из посланичке групе, то нема везе са редоследом амандмана. Сада, ако бисмо о томе говорили, онда ја када ту седим одлично видим какве се ту транге-франге радње раде око замена итд. Немојте ме терати, не желим да будем некоректна. А ви то очигледно јесте. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Радета, реците ми, молим вас, тачан израз када сам ја то некога увредио – ево, овде нас је отприлике стотинак – коју сам ја то реч или реченицу употребио да увредим неког свог колегу? Тумачио сам Пословник онако како мислим да је исправно. Нисам ја

вама рекао да ви не знате, него да су вас ови који вам суфлирају довели у заблуду. Значи, ви сте кренули са причом и тезом да мој амандман није читан. А када се испоставило да је читан, онда ћемо да рекламирамо и 27, 107 и сваки други.

(Вјерица Радета: Тражила сам да се Скупштина изјасни, а ви немате право да ми одговарате. Тражила сам од Скупштине одговор, а не од вас.)

Због злоупотребе Пословника одузимам вам два минута од времена посланичке групе. Скупштина ће се у дану за гласање изјаснити о вашој повреди Пословника.

Колега Мирчићу, по ком основу?

(Милорад Мирчић: По основу основа.)

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Рекламирам повреду члана 107. Господине Арсићу, ви сте сада на инсистирање... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Мирчићу, малопре је био 107.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Сада сте на суфлирање колега из редова СНС-а изrekli казну тако што сте казнили два минута посланичку групу.

Немојте то да радите, колега Арсићу, није добро. Ми смо овде остали да расправљамо о овом закону. Ми смо предложили одређене амандмане и имамо стрпљења да вас саслушамо. Видите да се не противимо, не бунимо када хвалите Владу. Да ли јесте или није у контексту са амандманима, то нема никакве везе, ваше је право да истичете шта је Влада урадила позитивно, а наше је да бранимо своје амандмане. Дозволите нам да бар у тој коректности завршимо данашњи дан.

Колега Орлић вам каже – изреците два минута, и ви одмах два минута. Хајде једном будите самостални, покажите ту одлучност да будете самостални. Зашто бисте слушали било кога од колега? Ви сада председавате, господине Арсићу, имате довољно искуства. Ја бар верујем да сте тај минимум принципа задржали. Можда живим у заблуди, али нека, имам право да живим у тој заблуди.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Мирчићу, ево, ја сам сада прекршио Пословник. Зарад демократије, ја сам га прекршио. Члан 107. нисте имали право да рекламирате зато што је колегиница Радета управо рекламирала члан 107. Ево, ја сам вас пустио.

Ја вас молим да наставимо даље са радом.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? (Да.) Захваљујем. Изјасниће се.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Десанка Репац.

Колегинице Репац, изволите.

ДЕСАНКА РЕПАЦ: Хвала, господине председавајући.

Поздрав за господина министра и његове сараднике.

Драге моје колеге, мој амандман гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење здравствене заштите.“

Национални оквир квалификација представља инструмент којим се уређује област квалификација и повезаност са тржиштем рада. Није важан само за образовање већ је значајан и за тржиште, за послодавце, за брже и боље запошлење. Треба да се имплементира у сва подручја рада и допринесе уређењу политике запошљавања.

Закон тангира све области, па и здравство. Здравство је један од националних ресурса који заслужују континуиран и стратешки развој. До 2012. године српско здравство није испуњавало ни критеријум за оцењивање Европског здравственог потрошачког индекса. Године 2013. заузима 35. место у Европи, последње место. Србија је била на дну лествице тада. То је време демократске владавине.

После свега што се дешавало у полураспаднутим диспансерима, пропалим болницама и никад незавршеним клиничким центрима, мото је био – ми, пре свега, морамо да бринемо о безбедности пацијента. А ти пацијенти су при одласку у болницу обезбеђивали све, од постелине, хране, до опреме за интервенцију.

За време те три демократске владе у Србију је ушло више десетина милиона долара да би васкрсло српско здравство. Нажалост, оно је доживело суноврат.

Што се тиче људског ресурса, од здравствених радника без права на специјализацију, на едукацију, на усавршавања... без вере у стручност својих колега, министар се оперисао у иностраној земљи. Једна банална операција. Тиме је јако понизио српско здравље.

Позитиван тренд српског здравства почиње 2014. године доласком владе Александра Вучића. Посебан напредак и огроман развој 2015, 2016. и највише 2017. године, када смо се попели за четрнаест места. У јануару 2018. године на европској листи Србија се нашла на 20. месту.

Влада у оквиру националног оквира квалификација наставља све започете реформе и наставак информатизације здравственог система, увођење електронских рецепата, скраћено време чекања на терапију онколошких пацијената, побољшање стопе менталног здравља. Рекордне резултате постиже у области трансплантације органа.

Здравље је индикатор успешности једне земље и зато као императив у свом амандману стављам превенцију и скрининге који имају за циљ да се што успешније имплементирају у оквиру НОКС-а.

Хтела бих да захвалим господину министру на једном важном, нужном и јако потребном закону.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Светлана Николић Павловић.

Колегинице Павловић, изволите.

СВЕТЛАНА НИКОЛИЋ ПАВЛОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, овим амандманом предлажем да се у члану 1. Предлога закона дода став 3. који гласи: „НОКС-ом се афирмише свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење медицинских установа.“ Сматрам да се овим предлогом додатно дефинише предлог овог закона.

Како долазим из Ћуприје, града који је географски, историјски, спортски, културно-просветни и нарасе здравствени центар Поморавља, желим да као здравствени радник истакнем следеће: Ћуприја је била, и треба поново да буде, здравствени центар Поморавског округа јер је још давне 1839. године основана Прва ћупријска гарнизонска болница, јер је још давне 1881. године отворена Прва цивилна болница, јер је још давне 1906. године отворена Прва окружна цивилна болница, јер се у Општој болници Ћуприја тренутно налазе најквалитетнији материјални и људски ресурси у здравству и јер је Општа болница Ћуприја од 1998. године постала и научнонаставна база за студенте Високе медицинске школе у Ћуприји.

Општа болница у Ћуприји је по свим критеријумима најразвијенија здравствена установа у том делу Србије, али су претходне деценије системског и систематског урушавања здравства оставиле трага и на нашој болници. Неке специјалистичке службе и услови у њима нису достојни времена у коме живимо. На упорно инсистирање руководства Општине Ћуприја и здравствених радника да се побољшају услови за рад у Општој болници Ћуприја, а самим тим да се побољша и квалитет пружања здравствених услуга, Влада Републике Србије и Канцеларија за јавна улагања су показали разумевање и Општој болници Ћуприја одобрили финансијска средства за реконструкцију комплетног интернистичког блока. Овом приликом, у име грађана Ћуприје, желим још једном да се захвалим нашем председнику господину Александру Вучићу, нашој влади и премијерки госпођи Ани Брнабић, нашем Министарству здравља и министру господину Златибору Лончару, директору Канцеларије за јавна улагања господину Марку Благојевићу.

За реконструкцију интернистичког блока Опште болнице у Ћуприји издвојено је близу два милиона евра. Када буде завршен, нови блок ће под свој кров примити све интернистичке службе али и одељења у којима је лечење заиста било неусловно.

Као лекар кардиолог са вишедеценијским радним стажом и искуством, молим надлежне у Министарству здравља да размотре захтев Опште болнице Ћуприја да добије једну ангио-салу, јер је то просто захтев времена, то одавно није ствар престижа. Наиме, познато је да су кардиоваскуларне болести међу најчешћим узроцима смртности данас. Поморавски округ покрива подручје у коме живи близу 300.000 људи и сваке године има више стотина нових пацијената са дијагнозом инфаркта миокарда, па бисмо радећи интервенције на коронарним артеријама спасли много живота и решили проблем најтежих кардиолошких болесника целог

Поморавског округа. Важнија од свега је чињеница да би ангио-сала спасла стотине живота, а са тим се никакве цифре не могу упоредити. Како је технолошки развој медицинске опреме исто тако брз, очекујем да наша болница добије још савременије апарате и дијагностичку опрему.

Када је о овоме реч, нагласила бих да здравствена политика Владе Републике Србије и Министарства здравља има само један аксиом, а он би у слободном преводу гласио – нема пречих ни важнијих здравствених центара, сви делови Србије морају да се развијају равномерно. Изградња Клиничког центра у Нишу, најмодерније здравствене установе у овом делу Европе, потврда је таквог опредељења. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На наслов изнад члана 2. амандман је поднела народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Реч има народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Ево, господине министре, да се мало вратимо закону и да говоримо о ономе што су његови основни појмови и значења у члану 2.

Поднели смо амандман да се овај наслов брише зато што сматрамо да је овај члан беспотребан у закону јер су ови појмови које сте дефинисали у члану 2. потпуно неразумљиви, неприлагођени српском језику, неприлагођени ономе што јесте реално стање. Колико је све то збркано... У ствари, да грађани Србије знају, у питању је директан или интегрални превод. Наиме, овај закон је у многим земљама, бившим југословенским републикама, усвојен пре више година. Његова права верзија потиче из земаља Европске уније, у коју Србија никада неће да уђе ако се ми питамо, а, свакако, и ако се они питају, са условима које постављају за отимање наше јужне српске покрајине.

Ја ћу да се осврнем, господине министре, пошто сте ви човек који је стекао највиша звања, имате много искуства у просвети, на само два израза. Зар је морала да стоји реч „компетенција“ уместо „стечено знање“ или „стручност“? Овде има доста правника и у редовима Српске радикалне странке и у редовима Српске напредне странке, па ће да потврде да се обично та реч, ако узмемо њено етимолошко значење, употребљава када је у питању надлежност, рецимо надлежност суда или надлежност неке установе или институције.

Реч „целоживотно“ учење, што смо имали прилике да видимо у сету ваших просветних закона јесенас... Малопре је омашком, али то је за сваку похвалу, колега доктор из Прокупља, посланик СНС-а, ваљда игноришући ово што сте ви рекли, лепо рекао: „током целог живота“. То је такође преведено са енглеског директно, како је то неко радио за рачун Министарства и свих других земаља у окружењу. Ево, господин Арсић ће, као познавалац енглеског језика, да потврди да тај израз *lifelong learning*

заправо значи „целоживотно учење“, а треба да се каже: „учење током целог живота“.

Ако се осврнете на оно што су радили српски великани, Тесла, Пупин, Миланковић, Цвијић, не мислите ваљда да је њима било потребно да постоји израз „целоживотно учење“ и онда су они научили нешто а даље од тога нису? Па, учили су током целог живота. Тако је требало, господине министре, да ставите и у овај закон и да оставите будућим генерацијама да се усавршавају, да уче и стичу знања током целог живота.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Јовановић.

Реч има министар господин Шарчевић.

Изволите.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Ја нећу да се бавим лингвистиком, етимологијом, нити правним нормама, али знате и сами колико је речи у свакодневном језику, у жаргону, у претходним законима, које су све већ познате овде, ниједна није непозната. Амандман, чиста српска реч, да ли је тако? Партија, странка, радикална – нису српске речи, да ли је тако, а у оптицају су.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику.

Колегинице Јовановић, изволите.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Можемо сада да отворимо полемику о томе и верујте ми да ћете тај дуел са мном да изгубите пошто – ево, и колега Арсић зна а и многе друге колеге које су са мном дуго година, да кажем деценију, у Парламенту – мени пара уши свако извртање српског језика и тај неки новогovor који, рецимо, колегиница Чомић заговара.

У Правопису српског језика и у допуњеном издању које је изашло 2009. године управо се о томе и говори – да језик, пошто је жив и такав је какав ви сада кажете да јесте, са тим измењеним речима, српски језик долази до неке накарadne форме која улази у законске оквире, а који се управо као такви и накарadni изрази остављају будућим генерацијама, а то је нешто за шта јасно постоји дефиниција у изворном и правом српском језику. Ми смо против тога.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Изволите, колегинице Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Данас смо се заиста већ више сати наслушали свега и свачега, најмање је било речи о Предлогу закона и о члану 1. који је све до сада био тема, све се некако могло свести под тачку – разно. Наравно, та тачка разно заслужује да се осврнемо на неке најинтересантније ствари од онога што смо слушали, од тога да је нечији амандман толико важан да од њега зависи да ли ће закон бити добар или неће али свеједно ће се гласати за тај закон, до тога да, ето, постоји тај амандман али и не мора да буде усвојен, што је наравно јасно током целог дана.

Неки општи закључак је да ми живимо у земљи дембелији – нигде никоме ништа не фали, све нам функционише, најбоље правосуђе, најбоља привреда, најбогатији људи. Сад, што све то нема везе са стварношћу, то је нешто друго. Слушали смо овде малопре да ћемо ми пре целог света постати земља без сиромашних. То говори неко ко живи у Србији, где и данас 350.000 људи ради за минималац, где пола милиона пензионера прима пензију мању од 15.000, где 2.000 деце живи и ради на улици, где трећина деце живи на ивици сиромаштва.

Дакле, будите мало реални. Колико год да сте спремни да хвалите Владу коју подржавате, што свакако можемо да разумемо, немојте да претерујете; знају људи како живе и од чега живе, немојте баш до те мере да причате то што смо данас цео дан слушали.

Министре, пошто сте рекли да обилазите школе и да сте скоро све обишли, ја малопре нисам имала прилике да вам даље одговорим, не знам да ли се сећате, да ли су вас звали на свечано отварање у село Мирошевце у лесковачкој општини, тамо је свечано отварања септичка јама у једној школи? Отварао ју је шеф Одељења за друштвене делатности и локални економски развој Бојан Тојага, а Горан Цветановић, градоначелник, није могао јер је тога дана отварао тоалет на гробљу. Не знам да ли знате за те детаље.

Зашто мислимо да треба да се брише овај члан 2? Најпре зато што је пренормирање потпуно сувишно, непотребно. Чак и када би ови појмови имали неког смисла и неког значења, то сам говорила када сам говорила о наслову закона, зашто ви дипломираним правницима објашњавате шта значи који појам? То ће видети читајући остале чланове закона, а не да нам објашњавате на самом почетку шта значи квалификација, компетенција итд.

Добро је колегиница Јовановић скренула пажњу на велики број страних речи и израза који су непотребни. Као што је непотребан овај Европски оквир квалификација, који заправо подразумева увод у онај закон који сам данас помињала, на којем инсистира Зорана Михајловић, вероватно са жељом да она буде руководица, руководилица или руководица будуће владе или да буде вршалица или вршилица дужности будуће владе. Јер, то је смисао овог члана. Питам вас како ћете по том новомовору звати пилота, пекара, возача, да ли ће бити пилотица, пекарица, возачица? Да ли ће бабица бити бабац? Да ли ће шваља бити шваљац? Немојте да нам накардите леп српски језик, господине министре.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар господин Шарчевић.

Изволите.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Могу о другом, о септичкој не могу, нисам био позван и не знам, ево сад сам научио нешто.

Ја мислим да говорим течним српским језиком, и то сигурно дијалектом иако сам из Београда, али не оним београдским, него неким нормалним.

(Вјерица Радета: Ви лепо говорите.)

Хвала.

Хтео сам да кажем само нешто. Ја нисам правник, али сам добио информацију да је сваки, па и овај, закон рађен по методологији израде закона из 2010. године и да ови појмови који се сада набрајају, који су вама као правнику сигурно познати... Закон није ни писан само за правнике. То је образложење које сам добио и мислим да је логично. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По амандману, народни посланик Вјерица Радета.

(Вјерица Радета: Не, него реплика.)

Реплика министру. Ево, хајде.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Не треба „ето, хајде“, господине Арсићу, него имам право на реплику. Ја нисам овде да вас молим.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Чим сам вам дао, имате право на реплику.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Дакле, министре, ви лепо говорите и немамо примедба на ваш говор, али ви нисте политичар, то је очигледно. Ви водите рачуна стриктно о оном што вам је речено и што је написано.

То што је нека методологија утврђена 2010. године, то није Свето писмо. То јесте проблем ове садашње власти, што су прихватили све накардно од оних претходних; кад им се скрене пажња да то није добро, онда кажу – шта ћете, ми смо то наследили. То што је наслеђено требало је да се промени. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Владимир Орлић, право на реплику.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: У сваком случају ћу се изјаснити о амандману, господине председавајући. Даме и господо народни посланици, прво, сматрам да не треба да се прихвати из очигледног разлога што је овакав члан у садржају закона добродошао и потребан. Друго, зато што је то у интересу и самог предлагача. Мало пре су се изјаснили из те посланичке групе да не разумеју значење неких израза, па онда треба да остане објашњење тих израза да би њима било јасније. Треће, не прихватам као било какав аргумент да ми наслеђујемо све најгоре од неких прошлих времена. Да је тако, ми бисмо неке овде, као што их је својевремено Ђилас, и данас држали у управним и надзорним одборима, а ми то очигледно не радимо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 2. амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Изволите.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, господине председавајући, слушајући данас цео дан колеге из Српске напредне странке обичан човек уопште не би могао да закључи да се ради о законима из области просвете и области образовања. Овде се говорило о свему и свачему, а најмање о законима који се односе на образовање. Ви сте то гледали благонаклоно. Када бих ја овога тренутка искористио ову говорницу и по

мом амандману говорио, рецимо, о проблемима нишког аеродрома и протестима који се ...

(Председавајући: Изволите, можете и о томе да говорите.)

... Ви бисте ме свакако опоменули. Али ја ћу испоштовати Пословник, вратићу се на закон и говорићу о свом амандману.

Поднео сам амандман на члан 2. закона о националном оквиру квалификација где сам тражио да се после речи „компетенција“ додају речи „и стручних знања“.

Наравно, Влада је одбила овај амандман. Ја уопште нисам изненађен због тога, то је пракса коју имају све владе од 5. октобра наовамо. Зато и не чуди чињеница, када је у питању предмет којим се бави овај закон о националном оквиру квалификација, да је у овој области дошло до праве збрке. Да сте у овом, а и у претходним сазивима, више ослушкивали оно о чему су говорили посланици Српске радикалне странке, сигурно је да не би дошло до оваквих проблема. Значи, овде је једна збрка из које ћемо се доста тешко извући.

Конкретно, ја не мислим да сте ви, господине министре, криви за ово. Напротив, препознајем из неких решења и онога што говорите са свог места да покушавате, дајете доста тога од себе да ствари решите. Али све док сте на путу који је трасирао Гашо Кнежевић, први министар после 5. октобра, сигуран сам и убеђен да од свих тих напора које улажете ви или било ко други нема ништа. Данас нико не може похватати све конце када су у питању квалификације, компетенције итд. Кажем, то је све последица закона који су наступили после 5. октобра, односно оног пута којим су кренули ДОС-овци, односно европског пута, који сте ви напредњаци тако здружено наставили.

Када је у питању проблематика којом се бави овај закон, када су у питању средње образовање и средње школе, проблем је некако и решив јер Министарство просвете још увек држи под контролом ствари које су предмет овог закона. Главни и основни проблем је када је у питању високо образовање. Поплава приватних факултета и универзитета довела је до тога да не знамо колико има звања, знања, квалификација, стручних звања итд. Јер, на приватним факултетима називи занимања измишљају се не према реалним потребама привреде и тржишта, не према реалном напретку науке, него према томе како привући и намамити што већи број студената да се упишу на жељене факултете.

Ја видим да покушавате решите, да систематизујете ове ствари, међутим, заиста не знам како ћете изаћи из свега овога.

Рецимо, када сам поменуто приватне факултете, сећамо се да су последњих година факултети и звања у чијем је називу било „менаџмент“, за ово или оно, били конкурентни, где су се студенти на основу тог назива уписивали. А да ли су они имали реалне потребе за тим, да ли то може сутра да им помогне код запошљавања, о томе нико није водио рачуна.

Данас су најконкурентнија занимања она која се односе на ИТ сектор, односно на информационе технологије. То је логично јер је то област која се најбрже развија, али је питање колико у тој области информационих технологија имамо стручне кадрове који су у стању да прате најновије трендове, јер то се буквално осавремењује из дана у дан, односно ту треба човек да буде апсолутно присутан даноноћно и да прати најновије ствари око овога.

Хоћу да кажем још једну ствар која се односи на ово, а то је признавање диплома наших и страних студената које су стечене у иностранству. Ово је веома озбиљна ствар, озбиљан задатак, који се не сме тек тако препустити случају. Министарство просвете и држава Србија морају овоме да посвете озбиљну пажњу.

Најновији пример проблема који се јављају у овој области јесте на Нишком универзитету где је дошло до наглог повећања броја нострификованих диплома грађана, наших или страних, који су те дипломе стекли у иностранству. Тако имамо случајеве да се врши нострификација диплома које су стечене на Косову, а на тим дипломама пише – република Косово. Вас, министре, позивам да ту ствар испитате до краја и видите шта треба конкретно да се предузме по том питању. Нису у питању само дипломе које су стечене на Косову, имамо и дипломе са неког Тетовског универзитета, имамо и дипломе које су стечене на универзитетима у држави Албанији. Нико не зна колики је кредибилитет тих диплома и да ли заиста иза тих диплома стоји стручно знање.

Замолио бих вас да о овоме још једном размислите и када будете донели коначну одлуку о томе известите јавност Србије и, наравно, народне посланике. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Савићу, ово време од пет минута и двадесет секунде сте користили од групе или од овлашћеног?

(Никола Савић: Од овлашћеног.)

Добро.

Реч има министар Шарчевић.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Ако дозволите, колега, прво ово кратко, везано за основ амандмана – то је реч „компетенција“ – мислим да није потребно додавати, јер стоји објашњење да је то интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова који појединцу омогућава ефикасно деловање у складу са стандардом квалификација. Значи, то што сте рекли је објашњено.

Ово за Нишки сам проверио истог дана; значи, тражио сам извештај од господина ректора Антића и добио да је то новинарски блеф. Само шеснаест диплома, пре седам-осам година када је био неки покушај за наставак студија. То је уредбом Владе забрањено. Инсистирао сам да ректор Антић сазове конференцију за штампу и да стави на сајт Универзитета у

Нишу. Тако да ми реагујемо на дневном нивоу. Просто, некад новине пишу свашта.

Јуче сам звао главног уредника „Новости“ јер пише – средњошколци крали по Италији. Чекајте, ишли су као грађани, малолетни. Јесу крали, али су то малолетни грађани, који имају своје родитеље. Нису ишли у својству ученика школе тамо, знате. То је нека игра речи коју сигурно нећу дозволити. Ако направе цумбус, сигурно ћу реаговати.

Само да вам кажем, везано за ову проблематику, нисам ја доласком овде измислио приватне факултете, нити их све треба ставити у исти кош. Значи, ја покушавам да правимо нове законе с којима ћемо доћи у Скупштину, којима ћемо наставити процедуру око Закона о високом образовању, где улазимо са две агенде: једна је финансирање (што је наравно основ за државне), а друго су стандарди квалитета. Индикатори и стандарди квалитета имају везе и са НОКС-ом о ком причамо, и са дуалним образовањем и са Саветом послодаваца, који су ушли у Закон о високом образовању. Ако ми на крају ланца школовања кажемо – да ли ми питамо послодавца какав је кандидат који је дошао и запослио се код њега, значи, он је најбољи, послодавац ће то сигурно рећи. Тиме терамо свакога да пређе у зону квалитета иначе ће остати видљиво да је његова диплома безвредна.

Нова тела која смо основали, која ће сигурно у четвртак бити на Влади, Савет за високо образовање, Управни одбор Агенције за акредитацију, улазе у ову причу професионално, те се не може дешавати да нека комисија то ради, а све време свог рада се не понаша коректно ни према Министарству ни према разним другим асоцијацијама (и домаћим и међународним) према којима су били у обавези. Тако да се тој пракси стаје на пут. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Савићу, по амандману?

(Никола Савић: Реплика.)

Немате право на реплику.

На члан 1. амандман су поднели Милисав Петронијевић и Дејан Раденковић.

Да ли неко жели реч?

Колега Петронијевић.

Изволите.

МИЛИСАВ ПЕТРОНИЈЕВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштовани министри са сарадницима, поштовани народни посланици, колега Дејан Раденковић и ја поднели смо амандман на члан 2. тачка 1) закона о националном оквиру квалификација. Кратко ћу покушати да објасним о чему се ради.

Ми смо пошли од тога да имајући у виду да закон о националном оквиру квалификација успоставља национални оквир квалификација који обухвата све нивое и врсте квалификација без обзира на начин стицања (кроз формално, неформално, целоживотно или учење целог живота), да

дефинише повезаност са тржиштем рада, да успоставља јединствени систем класификације квалификација, да дефинише простор у коме се успостављају квалификације, нивои и врсте квалификација, надлежна тела и процеси који су у вези с успостављањем система квалификација... Дакле, кључна реч је – квалификација.

Још само да додам, ради се о веома добром закону, који је недостајао Србији, који је преко потребан Србији да регулише ову област.

Дакле, када се говори о члану 2, члан 2. дефинише квалификацију, и то на начин да је квалификација формално признање стечених знања, вештина, способности и ставова, која се стиче када надлежно тело утврди да је достигао исход учења у оквиру одређеног нивоа. Ту је наша интервенција: имајући у виду различите начине стицања, и формално и неформално, сматрали смо да један овако добар закон заслужује прецизнију формулацију у смислу – уместо да стоји „надлежно тело“, да стоји „надлежна установа, институција или надлежно тело“, понављам, имајући у виду да закон говори и о формалном и о неформалном образовању.

Амандман није суштински и ми немамо суштинске примедбе на закон. Напротив, ми смо као СПС и Посланичка група СПС снажно подржали доношење овог закона имајући у виду да се њим институционално уређује систем квалификација први пут (које се стичу не само кроз формално него и кроз неформално образовање), имајући у виду да омогућава лакшу мобилност радне снаге, имајући у виду да омогућује примену концепта целоживотног учења, имајући у виду да дефинише институционални оквир за учешће привреде у свету образовања, имајући у виду да први пут повезује учење и стицање знања и ставља их у функцију рада и могућности запошљавања на један систематичан начин. На тај начин иза нас остаје време када се уписују школе за које не знају ни деца ни родитељи шта ће бити после, шта ће се десити када заврше школе, а онда годинама чекају и траже посао, наравно у струци, често без успеха.

Дакле, имајући све то у виду и, на крају, зато што овим законом али и другим реформама које се предузимају место образовања полако иде ка првом месту на лествици вредности, ми снажно подржавамо тај пут и сматрамо да то треба да буде и национални циљ и национални интерес.

Поновићу, суштински, у потпуности подржавамо предложени закон. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Љиљана Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Тирић, Балша Божовић, Гордана Чомић, Наташа Вучковић, Весна Марјановић, Дејан Николић, Маја Виденовић, Радослав Милојичић, Томислав Жигманов и Верољуб Стевановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Да ли неко жели реч?

Колегинице Николић, изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, на члан 2. Предлога закона посланици Српске радикалне странке поднели су већи број амандмана. Овај члан дефинише основне појмове и њихово значење и веома је битно да су они јасно и прецизно одређени. Можемо приметити да баш у овом члану Предлога закона преовладавају стране речи и изрази, на шта смо вам ми посланици Српске радикалне странке, како у начелној расправи тако и данас у расправи у појединостима, више пута указали.

На члан 2. став 1. тач. 3) поднела сам амандман где се речи „вођење приватног и друштвеног живота, професију и сналажење у реалним проблемима и захтевним ситуацијама“ бришу.

Прочитаћу цео члан овог закона: „Кључне компетенције за целоживотно учење – способност употребе стечених знања, вештина и ставова неопходних за лични, социјални и професионални развој и даље учење. Ове компетенције уграђене су у циљеве и стандарде на свим нивоима образовања као нове области релевантне за континуирано стицање компетенција“, значи, сад се одавде брише, „вођење приватног и друштвеног живота, професију и сналажење у реалним проблемима и захтевним ситуацијама“.

Амандманом тражимо, као што сам рекла, брисање наведених речи зато што се не може живети животом написаним на папиру, јер се не могу предвидети све околности и сви изазови који стоје пред човеком. Уосталом, околности се стално мењају. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала.

На члан 2. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланик Срето Перић и народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч?

Срето Перић.

Изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Господине министре, поднели смо амандман на члан 2. који говори о основним појмовима и њиховом значењу.

Морам да кажем да нама у Српској радикалној странци не смета то што поједине колеге читају извештаје својих градоначелника са конференција за штампу, јер како ми доживљавамо овај парламент, он управо има тај капацитет, има могућности. Немамо ништа против, једино бих волео да има више ових извештаја из Шапца, Лознице, Малог Зворника, Љубовије, Крупња и слично, али шта ћемо, нека тако како јесте.

Господине министре, ви сте мене разочарали, ви сте један атипичан представник Владе Вучић – Брнабић. Један сте од првих можда, ако не и први

који се определио за тржишно понашање у сектору образовања, што није мала ствар.

Читајући прилог који иде уз овај закон, видео сам да је процедура на изради овог закона трајала око четири године. Ви кажете, педесет пет целодневних састанака, па низ других активности... Очекивао сам неупоредиво квалитетнији предлог закона. Међутим, када смо добили ово... Па чак и код неких појмова, видите: квалификација, па се објашњава шта је – формално признање стечених компетенција, што се потврђује јавном исправом, у загради – диплома или сертификат. Ово је заиста један ишчашен појам, који вређа интелигенцију грађана Србије.

У праву сте ви, не мора свако на кога се односи одређен закон, и пре правника жели нешто да сазна, да примени, али ово је заиста... Нема смисла на овакав начин објашњавати неке појмове и термине.

Даље, ово где смо ми интервенисали у овом амандману односи се на исход учења. Ова тачка 4) става 1. члана 2. има два сегмента у исходу учења: прво после одређеног нивоа учења шта се добија за то, а касније и одређена врста провере. То да ће неко бити оцењен односно да ће му бити додељена диплома када одређени ниво знања буде постигао – у реду, а одређен начин провере може да доведе до много резултата, који чак можда некад нису ни пожељни.

Оно на шта би, господине министре, требало да обратите пажњу да бисте остали упамћени као човек који је нешто можда урадио... Ви то покушавате. Имали смо ми одлазак грађана Србије и шездесетих и седамдесетих година, али треба имати у виду да су нам онда одлазили у иностранство људи са најнижим степеном образовања. Нажалост, и пре вас, а чини ми се да је то и у ваше време поприлично изражено, одлазе људи са највишим степеном образовања и људи који су најпотребнији нама овде у Србији. Пробајте нешто на том пољу да учините, можда ћете онда испунити своју мисију коју желите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

За реч се јавио министар Младен Шарчевић.

Изволите, министре.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Поштовани посланиче, мислим да то управо и желим да радим што ви кажете, а модели и дуални профили образовања, организовања потребе привреде, локала и свега онога што се дешава јесте да образовање то прати. Дуго времена то није било праћено. То што стоји у образложењу да је рађено четири године – па није ни требало нама четири године – говори да је почињано па остављано, па почне па остављено.

Значи, ја сам био спреман да са овим законом уђем и пре Нове године у Скупштину, али, једноставно, доста смо закона били донели па је остало да чека, ништа друго.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Томислав Љубеновић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, колега Љубеновићу.

ТОМИСЛАВ ЉУБЕНОВИЋ: Хвала.

Сматрамо да је потребно да се приликом усвајања Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије неке ствари јасно дефинишу, па смо ми из Српске радикалне странке поднели овај амандман на члан 2.

Предложили смо измену става 1. тачке 7) у којој би после речи „практичну наставу“ био додат следећи текст: „јавно признати организатори активности образовања одраслих дужни су да све промене које се односе на текућу школску годину ажурирају најкасније до 30. септембра.“

Мишљење Посланичке групе СРС је да ово амандманско решење предлагач не би требало да одбије јер је потребно редовно ажурирање регистра и подрегистра како би биле евидентирани одређене промене.

Чињеница је да постоје велике могућности злоупотребе стицања квалификација и самим тим што то омогућује Закон о образовању одраслих из 2013. године. Не треба негирати један мали број коректних решења која се односе посебно на људе који као технолошки вишак остају без посла и неке друге групе људи, међутим, да се вратимо на причу о јавним предузећима и запосленима у њима. Ко једном уђе у јавно предузеће, а зна се како се улази, тај може да и без стручности и те како напредује.

Закон о коме данас говоримо у делу о неформалном образовању као јавно признатог организатора образовања одраслих, између осталих, дефинише и јавно предузеће. Када говоримо о овом, напомињем да ми из Српске радикалне странке не видимо као проблем то што државни органи и установе у складу са посебним законом обављају стручно усавршавање и друге активности образовања, то је нешто сасвим друго. Проблем је у томе што неформално образовање у јавним предузећима, агенцијама, синдикатима, удружењима и другим установама може пружити квалификације онима који су заузели место људима који не могу да се запосле, који чекају на посао годинама, имају стечене квалификације, имају формално образовање али нису имали улазницу потребну за улаз у јавно предузеће.

Оно што забрињава многе родитеље Јабланичког округа јесте то што имамо све учесталије насилничко понашање ученика. Ових дана је то случај у Вучју, где ученик трећег разреда прави хаос у основној школи. Забринуте за безбедност деце, родитељи су принуђени да не шаљу децу у школу. Господине министре, да ли сте упознати с овим случајем и да ли сте предузели неке мере поводом овог случаја који забрињава цео Јабланички округ? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има министар Младен Шарчевић.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Постоји цео тим који се бави питањима превенције и решавања проблема када се насиље већ појави. Постоје укључене службе. Ми потписујемо у среду са Министарством за рад и социјална питања протоколе које морају даље да раде управо Министарство за рад, односно центри за социјални рад. Ту више министарстава мора бити укључено, јер домет просвете није увек ефикасан, просто је тако. Ми имамо нека овлашћења, иза нас мора неко узети и родитеље тог детета и ући у процедуре. Значи, велики тимови на томе раде. Подигли смо и СОС телефоне, али имамо и седамнаест управа; где год се деси такав инцидент, одлази екипа из Београда, трочлана, која води цео поступак са управом. Значи, о томе се баш подигла прича, причаћемо касније, сада просто нема времена.

Оно што је јако важно, поменули сте ове организаторе – да, први пут их стављамо под контролу. Имамо их и сада. Сви раднички универзитети, све што постоји – немамо никакву контролу над тиме. Они добију лиценцу на пет година, улазе у систем, имају надзор просветне инспекције.

Када су у питању неке компаније које испуњавају услове за то, знате како, ако смо причали о обавезности средње школе, ако хоћемо да увучемо у систем бар још 15% деце која остану на основној школи, морамо да се досетимо, као и паметније земље које су то урадиле пре нас, а то је да за нека занимања, виљушкар или било шта што се некад учило две године, што је Закон о средњој школи препознао, дамо прилику да се ти организатори појаве и да имамо то за потребе привреде. Много је боља контрола на овај начин, него што је досад била. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре Шарчевићу.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Прво, овај префикс „национално“ са Европом не иде, министре. То добро знате. Не трпи баш Европа да Србија било шта национално има, поготово када је уоквиривање неких квалификација.

Друго, имате овде у дефинисању у члану 2. квалификације, које се доказују или потврђују сертификатима и дипломама. Ваљда треба да постоји неки програм, треба да постоји неки план, што је основа те квалификације. Ако гледамо само дипломе, онда имамо страховит проблем, који ће нас и убудуће пратити. Ви добро знате какву је штету изазвала тзв. Болоњска декларација. Ми и дан-данас имамо велике проблеме са усклађивањем тих диплома, са звањима. Чак и они, како би се рекло, у Болоњи не знају шта је то Болоњска, није им јасно, а ми смо пожурили у Србији (наравно, на наговор ових проевропских, еврофила, како се каже) да усвојимо Болоњску

декларацију и сада по тој Болоњској декларацији имамо, пејоративно говорећи, инвалиде образовања.

Друго, када се гледа само сертификат или диплома који доказују квалификацију, ми смо у протеклом периоду имали један феномен: ви се добро сећате, када је кренула реформа у школству и уведено усмерено образовање у средњем школству, тада су они који су предавали практичну наставу, који су завршили занате, трогодишње школовање, преквалификовани у наставнике, професоре практичне наставе. Фактички, са завршеним занатом они су имали статус професора као и они који су позавршавали факултете. Онда су их од милоште, досетљив народ, звали „сорбонци“, јер само у Србији може тако да се постане сорбонац, да постанете факултетски образовани.

Није то само давна прошлост, него се и недавно дешавало, рецимо, да је у Србији извршена „келнеризација“. Шта је „келнеризација“? Масовно се конобари, преко ноћи, производе у дипломиране правнике, дипломиране менаџере, дипломиране економисте. Фактички, сада имамо реалну ситуацију да нам конобари руководе и воде ову државу. Није то тековина само ове власти, ви сте само континуитет оних одраније, то је умотворина Демократске странке и њених коалиционих партнера.

Морамо да водимо рачуна да иза те дипломе или сертификата... Мора се обратити пажња на план и програм по коме се образовала одређена личност. Да вам не наводим пример појединца, можда је карактеристично, имамо случај да је човек пријавио диплому више школе у Призрену, па се утврдило накнадно да та школа уопште не постоји. Има диплому, али нема програм и план те школе, па је лако манипулисати тиме. Данас је тај човек, како би он сам за себе рекао, „магистар докторских наука“. Замислите докле је догурао!

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Извињавам се министру.

Повреда Пословника, колега Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, рекламирам члан 107 – повреда достојанства, због келнера. С обзиром на то да господин Јешић, дугогодишњи конобар, и господин Радослав Милојичић „Хајнекена“ нису ту, због ове „келнеризације“, а с обзиром на то да је господин Јешић студирао тринаест година и да је притом једно три године успешно обављао келнерски занат, ја сам у обавези, због дуалног образовања и због образовања уз рад, да устанем, без обзира на то што се ради о политичким противницима, у њихову одбрану.

Дакле, ја поздрављам то што су они као конобари напредовали, што су заузели...

(Председавајући: А где сам ја ту повредио Пословник, колега Ристичевићу?)

Нисте обратили пажњу кад се говорило о конобарима. Дакле, имају право конобари да, студирајући уз рад, досегну највише образовање. Рецимо, пољопривредно образовање, иако су неки од њих пољопривредне културе видели само из кола. Дакле, господин Јешић и господин Милојичић су имали право да се уз рад ишколују. Проблем просвете и проблем оних који су их контролисали, проблем странке бившег режима је што су можда дозволили да то буде на веома чудан начин, да то буде уз вечеру, уз ручак, уз пиће.

Али с обзиром на то да има и других конобара, ја морам да устанем у заштиту келнера. Сматрам да је на одређен начин повређено достојанство и да они имају право – да су на регуларан начин студирали – да заузму важне државне функције.

А то што су опљачкали уснут државу, то је већ неко друго питање.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.)

Милорад Мирчић, повреда Пословника.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Рекламирам повреду члана 106. Наиме, говорник је говорио о свему само није говорио о тачки дневног реда, није говорио о ономе што је била основна примедба.

Господине Ристичевићу, колега Ристичевићу, ви сте погрешно протумачили моје речи. Не желим да полемишем са колегом, али имате две врсте конобара: имате рејонске конобаре и имате опште конобаре. Постоји и она трећа, која се у народу назива – за свадбе и сахране, али није званично призната. Ви сте говорили можда о рејонским конобарима. То су конобари који, примера ради, да вам сликовито прикажем, служе три стола у ресторану зато што не могу да запамте комплетну поруџбину, па онда три стола. Ти су изједначени по квалификацијама, оквирима квалификација, господо, са економистима. Када се изјашњавају, када их питате шта су по квалификацији и образовању, они кажу – економисти. Зашто? Зато што је направљена једна велика грешка – трогодишње образовање је, ненамерно или на други начин, преведено у нешто што траје четири године.

Тако да имате људе који ... Не само оно што је спомињао Маријан Ристичевић, имате људе који имају велике, бомбасте надимке, као што су Бебе, рецимо. Кад се представља, каже – ја сам економиста. А у ствари, он је конобар за сахране и свадбе.

О томе се ради, господине Ристичевићу, нисте ме добро разумели.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.)

Реч има министар Младен Шарчевић.

Изволите.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Само да подсетим да смо у овом дому усвојили Закон о дуалном образовању. Ово о чему говорите заиста је реалност, не само што су људи узимани из привреде тада као најбољи технолози, да би нешто научили ученике, него је та технологија застарела и

ми сада те људе имамо, у принципу, да симулирају некакву обуку ученика. Али њих смо на неки начин... То је групација која полако иде у пензију, али и пребацујемо их да прате рад деце у току производње и учење уз рад. Имамо сада боље координаторе јер смо се определили да они који боље познају технологију учествују на лицу места у томе. Тако да ова категорија полако нестаје. Једноставно, ја то не могу назад, вратити се у ону Шуварову реформу која је тад то сигурно лоше урадила у овим елементима.

Оно што је јако важно, у том новом закону имамо и перманентно образовање уз рад, што сваком даје право да се школује, да учи и да напредује. Јер, може да буде у том тренутку немотивисан да учи па види да је способан, да може боље да заради. Постоје ту начини како се полаже стручна матура да би се кренуло на даље усавршавање, да не кажем целоживотно, него да се усавршава до краја живота ако може.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

Реч има Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Само ради разјашњења, очигледно је да је, условно речено, неспоразум. Ради се овде о ономе на чему ми инсистирамо. Инсистирамо на томе да потврда квалификације не буде само диплома или сертификат, него да буде план и програм. Управо је из тог разлога настала та грешка, министре – они су са планом и програмом трогодишњег средњег образовања, завршеним занатом, евентуално уз неке курсеве, произведени у наставнике, професоре практичне наставе.

А имамо ситуацију сада, у новије време, да заврши (примера ради, не из неке лоше намере) у Зајечару неку вишу која траје таман толико колико он дође до дипломе, а онда нострификује ту диплому на неком од приватних факултета и са таквим дефектом у личном образовању именује се или произведе у професора, или се произведе у инжењера или у економисту. Значи, мора ипак да буде нешто што се зове план и програм по коме је стечена та диплома или тај сертификат, ако смо се добро разумели.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч?

Изволите, професоре Бојићу.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, слушајући данас пуних седам и по сати дискусију о амандманима само на први члан овог Предлога закона о националном оквиру квалификација, просто ми буде жао што данас не расправљамо о друга два, по мени важнија, закона о овој делатности, закону о уџбеницима и закону о просветној инспекцији.

Поднео сам амандман на ст. 1. тачку 11) овог члана 2. која гласи: „Неформално образовање представља организоване процесе учења одраслих који се остварују на основу посебних програма ради стицања знања, вештина

и способности и ставова усмерених на рад ...“. Овде у тексту стоји запета. Мојим амандманом тражимо да се ова запета брише и стави тачка, а да се речи после овог текста које гласе: „лични и социјални развој“ бришу.

Зашто сам тражио брисање ових речи? Зато што се ради о одраслим особама, код којих је не само лични и социјални већ и физички, ментални, интелектуални, биолошки, физиолошки и сваки други вид развоја већ завршен.

Још само да додам да данас, говорећи о амандману на први члан овог закона, говорећи о броју квалификација, односно броју звања, нисам био сигуран у податак да ли је две хиљаде квалификација. Проверио сам касније, ради се о више од две хиљаде квалификација.

И још само једно. У образложењу неприхватања мог амандмана навели сте: „Амандман се не прихвата с обзиром да је решење предложено Предлогом закона целисходније.“ Да ли баш? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, професоре Бојићу.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман су заједно поднели народни посланици Марјана Мараш и Јосип Броз.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марјана Мараш.

МАРЈАНА МАРАШ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри са сарадником, даме и господо народни посланици, народни посланик Јосип Броз, унук Јосипа Броза Тита, и ја поднели смо амандман на члан 2. Амандманом се врши правнотехничка редакција ове одредбе.

Амандман је одбијен због другачије језичке формулације, због тога што „није суштински већ предлаже другачију језичку формулацију“.

Ми заиста суштински подржавамо све предложене законе у овом јединственом заједничком претресу. Једноставно, мислили смо да је техничка исправка дата овим амандманом ради јаснијег дефинисања законске одредбе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман су заједно поднели народни посланици Зоран Живковић, Мариника Тепић, Јован Јовановић, Соња Павловић и Александра Чабраја.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Бранка Стаменковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Дубравка Филиповски.

Реч има колегиница Филиповски.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Захваљујем, председавајући.

Уважене колеге и колегинице народни посланици, као и у образлагању претходног амандмана и у овом ћу се држати дневног реда и говорити искључиво о образовању, односно о Предлогу закона о националном оквиру квалификација.

Знање данас постаје основни ресурс и једини прави извор конкурентске предности. Зато сам предложила да се у члану 2. Предлога закона о националном оквиру квалификација дода тачка 15) која се односи на афирмацију стечених квалификација.

Мој став је да се афирмација стечених квалификација може остварити на два начина: прво, кроз константан процес учења и стицања новог знања; друго, кроз добру организацију и активности управљања људским ресурсима у институцијама и свим организацијама, а то су, пре свега, планирање, селекција, обука, развој запослених, оцена перформанси и, наравно, награђивање запослених, све у циљу повећања ефикасности радника.

Сва истраживања менаџмента показују да ће у савременим условима пословања конкурентску предност на тржишту остварити организације које располажу квалификованом, добро обученом и мотивисаном радном снагом.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Филиповски.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Весна Марковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Весна Марковић.

ВЕСНА МАРКОВИЋ: Претходним амандманом на члан 1, који се односи на дефинисање предмета закона, предложила сам додавање термина „европске интеграције“. Пошто се члан 2. овог закона односи на објашњење основних појмова, сматрам да је логично додавање тачке 15) којом би се објаснио значај процеса евроинтеграција у увођењу националног оквира квалификација.

Значајну подршку, организовањем заједничких састанака, округлих столова и радионица, дала је и Европска фондација за обуке, која је институција Европске комисије. Већ сам поменула, приликом образлагања претходног амандмана, значајна финансијска средства која добијамо за реализацију овог закона.

Увођење националног оквира квалификација потпуно је усклађено са европским препорукама, посебно за валидацију неформалног, информалног и целоживотног учења. На овај начин ствара се бољи преглед, односно прецизна база свих знања и вештина које поседује појединац, јер неко је, рецимо, радним искуством стекао одређена знања из једне области али се

његово формално образовање односи на другу област. Због тога је изузетно важно да се у националном оквиру квалификација признају знања стечена радним искуством. Сигурна сам да ће то допринети и бржем запошљавању.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Наташа Ст. Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Душица Стојковић.

Реч има народни посланик Душица Стојковић.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем, господине Маринковићу.

Уважени министре Шарчевићу са сарадницима, драге колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, Србија је на 48. месту по питању родне равноправности када је реч о критеријумима Светског економског форума. Заиста имамо добар резултат када је реч о доступности образовања; значи, имамо апсолутно једнак третман наших девојчица и дечака, мушкараца и жена, када је реч о доступности образовања у Србији. Иначе, поред образовања, мерила се и доступност економије, политике и здравства. Мерење се односило на скалу од 1 до 0. Што се тиче образовања, једнаке доступности образовања мушкараца и жена, ми имамо оцену 0,99 што је заиста феноменалан резултат и ја вам на томе захваљујем. Заиста имате похвале са моје стране.

Поднела сам амандман на члан 2. који се односи на основне појмове који дефинишу национални оквир квалификација и њихово значење. Да не бисмо остваривали одличне резултате само по питању родне равноправности у систему образовања, морамо водити рачуна и о осталим категоријама у друштву. Дешава нам се један специфичан феномен: наше жене, наше даме, наше девојчице заиста бележе одличне резултате и у основном и у средњем образовању и након тога на факултету, специјалистичким студијама, постдипломским студијама, докторским дисертацијама, међутим, када је реч о економији и политици, некако оне не излазе у први план. С тим у вези, ја сам поднела овај амандман.

Такође желим да кажем да је Влада Републике Србије препознала да су жене кључни ресурс, неопходан за развој Републике Србије. Значајна финансијска средства, преко милион динара, улажу се у развој женског предузетништва и нове стартапове где су жене власнице нових предузећа и фирми у Србији.

Можемо заједно са својим колегама мушкарцима разбијати те стаклене зидове који постоје и у економији и у политици. Можемо као жене имати једнаке плате за послове које обављамо заједно са својим колегама. Можемо имати веће пензије када за то остваримо критеријуме.

Такође, желим да поручим свим женама у Србији да ми као друштво и као политичка партија којој припадам, значи СНС, заиста негујемо једнаке

шансе и једнаке могућности без обзира на било какву дискриминацију на основу рода или пола.

Морамо, господине Шарчевићу, уклонити све оне родне стереотипе који владају у нашим уџбеницима, нашим школама, али и у медијима. Мало пре сте рекли да сте контактирали уредника „Вечерњих новости“ и да сте негативне написе по питању средњошколаца с правом критиковали. Молим вас да то радите и када је реч о уџбеницима и осталим елементима.

Долазим из Раковице и могу с поносом да кажем да ће две основне школе у овој години бити обновљене. Основна школа „Владимир Роловић“ на Петловом брду након педесет година добија значајна финансијска средства од Владе Републике Србије. Општина је урадила свој посао. Општина Раковица је припремила пројекат реконструкције и обнове ове школе, Канцеларија за јавна улагања је обезбедила значајна средства и током ове године, током летњег распуста две основне школе, ОШ „Владимир Роловић“ на Петловом брду и ОШ „Бранко Ћопић“, биће реконструисане.

Молим вас да не станемо на овоме и да Петој економској школи обезбедимо адаптацију и обнову али и да изградимо фискултурну салу која јој недостаје.

Желим да кажем и следеће: морамо нашим девојчицама и дечацима, нашим малишанима, обезбедити једнаке услове за стицање нових знања али и квалитетне наставне програме, квалитетне школе. Морамо поштовати и оне позитивне примере које законодавни органи у земљама ЕУ усвајају. Европски парламент је, подсетићу вас, 2015. године усвојио тзв. Родригез извештај који говори о потреби оснаживања девојчица кроз образовање на нивоу читаве Европске уније.

Србија хвата корак са развијеним земљама. Актуелни су конкурси за развој не само женског предузетништва већ и женског иновационог предузетништва. Влада Републике Србије је у овој години обезбедила више од сто милиона динара управо за ИТ сектор и развој ове области.

Желим да кажем да је важно да сагледамо где се као друштво налазимо, које су наше реалне могућности у овом тренутку када је реч о систему образовања, када је реч о тржишту рада и када је реч о свим неопходним реформама које у наредном периоду желимо да остваримо да бисмо као друштво могли да идемо напред.

Такође, заиста желим да кажем да су даме у Србији током школовања често успешније од својих мушких колега, девојчице су боље од дечака, али морамо водити рачуна и о осталим категоријама. Када је реч о политици, када је реч о економији, морамо имати више дама у систему политике, у политичким партијама, морамо имати више дама када је реч о доношењу важних одлука за ову земљу. Морамо се борити да даме у овој земљи имају веће плате и веће пензије.

На крају, не желим да подилазим женама већ желим да квалитет исплива на површину и да жене просто добију место које заслужују.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар Младен Шарчевић.

Изволите, министре.

МЛАДЕН ШАРЧЕВИЋ: Само да допуним вашу констатацију, Пета економска школа ушла је у програм, ради се надградња школе и све оно што је јако важно годинама и деценијама, али школа није била обезбедила пројекат за салу. Разлог су парцеле тамо, које су нешто рађене са осталим комшијама, корисницима, тако да то мора да се препарцелизује да би се радила и сала. Средства за салу су обезбеђена, потребно је да се уради пројекат. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, министре.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Драгана Костић.

Да ли неко жели реч?

Драгана Костић.

Изволите.

ДРАГАНА КОСТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Пројектована стопа раста БДП-а за 2018. годину је 3,5% и свакако зависи од стопе раста инвестиција која је пројектована – 5,1%. Развојни буџет Министарства просвете у износу од 197,3 милијарде динара у овој години један је од покретача развоја и унапређења свеукупне привреде, који се огледа и кроз закон о НОКС-у и његову имплементацију.

Осигурање услова за адекватно запошљавање основни је механизам којим савремена друштва штите своје грађане од ризика сиромаштва и друштвене искључености. Унапређење привреде преко индиректних и директних улагања утиче на развој образовања и превазилажење проблема неусклађености образовања са потребама привреде, а самим тим доводи и до равнотеже понуде и потражње радне снаге на тржишту рада.

Тржиште рада представља место за продукцију формалног и неформалног образовања, а њихово опремање компетенцијама, вештинама и знањима ће имати позитиван ефекат на адекватно укључивање. Квалификација треба да покаже шта одређена особа уме и може да уради, а не само коју школску спрему има и коју школу је завршила.

Подршка програму дигитализације у области националног просветног система, улагања у износу од 307.000.000 у наставни садржај, дигитални уџбеник и дигиталну учионицу у основном образовању, свакако су улагања која ће утицати на свеукупни развој наше привреде. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Костић.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Душко Тарбук.

Да ли неко жели реч?

Душко Тарбук.

Изволите.

ДУШКО ТАРБУК: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, желео бих да предложеним амандманом на Предлог закона о НОКС-у утичем на текст закона у делу основних појмова. Иако је текст закона више него прецизно уредио област образовања и стечене квалификације, сматрам да би га појам „афирмација стечених квалификација као капитализација стечених знања у циљу свеобухватног развоја Републике Србије с посебним освртом на ефикасност локалне самоуправе“ додатно уредио и тиме побољшао текст закона.

Значај локалне самоуправе је огроман. Не бисмо ли имали ефикасну локалну самоуправу, неопходно је да стечено знање државних службеника запослених у локалној самоуправи буде у служби грађана и привреде. Неопходна је капитализација стеченог знања, која мора бити у циљу даље рационализације државне управе. Стандардизација, извесност и једнакост исхода принципи су које овај закон садржи и основни су постулати сваке ефикасне локалне самоуправе.

Желео бих да похвалим, између осталог, министра који је одржао обећање и обишао 90% школа у Србији и на лицу места се уверио о стању и на лицу места поправља стање, и обећао да ће то и даље да ради. Желим да похвалим цело Министарство зато што је образовни систем убрзан и што све више личи на европску праксу у просвети.

Колеге посланике молим да у дану за гласање нађу снаге и времена да овај амандман подрже. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Владимир Ђукановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Марко Парезановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Горан Пекарски.

Да ли неко жели реч? (Да)

Горан Пекарски.

Изволите, колега.

ГОРАН ПЕКАРСКИ: Хвала, председавајући.

Ево, ми смо ушли већ у десети, девети сат од јутрос како смо овде. Неки посланици су били мало нервозни, неки су били раздражени, неки су се смејали, али све је то доказ да смо се сви заједно мало већ уморили, што није ништа чудно. На срећу, имамо министра који је овде са нама стрпљиво цео дан. Неки би рекли да му је то и посао, али осим што му је то посао, он је активно учествовао у дискусији данас, заједно са својим сарадником, што је за сваку похвалу.

Желим да кажем да сам поднео амандман на члан 2. Предлога закона. Предложио сам да се дода тачка 15), која гласи: „Афирмација стечених

квалификација – капитализација стечених знања у циљу свеукупног развоја Републике Србије с посебним освртом на упошљавање капацитета.“

Хтео бих да похвалим и своје колеге посланике који су данас овде активно учествовали у разради ових амандмана – утрошили смо оволико сати, већ смо дошли у касне сате, али не баш толико касне – и да кажем да није ни чудо што користе и неке своје записе, неке писане ствари којима се помажу док говоре, јер све је то жива реч и склони смо да погрешимо. А и ови закони које смо добили су писани. Када бисмо све ово памтили и све ово учили напамет, све законе које смо добили, а има их пет на седници, колико смо их добили, и када бисмо све амандмане учили напамет, мислим да бисмо на основу тачке 14), признавање претходног учења, односно термина који се користи, изједначава се са термином „валидација неформалног и информалног учења“ и целоживотног учења, можда по НОКС-у могли да добијемо и неку титулу, јер замислите да следеће четири године учимо законе напамет и после четири године да нам се призна то стечено учење, односно целоживотно учење.

Толико за сада, не бих више да дужим, пошто смо већ окаснили а и драге моје колеге треба да се јаве за реч. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик проф. др Љубиша Стојмировић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Миодраг Линта.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик проф. др Милан Кнежевић.

Реч има др Милан Кнежевић.

МИЛАН КНЕЖЕВИЋ: Поштовани председавајући, колегинице и колеге, прво да кажем због гледалаца, пошто мислим да нико није поменуо до сада, да се члан 2. односи на јасно дефинисање основних појмова који се користе у овом закону и њихово значење. Ти појмови и тумачење њиховог значења дати су у четрнаест тачака. Ми амандманом предлагемо додавање петнаесте тачке у члану 2. која би гласила: „Афирмација стечених квалификација – капитализација стечених знања у циљу свеукупног развоја Републике Србије с посебним освртом на развој просветног система“.

Видите, сматрам да би додавањем ове петнаесте тачке она представљала резиме свих претходних наведених и објашњених појмова, јер афирмација стечених квалификација је сигурно основни циљ овог закона, мада су циљеви дати у следећем члану, о коме ћемо дискутовати, тако да бисмо прихватањем допуне тачке 15) у ствари резимирали основну сврху и основни циљ овог закона.

Како се постиже афирмација стечених квалификација? Мислим да је свима нама јасно да примена стечених знања и стечених вештина у раду и

послу у ствари афирмише та стечена знања. Примена стечених знања и вештина на свим нивоима квалификација, на свим врстама квалификација, пошто се говори о нивоима и различитим врстама квалификација, сигурно би афирмисала овај закон, овај НОКС.

Притом треба додати да се поред примене знања и вештина овде додаје и директно предвиђена и јасна повезаност са послодавцима, привредом и тржиштем рада. Неки посланици и ми свесни смо, коментарисано је, да на тржишту рада постоје профили који су стечени кроз јасно дефинисано образовање а да их тржиште рада не препознаје. С друге стране, послодавци и поједини привредни субјекти исказују потребе за одговарајућим профилима којих нема на тржишту рада.

Повезаност и прихватање овог НОКС-а сигурно ће побољшати, повратно утицати на развој просветног система, да се одреде и ураде програми и планови одговарајућих профила за којима имају потребе и послодавац и тржиште рада. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Остоја Мијаиловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Жељко Сушец.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Бранко Поповић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

БРАНКО ПОПОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, допуном овог члана тачком 15) коју сам предложио указује се на значај закона о националном оквиру квалификација Републике Србије у афирмацији стечених квалификација у циљу свеукупног развоја наше државе, с посебним акцентом на развој регионалних медицинских центара.

Наиме, Влада Републике Србије је препознала чињеницу да је улагање у кадрове улагање у будућност, сигуран пут за просперитет и развој државе, па је од 2014. године до данас запослила преко 8.000 здравствених радника у здравственим установама широм Србије. У истом периоду додељено је 5.590 специјализација и супспецијализација. На тај начин почеле су да се исправљају деценијске грешке које су наше здравство довеле у ситуацију да је већина специјалиста била пред пензијом а да није имао ко да их замени. Први пут су за специјализације могли да конкуришу и незапослени доктори медицине без претходно обављеног стажа од две године. На тај начин је онемогућена дисквалификација младих људи који време док чекају на радно место нису могли да искористе за усавршавање.

Резултати овакве визионарске политике Владе Републике Србије ће се видети већ крајем ове године када ће млади стручњаци из области

радиологије, анестезиологије, педијатрије, дерматовенерологије и других дефицитарних грана медицине бити спремни да наследе али и да превазиђу садашње стручњаке. Одговорном и системском кадровском политиком Владе Србије избегнута је ситуација у којој смо се нашли пре започетих реформи, да нам недостају стручни и обучени лекари. Омогућавањем редовног стручног усавршавања и адекватних услова за рад, који укључују и савремену опрему, стварају се услови за нове генерације лекара који ће допринети развоју здравства а самим тим и целокупном развоју Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Поштовани председавајући, уважени министре са сарадницима, поднела сам амандман на члан 2. који се односи на афирмацију квалификација у циљу развоја Републике Србије, али и заштите рањивих друштвених група.

Најпре морам да истакнем да се члан 2. Предлога закона односи на означавање основних појмова. Морам да изразим задовољство што је у појмовима објашњен и прецизиран, сасвим јасно и сажето, исход учења. Зашто је важно што је тај појам прецизиран? Важно је с аспекта проверљивости сваког знања, без обзира на то да ли је оно стечено кроз формални процес образовања, кроз неформални процес образовања, кроз информално учење или кроз целоживотно учење.

Када су у питању ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом, морам да похвалим Министарство просвете јер је учинило огромне напоре управо у циљу прилагођавања како уџбеника тако и наставног плана и програма потребама деце са сметњама у развоју, односно ученицима са инвалидитетом. Наиме, свако дете, односно сваки ученик, а посебно ови ученици, треба да се развија у складу са својим потребама. То школа препознаје, израђује индивидуалне планове кроз које та деца стичу знања и, на крају крајева, стичу квалификацију. Врло је важно да се проценат обухвата ове деце кроз основну школу, али и касније кроз упис у средњу школу, повећа, јер стицање квалификације директно утиче на њихову упошљивост и самим тим на смањење сиромаштва.

Такође, морам да похвалим Министарство због тога што смо у закону који смо усвојили 2017. године управо у циљу унапређења квалитета учења оваквих ученика предвидели могућност отварања ресурсних центара са асистивним технологијама и помагалима, који и те како могу допринети унапређењу знања особа са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Морам да нагласим да је Град Београд обезбедио 330 личних пратилаца за децу са сметњама у развоју, као и 52 персонална асистента.

Ово говорим управо из разлога што посао стицања квалификација, процента обухвата деце са сметњама у развоју, није само питање Министарства просвете, већ и питање локалне самоуправе, социјалне заштите и других система здравствене заштите итд.

Направићу само две паралеле које се тичу услуга подршке која се односи на децу. Једна паралела је из времена Ђиласа када је бесправно узурпирано две хиљаде квадратних метара у најелитнијем делу Кошутњака и уместо дневног центра за децу изграђен објекат за потребе „Великог брата“; 688,5 милиона згрнуто је у приватне цевове. Иза тога, остала је само рушевина; ово грађани могу да виде – рушевине, отпад, мишоловке и мртви пацови.

Двадесет другог марта ове године у Овчи је отворен објекат, односно дневни боравак за децу са сметњама у развоју, величине 320 метара квадратних, и у њему се налази тридесеторо деце. Изграђен је по највишим могућим стандардима. Овако изгледа простор који је од улаза прилагођен потребама ове деце, као и унутарњи амбијент. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Далибор Радичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Далибор Радичевић.

ДАЛИБОР РАДИЧЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, уважене колегинице и колеге, поднео сам амандман на члан 2. Предлога закона о националном оквиру квалификација Републике Србије којим се у члану 2. додаје тачка 15) која гласи: „Афирмација стечених квалификација – капитализација стечених знања у циљу свеукупног развоја Републике Србије с посебним освртом на индустријализацију.“

Током школовања стичемо одређене квалификације, али са завршетком школовања не престаје потреба за усавршавањем. Напротив, тек онда увиђамо потребу да своје знање и своје квалификације унапредимо и усавршимо. Да бисмо неки посао добро радили, морамо целог живота да учимо како бисмо били што ефикаснији. Индустрија данас изузетно брзо напредује. Да бисмо имали што боље резултате, морамо стално да пратимо шта се ново појављује на тржишту и да на унапређењу својих компетенција остваримо што боље резултате. Министар Шарчевић је све ово препознао и зато данас расправљамо о овом закону.

Да би деца успешно завршила своје школовање односно да би стекла квалификације, потребно је да имају савремене школе са добро опремљеним кабинетима. Министарство просвете, на челу са министром Шарчевићем, успело је да разреши многе проблеме које други нису могли. То најбоље можемо видети на примеру Алексинца. Управо је завршена доградња

Основне школе „Љупче Никовић“ и у току је опремање учионица. Али то није једина инвестиција у образовање у Алексинцу, завршена је комплетна реконструкција још једне велике основне школе, „Вожд Карађорђе“, која није имало значајније инвестиције још од кад је саграђена. Овде није крај, на добром смо путу да Пољопривредна школа у Алексинцу, уз велику помоћ министра, коначно добије своју нову зграду, која је почела да се гради још далеке 2016. године. Градња није завршена и тек је министар Шарчевић са својим тимом успео да разреши нагомилане проблеме. Надам се да ће до краја године и у овој школи у Алексинцу кренути радови на завршетку објекта. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Младен Лукић.

Колега Лукићу, изволите.

МЛАДЕН ЛУКИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Амандманом на члан 2. Предлога овог закона предложио сам да се дода тачка 15), која се односи на капитализацију стечених знања и свеобухватни развој Републике Србије.

Развој технологије и економске промене условљавају прилагођавање образовања потребама тржишта како би у оптималном периоду појединац био запошљив и како би оно што научи могао да стави у функцију унапређења свог положаја на тржишту рада. Потребни су нам, поред традиционалних, они образовни смерови који би омогућили конкретну примену стеченог знања и задовољили потребе тржишта.

Пошто је највећи потенцијал Бајине Баште, одакле ја долазим, туризам, односно моја општина има највећи потенцијал за развој туризма у Србији зато што имамо најлепшу планину – Тару, која је традиционално ваздушна бања, најлепшу реку – Дрину, најкраћу реку – Врело, бројне споменике културе и природне лепоте, неопходно је ефикасно управљање туристичким потенцијалима, које се постиже кроз доношење и примену стратегије развоја туризма на територији општине Бајина Башта којом би се предвиделе све потенцијалне дестинације и неопходни услови за развој туристичке инфраструктуре, а чијом би се применом позвали инвеститори из целог света да улажу у развој туристичке инфраструктуре.

У циљу оптималног развоја општине Бајина Башта, потребни су квалификовани туристички водичи, потребан је туристички инспектор, као и организовање стручне праксе за куваре и конобаре. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Александра Малетић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Милован Дрецун.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Ивана Стојиљковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 2. амандман је поднела народни посланик др Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Колегинице Мрдаковић Тодоровић, изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председавајући.

Предложила сам амандман да се у члану 2. Предлога закона дода тачка 15) која гласи: „Афирмација стечених квалификација – капитализација стечених знања у циљу свеукупног развоја Републике Србије с посебним освртом на инклузивно образовање.“

Концепт предложеног закона представља веома погодну основу и прилику за усмеравање посебне пажње на концепт инклузивног образовања као једног од његових најзначајнијих интеграла. Школа треба да буде отворена за све ученике, свих старосних група, уз посебно усмеравање пажње на децу и одрасле са сметњама у развоју и децу из маргинализованих група. Права сваког лица морају да буду уважена и поштована, а на држави и њеном образовном систему је обавеза да обезбеди једнаке услове за све да се образују и додатно усавршавају.

Користи од инклузивног приступа су вишеструке, с посебним освртом на лица из категорије осетљивих група, и то су: осећање прихваћености; могућност успостављања пријатељства и самопоштовања; повећана могућност да уче кроз интеракцију са другима, у природној вршњачкој групи; оспособљеност за укључивање у живот и рад и, у крајњем, задовољство животом; повећана способност да брину о себи и самосталност, уз могућност рада и зараде.

Бенефити за друштво у целини би били: потпуна искоришћеност људских потенцијала у смислу могућности запошљавања и продуктивности; мања издвајања за социјална давања и здравствену заштиту и толерантније друштво у смислу социјалне кохезије, функционалне демократије и политичке стабилности.

На крају, резимирајући овај додатни став којим се накнадно уређује и надопуњује члан 2. Предлога закона, намера ми је била да се овим амандманом подстакну и сублимирају све претходно наведене ставке предвиђене овим чланом Предлога закона, посебно наглашавајући значај и карактер његовог инклузивног елемента. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

Овом дискусијом бисмо завршили са данашњим радом. Настављамо сутра у 10 часова.

(Седница је прекинута у 19.00 часова.)